

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

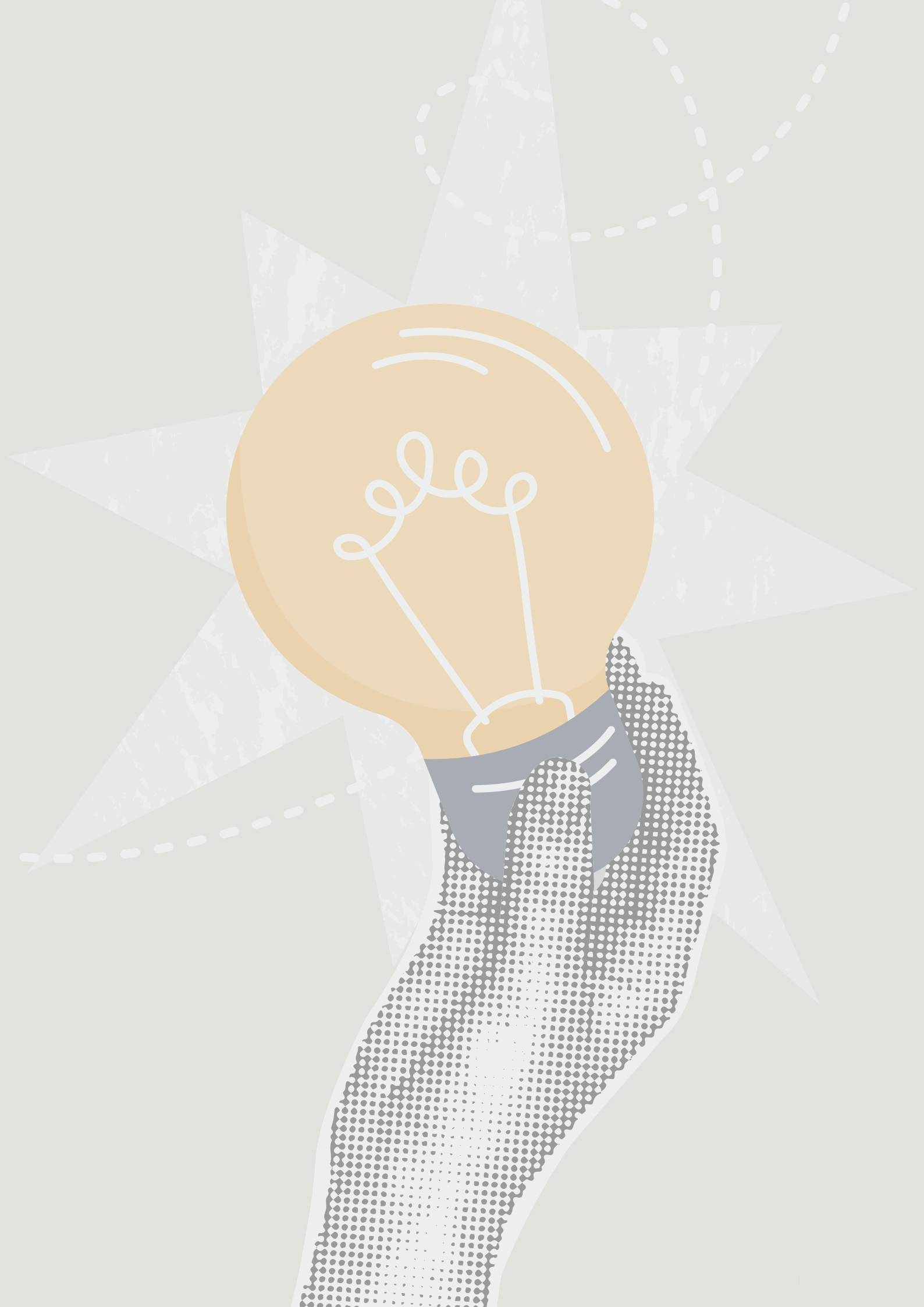
2025 Ετήσια Ανασκόπηση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου	3
Σκοπός της Ετήσιας Ανασκόπησης	4
Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου	5
Κατάσταση του φαινομένου των ουσιών εξάρτησης.....	13
Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028	21
Επικοινωνία - Ενημέρωση του κοινού	59
Στόχοι και προτεραιότητες της Αρχής για το 2026	67
Συστάσεις προς Υπουργεία-Υπηρεσίες 2026	69
Κατάλογος Ακρωνύμων.....	71

Μήνυμα Προέδρου Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Η συγγραφή της Ετήσιας Ανασκόπησης της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK) έχει θεσμοθετηθεί ανάμεσα στις

πολυάριθμες δραστηριότητες της ΑΑΕΚ, ως ένα εργαλείο ελέγχου και χρηστής διοίκησης και αποτελεί τη λογοδοσία του οργανισμού μας προς την κοινωνία για το έργο που επιτέλεσε κατά το προηγούμενο έτος. Την ίδια στιγμή, συνιστά μια ευκαιρία για την ίδια την Αρχή για ανατροφοδότηση σε σχέση με την κατεύθυνση και την πορεία που ακολουθεί, ούτως ώστε ο βασικός στόχος της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής 2021-28 και του Σχεδίου Δράσης 2025-28, να επιτευχθεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα.

Στην χρονιά αυτής της Ανασκόπησης, το 2025, γίνεται αναφορά στην υλοποίηση των δράσεων του νέου Σχεδίου Δράσης 2025-2028. Οι συνεργάτες της ΑΑΕΚ μπορούν να βρουν εδώ τα κυριότερα έργα που έχουν ολοκληρωθεί εντός του 2025 στο πλαίσιο αυτό και να κινητοποιηθούν περαιτέρω για την ολοκλήρωση πολλών τρεχόντων τομέων συνεργασίας με την ΑΑΕΚ.

Η Εθνική Στρατηγική 2021-28, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο του 2021, αποτελεί το θεμελιακό κατευθυντήριο κείμενο πολιτικής για την ΑΑΕΚ, όπως και για ολόκληρη την Κυπριακή Πολιτεία. Αναδεικνύει, μεταξύ άλλων, το πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει συντονισμένη πολιτική για τις εξαρτήσεις, αλλά και η πολιτική αυτή να είναι ανθρωποκεντρική, ολιστική, ισορροπημένη και επιστημονικά-τεκμηριωμένη.

Με βάση την Εθνική Στρατηγική, το πρόβλημα των εξαρτήσεων αφορά πρωτίστως τη δημόσια υγεία και συνεπώς είναι υπόθεση που αφορά τον καθένα μας και ολόκληρη την κοινωνία, τον κρατικό και μη-κρατικό τομέα, τα Υπουργεία, τους φορείς, τις οργανώσεις, κ.ο.κ. Όλοι έχουν λόγο και πρέπει να έχουν και ρόλο να διαδραματίσουν στην κοινή προσπάθεια.

Η ΑΑΕΚ έχει ως σταθερή επιδίωξη τη διαχρονική στήριξη όλων των φορέων του κυβερνητικού και εθελοντικού τομέα που δραστηριοποιούνται στο χώρο της εξάρτησης, μέσα από τον συντονιστικό ρόλο που της έχει αναθέσει η Πολιτεία. Το φαινόμενο της εξάρτησης είναι πολυσύνθετο και πολύπλευρο και για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας των προβλημάτων που επιφέρει στη δημόσια υγεία και ασφάλεια, αλλά και την ευημερία του ατόμου, των οικογενειών και του κοινωνικού συνόλου ευρύτερα, χρειάζονται συντονισμένες προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα και μάλιστα διαχρονικά, όχι μεμονωμένα ή σποραδικά.

Ενισχύουμε και υποστηρίζουμε κάθε προσπάθεια που έχει στόχο την ευαισθητοποίηση, την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση, τη θεραπεία, κοινωνική υποστήριξη και την προώθηση υποστηρικτικών υπηρεσιών που έχουν ως κύριο μέλημα τη διασφάλιση της υγείας, είτε αυτή είναι σωματική, πνευματική ή ψυχοκοινωνική, για όλες τις ομάδες του πληθυσμού. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για την καθιέρωση ενός ενιαίου και σωστά δομημένου μετώπου για την εδραίωση μια υγιούς και ασφαλούς κοινωνίας, η ΑΑΕΚ καταγράφει τις συντονισμένες προσπάθειες που έχουν υλοποιηθεί και θέτει νέους στόχους και προτεραιότητες λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις νέες προκλήσεις και εξελισσόμενες ανάγκες της χώρας μας.

Με την ευκαιρία αυτής της έκδοσης της Ετήσιας Ανασκόπησης για το 2025, θέλω ως Πρόεδρος της ΑΑΕΚ να απευθύνω ένα μήνυμα κοινωνικής συστράτευσης και αλληλεγγύης. Με τη συμβολή όλων μας, μπορούμε να στηρίξουμε τα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης. Μπορούμε να ενδυναμώσουμε τα παιδιά και τους νέους μας δίνοντας τους ελπίδα και άλλες δημιουργικές επιλογές. Μπορούμε να προσφέρουμε αληθινούς τρόπους ζωής μακριά από εξαρτήσεις.

Δρ. Χρίστος Μήνα

Πρόεδρος Αρχής Αντιμετώπισης
Εξαρτήσεων Κύπρου
Ιούνιος 2026

1

Σκοπός της Ετήσιας Ανασκόπησης

Η παρούσα ανασκόπηση διασφαλίζει μια ισορροπημένη προσέγγιση προσανατολισμένη στην υγεία, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις προκλήσεις μεταξύ άλλων της διακίνησης παράνομων στον τομέα της ασφάλειας, της αύξησης της προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας αλκοόλ και τις επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και το κοινωνικό κόστος, νέα καπνικά προϊόντα στον τομέα της πρόληψης, την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια και νέες εξαρτητικές συμπεριφορές.

Ο σκοπός της Ετήσιας Ανασκόπησης είναι να παρέχει μια ολοκληρωμένη, τεκμηριωμένη ανασκόπηση της προόδου του 2025 προς τη μείωση των βλαβών που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις, τη λογοδοσία όλων των εμπλεκόμενων κρατικών και μη κρατικών φορέων και τη διασφάλιση της λογοδοσίας στο κοινό. Αυτές οι εκθέσεις χρησιμεύουν για την παρακολούθηση της εφαρμογής βασικών δραστηριοτήτων, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της Εθνικής Στρατηγικής και των Σχεδίων Δράσης και τον εντοπισμό αναδυόμενων τάσεων για την καθοδήγηση της μελλοντικής ανάπτυξης πολιτικής.

Οι βασικοί σκοποί περιλαμβάνουν:

Παρακολούθηση και αξιολόγηση προόδου: Αξιολόγηση της προόδου σε σχέση με συγκεκριμένους στόχους και δράσεις που αναφέρονται στο σχέδιο δράσης 2025-2028, όπως η πρόσβαση στη θεραπεία, η μείωση της βλάβης και οι επιχειρήσεις επιβολής του νόμου.

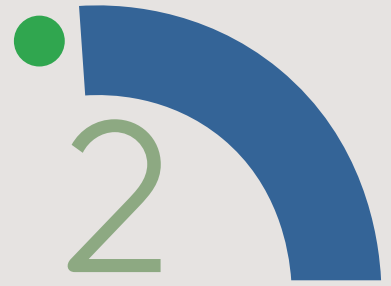
Λογοδοσία και διαφάνεια: Παρουσίαση των εργασιών που έχουν αναληφθεί για την αντιμετώπιση των βλαβών από ουσίες, παροχή διαφάνειας σχετικά με τον τρόπο κατανομής των πόρων και λεπτομέρειες των αποτελεσμάτων της χρηματοδότησης.

Συλλογή δεδομένων και ανάλυση τάσεων: Συλλογή στοιχείων σχετικά με το επίπεδο προσφοράς, διαθεσιμότητας και χρήσης ναρκωτικών για τη χαρτογράφηση των τάσεων σε όλες τις περιοχές.

Στρατηγική προσαρμογή: Εντοπισμός κενών, προκλήσεων ή αλλαγμένων προτεραιοτήτων (π.χ. αναδυόμενες απειλές για τα ναρκωτικά) για την προσαρμογή της στρατηγικής μεσοπρόθεσμα.

Ανάπτυξη πολιτικής: Παροχή βάσης για τη μελλοντική ανάπτυξη της πολιτικής για τα ναρκωτικά και ενημέρωση για την επόμενη επανάληψη της στρατηγικής, διασφαλίζοντας ότι είναι τεκμηριωμένη.

Συντονισμός και συνεργασία: Διευκόλυνση της συνεργασίας ολόκληρης της κυβέρνησης και πολλών υπηρεσιών μέσω της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τη συμβολή της δημόσιας υγείας, των αρχών επιβολής του νόμου και της κοινωνίας των πολιτών.

Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

2.1 ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) αποτελεί τον ανώτατο συντονιστικό φορέα της Κύπρου στον τομέα των νόμιμων (αλκοόλ και κάπνισμα) και παράνομων ουσιών εξάρτησης, καθώς και της διαταραχής τυχερών παιχνιδιών.

Η ΑΑΕΚ χωρίζεται σε δύο τμήματα, το Τμήμα Πολιτικής και το Τμήμα Παρακολούθησης / ΕΚΤΕΠΝ.

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το Τμήμα Πολιτικής έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028.
- Τον συντονισμό και την παρακολούθηση όλων των σχετικών μέτρων και παρεμβάσεων, την υλοποίηση παρεμβάσεων ή προγραμμάτων και την προώθηση νομοθετικών μέτρων.
- Την προώθηση έγκαιρης και επιστημονικά τεκμηριωμένης πληροφόρησης, ενημέρωσης και διαφώτισης.
- Τη μετεκπαίδευση των συνεργατών της ΑΑΕΚ σε θέματα πρόληψης, θεραπείας και άλλα συναφή επιστημονικά θέματα ολόκληρου του τομέα των εξαρτήσεων.
- Την αδειοδότηση μέτρων, προγραμμάτων και παρεμβάσεων πρόληψης, θεραπείας, μείωσης της βλάβης και κοινωνικής επανένταξης και την επιχορήγηση των αδειοδοτημένων προγραμμάτων των μη-κυβερνητικών οργανισμών.
- Την παρακολούθηση για εντοπισμό τυχόν άμεσης ή έμμεσης προβολής ή διαφήμισης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Την ανάπτυξη συνεργασίας με αντίστοιχα διεθνή και εθνικά σώματα/οργανισμούς.

- Τη συλλογή, επεξεργασία, μελέτη και επιστημονική αξιολόγηση πληροφοριών, στοιχείων και δεδομένων.
- Τη συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για τα Ναρκωτικά, το Γραφείο για τα Ναρκωτικά του ΟΗΕ, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το Συμβούλιο της Ευρώπης και άλλους διεθνείς συνεργάτες.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ/ΕΚΤΕΠΝ

Το Τμήμα Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ της ΑΑΕΚ αποτελεί το εθνικό σημείο επαφής του δικτύου Reitox του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA).

Το Reitox είναι το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για τα ναρκωτικά και την τοξικομανία. Το δίκτυο αποτελείται από εθνικά κέντρα παρακολούθησης ναρκωτικών ή «σημεία επαφής» στα κράτη-μέλη της Ε.Ε, στις υποψήφιες για ένταξη χώρες, στη Νορβηγία και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι φορείς αυτοί αποτελούν τον βασικό δίαυλο επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού με τα κράτη-μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, τα κέντρα παρέχουν στο EUDA πληροφορίες για τα ναρκωτικά σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες διαβιβάζονται προς ανάλυση σε επίπεδο Ε.Ε, και διαδραματίζουν ρόλο «πρέσβη» του Ευρωπαϊκού Οργανισμού σε κάθε χώρα.

Το Τμήμα Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Συλλογή, ανάλυση, μελέτη και αξιολόγηση στοιχείων, δεδομένων και πληροφοριών αναφορικά με την κατάσταση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών στην Κύπρο.
- Παροχή στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό και εθνικούς φορείς έγκυρων, αξιόπιστων και συγκρίσιμων στοιχείων αναφορικά με την κατάσταση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, αλλά και τρόπους αντιμετώπισης σε εθνικό επίπεδο.

- Παροχή πληροφοριών για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους επιστήμονες και τους ερευνητές στον τομέα των ναρκωτικών, αλλά και για οποιονδήποτε αναζητά τα πλέον πρόσφατα ευρήματα σχετικά με τα ναρκωτικά στην Ευρώπη.
- Ενίσχυση του ρόλου της επιστημονικότητας και τεκμηρίωσης στις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές σε θέματα εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης ανάμεσα στα κράτη-μέλη.

2.2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Η ΑΑΕΚ διοικείται από εννιάμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Τον/την Πρόεδρο, ο/η οποίος/α διορίζεται από τον/την Πρόεδρο της Δημοκρατίας (πενταετής θητεία), τον/την Αντιπρόεδρο, που είναι ο/η εκάστοτε Πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, και επτά μέλη που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την επιστημονική τους κατάρτιση και εμπειρία (τριετής θητεία).

Η σύσταση του Δ.Σ για το έτος 2025 είχε ως εξής:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ- ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Πρόεδρος: Δρ. Χρίστος Μηνά

Αντιπρόεδρος: κα. Κωνσταντίνα Αχιλλέως

Μέλη:

- Δρ. Δήμος Φωτόπουλος
- Δρ. Ελένη Χατζηκακού
- κα Θεανώ Μαυρομoustάκη
- κα Κατερίνα Κληρίδου
- κ. Κώστας Κωνσταντίνου
- κα Μαρία Αυξεντίου
- κ. Στέλιος Σεργίδης

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Πρόεδρος: Δρ. Χρίστος Μηνά

Αντιπρόεδρος: κα. Κωνσταντίνα Αχιλλέως

Μέλη:

- κ.Σωκράτης Μενελάου
- κ.Γιώργος Πογιατζής
- Δρ. Μερóπη Τούμπα
- Δρ. Αντώνης Φαρμακάς
- Δρ. Ελένη Χατζηκακού
- Δρ. Αντρη Χατζησάββα
- κ.Γιώργος Χατζηχαλαράμπος

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου κατά τη διάρκεια του έτους 2025 στελεχώθηκε από το ακόλουθο προσωπικό:

Εκτελεστικός Διευθυντής:

Κωνσταντίνος Στυλιανού

Προϊστάμενοι Τμημάτων:

Προϊστάμενος Τμήματος Πολιτικής:

Βύρωνας Γκέιστ

Προϊστάμενη Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ:

Ιωάννα Γιασεμή

Λειτουργοί Τμήματος Πολιτικής:

- Γαβριήλ Ευστρατίου
- Έλενα Δημοσθένους
- Εύα Συμεωνίδου
- Εύη Κυπριανού
- Λήδα Χριστοδούλου
- Μαρία Ματθαίου - Κίκα
- Νάσια Φωτισίου

Λειτουργοί Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ:

- Ιωάννα Ταλιαδώρου
- Ιωσηφίνα Μάουρου
- Μαρία Σαββίδου

Λογιστικός Λειτουργός:

- Νεόφυτος Νεοφύτου

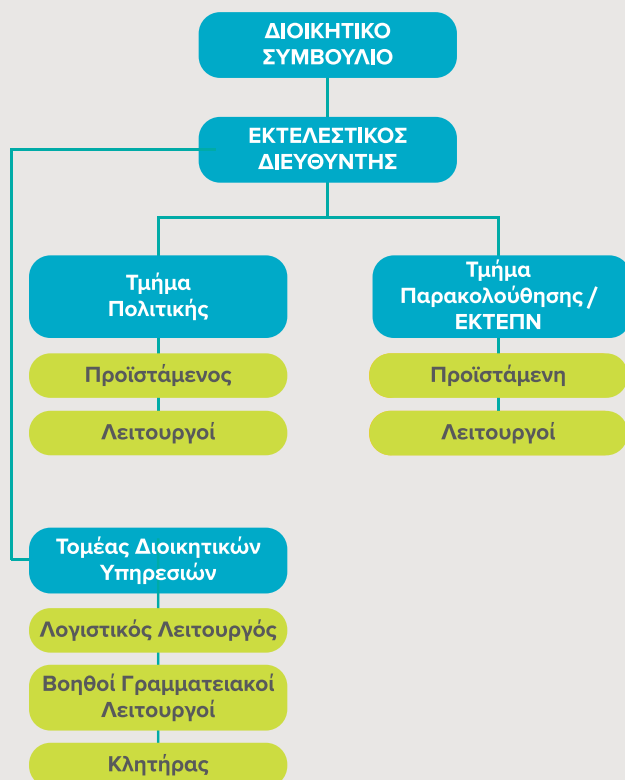
Γραμματειακό Προσωπικό:

- Έλενα Ανδρέου
- Έλενα Ανδρέου - Παπουτέ
- Μαριάννα Πέτρου

Αχθοφόρος-Κλητήρας:

- Διομήδης Διομήδους

Η οργανωτική δομή της ΑΑΕΚ περιγράφεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα.

2.3 AD-HOC ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Η ΑΑΕΚ με βάση τη νομοθεσία της δύναται να συστήνει Ad-Hoc Επιτροπές με σκοπό την παροχή επιστημονικής υποστήριξης για τη διεκπεραίωση εξειδικευμένων στόχων. Κατά το 2025 λειτούργησαν οι πιο κάτω Επιτροπές.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δρ. Χρίστος Μηνά, Πρόεδρος ΑΑΕΚ

ΜΕΛΗ:

- Δρ. Αντώνης Φαρμακάς, Νοσηλευτής Ψυχικής Υγείας
- Δρ. Δήμος Φωτόπουλος, Ψυχίατρος
- Δρ. Μαρία Καρεκλά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Δρ. Μάριος Άδωνης, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- Δρ. Χρίστος Πέτρου, Επίκουρος Καθηγητής Φαρμακολογίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δρ. Χρίστος Μηνά, Πρόεδρος ΑΑΕΚ

ΜΕΛΗ:

- Δρ. Μαίρη Ιωάννου, Πρόγραμμα διακοπής καπνίσματος, ΔΥΨΥ, ΟΚΥΠΥ
- Δρ. Κώστας Χριστοφή, ΤΕΠΑΚ
- κα Γεωργία Ορφανού, ΠΑΣΥΚΑΦ
- κ. Βύρων Βύρωνος, Γραφείο Πρόληψης Εγκλήματος, Αστυνομία Κύπρου
- κα Ειρήνη Καλλίνου, Υπουργείο Υγείας, Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Τμήμα Επισκεπτών/Επισκεπτριών Υγείας
- κα Αναστασία Ζαχαριάδου, Υπουργείο Υγείας, Υγειονομικές Υπηρεσίες
- Δρ. Μιχάλης Τουμπής, Πνευμονολόγος
- Δρ. Αλέξης Παπαδόπουλος, Πνευμονολόγος, Πρόεδρος Πνευμονολογικής Εταιρείας Κύπρου
- κα Ειρήνη Ροδοσθένους, Προϊστάμενη ΥΣΕΑ, ΕΑΥΠ Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ)
- κα Αντιγόνη Καραγιάννη, Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, ΥΠΑΝ
- Δρ. Αθανάσιος Αθανασίου, Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- κα Ελένη Χρυσοστόμου, ΟΝΕΚ
- κ. Γιαννάκης Χατζηδημητρίου, Ένωση Δήμων Κύπρου
- Δρ. Δήμος Φωτόπουλος, ΔΥΨΥ
- Δρ. Μαρία Καρεκλά, Πανεπιστήμιο Κύπρου
- κα Μαρία-Στέλλα Σπύρου / κα Έλενα Ρόπαλη, Τμήμα Τελωνείων
- Δρ. Γιώργος Τσαλακός, Μέλος Εθνικής Επιτροπής "Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού"

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΜΒΡΥΚΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΕΜΒΡΥΚΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

κα Λήδα Χριστοδούλου, Λειτουργός ΑΑΕΚ

ΜΕΛΗ:

- κα Στέλλα Λεοντίου, Εθνική Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού Κύπρου του ΟΚΥΠΥ, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
- Κ. Αλέξανδρος Τίφας, Νοσηλευτικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας
- Δρ. Πολυξένη Χριστοδουλίδου, Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας ΟΚΥΠΥ
- Δρ. Ρεβέκκα Γεωργίου, Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Υπουργείο Υγείας
- κα Θεοπίστη Κυπριανού, Μονάδα Παρακολούθησης της Υγείας, Υπουργείο Υγείας
- Δρ. Θάλεια Παπαδούρη, ΠΙΣ - Παιδιατρική Εταιρεία
- Δρ. Αφροδίτη Ελισσαίου-Ξενοφώντος, ΠΙΣ- Γυναικολογική/Μαιευτική Εταιρεία
- κα Έλενα Ζαρούνα, Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου
- κ. Δημήτρης Παρπέρης, Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού
- κα Εμμανουέλα Μανώλη, Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών
- κ. Ανδρέας Κρασιάς, Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών
- κ. Νικόλαος Ντάφλος, Σύνδεσμος Διαιτολόγων και Διατροφολόγων Κύπρου
- Δρ. Δέσποινα Κοχλιού, Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου

2.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ο εγκεκριμένος Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2025 ήταν €4.450.000 και η υλοποίηση έφτασε τα €3.284.258

(α) Συνοπτικά:

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΤΟΥΣ	€
Έσοδα	€3,434,025
Εκ των οποίων κρατική χορηγία	€3,100,000
Δαπάνες εκτός φορολογίας	€3,418,175
Πλεόνασμα/(έλλειμμα)	€15,850

β) Έσοδα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΘΕΤΙΚΗ/ (ΑΡΝΗΤΙΚΗ) ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΕΤΙΚΗΣ/ (ΑΡΝΗΤΙΚΗΣ) ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ
	€	€	€	%
Κρατική χορηγία	3,100,000	3,095,217	(4,783)	(0,2%)
Μη κρατικές χορηγίες	545,000	0	(545,000)	(100,0%)
Έργα συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους / EUDA – Grant Agreement	250,000	118,061	(131,939)	(52,8%)
Ανάκτηση ταξιδιών	5,000	6,154	1,154	23,1%
Άλλα έσοδα	550,000	96,585	(453,415)	(82,4%)

γ) Δαπάνες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΑΔΑΠΑΝΗΤΑ ΠΟΣΑ/ (ΥΠΕΡΒΑΣΕΙΣ) ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΔΑΠΑΝΗΤΩΝ ΠΟΣΩΝ/ (ΥΠΕΡΒΑΣΕΩΝ)
	€	€	€	%
Δαπάνες προσωπικού	1,182,822	1,129,142	53,680	4,5%
Λειτουργικές δαπάνες	215,568	201,439	14,129	6,6%
Συντηρήσεις και επιδιορ- θώσεις	12,600	12,388	212	1,7%
Εκπαίδευση προσωπι- κού/συνέδρια	119,000	132,170	(13,170)	(11,1%)
Συμβουλευτικές υπηρεσίες	165,000	139,198	25,802	15,6%
Μη προβλεπόμενες δαπάνες	5,000	0	5,000	100%
Επιχορηγήσεις	1,893,000	1,892,320	680	0,0%
Έργα και σχέδια: Συγχρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους	10	0	10	100%

2.5 ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ / ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ / ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τα έσοδα της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) προέρχονται από σχετικό κονδύλι το οποίο προβλέπεται ειδικά στον κρατικό προϋπολογισμό και για τον σκοπό αυτό, η ΑΑΕΚ καταρτίζει προϋπολογισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της δημοσιονομικής ευθύνης και του δημοσιονομικού πλαισίου νόμου.

Η ΑΑΕΚ διαθέτει τα έσοδα της για οποιοδήποτε σκοπό συναρτάται με την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων της όπως αυτές καθορίζονται στο νόμο «Ο περί πρόληψης της χρήσης και διάδοσης ναρκωτικών και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών (Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου) Νόμος του 2017 (Αρ. 164 (Ι))» ως επίσης και για την κάλυψη οποιωνδήποτε λειτουργικών ή άλλων δαπανών συναρτώνται με αυτή.

Η ΑΑΕΚ μεριμνά για την ετοιμασία ετήσιας κατάστασης λογαριασμών, όπου περιέχονται με λεπτομέρεια όλα τα στοιχεία σε σχέση με τις δαπάνες που έγιναν κατά το έτος στο οποίο αναφέρεται η εν λόγω κατάσταση.

Οι λογαριασμοί της ΑΑΕΚ ελέγχονται από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Πέρα από τον έλεγχο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η ΑΑΕΚ υποβάλλεται σε ετήσιο εξωτερικό οικονομικό έλεγχο από εγκεκριμένους ιδιώτες ελεγκτές με βάση τη συμφωνία της ΑΑΕΚ με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA)/Grant Agreement), η οποία διέπει τη λειτουργία του Τμήματος Παρακολούθησης /ΕΚΤΕΠΝ. Μέσω του εξωτερικού ελέγχου συντάσσονται για την ΑΑΕΚ ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με την οικονομική της διαχείριση για κάθε έτος. Με βάση τα ευρήματα των ελέγχων αυτών, οι εκθέσεις της ΑΑΕΚ δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της, της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών της, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

2.6 ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (η «Αρχή»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 5 μέχρι 25 και οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2025 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων και ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν ουσιώδεις πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2025, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ Λογιστικά Πρότυπα, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νόμου, Αρ 128(Ι)/2000.

Βάση Γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα, περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Αρχή, σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ Λογιστικά Πρότυπα, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νόμου, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητά και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Αρχή ή να διακόψει τη δραστηριότητά της, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Αρχής.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδεις σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Αρχής να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επισύρουμε

την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων, ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Αρχή να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Αρχής ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Βαλεντίνα Σάββα

Εγκεκριμένη Λογιστής και Εγγεγραμμένη Ελεγκτής εκ μέρους και για λογαριασμό της

Baker Tilly Klitou and Partners Ltd

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Γωνία Κ. Χατζοπούλου & Λεωφόρου Γρίβα Διγενή 30

1066 Λευκωσία, Κύπρος

Λευκωσία, 03 Ιουνίου 2026

Κατάσταση του φαινομένου των ουσιών εξάρτησης

Η καταγραφή της κατάστασης του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στην Κύπρο, με βάση συγκεκριμένους επιδημιολογικούς δείκτες που έχουν τεθεί ως προτεραιότητα από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA) , αποτελεί αρμοδιότητα του Τμήματος Παρακολούθησης/ΕΚΤΕΠΝ της ΑΑΕΚ.

Οι δείκτες αυτοί αποτελούν τη βάση για τη διαμόρφωση έγκυρης, αντικειμενικής και τεκμηριωμένης εικόνας του φαινομένου των εξαρτησιογόνων ουσιών στη χώρα μας.

- Δείκτης Επικράτησης της Χρήσης στο Γενικό και Μαθητικό Πληθυσμό
- Δείκτης Αίτησης Θεραπείας
- Δείκτης Θανάτων οφειλόμενων σε υπερβολική δόση
- Δείκτης Επικράτησης Λοιμωδών Νοσημάτων ανάμεσα σε ενδοφλέβιους χρήστες
- Δείκτης Προβληματικής Χρήσης
- Δείκτες Εγκληματικότητας σχετιζόμενης με τα Ναρκωτικά και Διαθεσιμότητας Ναρκωτικών

Από την παρακολούθηση των πιο πάνω δεικτών προκύπτουν τα πιο κάτω στοιχεία:

ΝΟΜΙΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

ΚΑΠΝΙΣΜΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

Γενικός Πληθυσμός:

Το 38% του πληθυσμού ανέφερε κάπνισμα κατά τον τελευταίο μήνα, ενώ περίπου το 7% καπνίζει περισσότερα από 20 τσιγάρα την ημέρα. Κατά το 2023, η διάμεσος **ηλικία έναρξης του καπνίσματος** ήταν τα 18 έτη. Σε σχέση με προηγούμενες σειρές της έρευνας, δεν παρατηρείται καμία διαφορά ως προς την ηλικία έναρξης του καπνίσματος.

Όσον αφορά στους **νέους ηλικίας 15-34 ετών**, φαίνεται ότι περίπου 44% κάπνισε κατά τον τελευταίο μήνα.

Σε ό,τι αφορά την προσπάθεια διακοπής του καπνίσματος, περίπου το 40% που κάπνισαν τον τελευταίο χρόνο ανέφεραν τέτοια προσπάθεια. Σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας, παρατηρείται σχετική μείωση των ατόμων αυτών.

Σε ό,τι αφορά το **ηλεκτρονικό τσιγάρο**, μόνο 1 στους 5 το χρησιμοποίησε έστω και μια φορά στη ζωή του, ενώ κατά τον τελευταίο μήνα μόνο το 15%. Τα ψηλότερα ποσοστά χρήσης ηλεκτρονικού τσιγάρου αναφέρονται από νέους 15-34 ετών.

Το 75% των καπνιστών ηλεκτρονικού τσιγάρου δηλώνουν ότι προηγουμένως κάπνιζαν συστηματικά τσιγάρα, ενώ το 25% κάπνιζε τσιγάρα περιστασιακά. Μόνο ένας στους δέκα δεν είχε καπνίσει ποτέ προηγουμένως, ενώ κυρίως ένα μεγάλο ποσοστό (60%) κάπνιζε συστηματικά συμβατικό τσιγάρο. Ο κύριος λόγος χρήσης ηλεκτρονικού τσιγάρου ήταν η επιθυμία για διακοπή του καπνίσματος συμβατικών τσιγάρων

(40%). Ένα σημαντικό ποσοστό δοκίμασε το ηλεκτρονικό τσιγάρο από περιέργεια (38%). Τέλος, οι απόψεις σχεδόν διίστανται όσον αφορά στην επικινδυνότητα του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Περίπου το 46% το θεωρεί ακίνδυνο ή ελαφριά επικίνδυνο, ενώ το 42% το θεωρεί επικίνδυνο ή μετρίου κινδύνου.

Φοιτητικός Πληθυσμός:

το 59,4% των φοιτητών (65,1% ανάμεσα σε άντρες και 53,9% ανάμεσα στις γυναίκες), έχει καπνίσει στη ζωή του. Στα ίδια περίπου επίπεδα κυμαίνονται και τα ποσοστά των φοιτητών/τριών που έχουν δοκιμάσει ηλεκτρονικά ή θερμαινόμενα τσιγάρα (57%). Η χρήση ηλεκτρονικών/ θερμαινόμενων τσιγάρων είναι επικρατέστερη στις νεαρότερες ηλικίες, σε αντίθεση με το συμβατικό κάπνισμα.

Μαθητικός Πληθυσμός:

Το κάπνισμα κατά τον τελευταίο μήνα αναφέρθηκε από το 16% των μαθητών/τριών της Κύπρου, ενώ από το έτος 2003 παρατηρείται γενικά σταθερή μείωση του ποσοστού αυτού, με εξαίρεση μια μικρή αύξηση που καταγράφηκε το 2024 σε σύγκριση με το 2019.

Παρόλα αυτά, όταν συνυπολογιστεί και η χρήση των ηλεκτρονικών τσιγάρων (τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονταν σε προηγούμενες σειρές της έρευνας), το ποσοστό χρήσης ανάμεσα σε μαθητές της Κύπρου αυξάνεται από 16% σε 23% (σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της έρευνας που ανέρχεται σε 28%).

Εκεί που φαίνεται η Κύπρος να ξεπερνά τον μέσο όρο της έρευνας είναι στην καθημερινή χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου, η οποία αναφέρθηκε από το 11% των μαθητών (σε σύγκριση με το 8,8% της έρευνας). Επίσης, το ποσοστό των μαθητών στην Κύπρο, που ανέφερε χρήση ναργιλέ κατά τον τελευταίο μήνα, ξεπερνά τον μέσο όρο της έρευνας (5.4%, σε σχέση με 4.3% που ήταν ο μέσος όρος της έρευνας), κατέχοντας μια από τις υψηλότερες θέσεις όσον αφορά τη χρήση ναργιλέ.

ΑΛΚΟΟΛ

Γενικός Πληθυσμός:

Το 60% έχει καταναλώσει αλκοόλ μέσα στον τελευταίο μήνα, ενώ παρόμοια είναι η εικόνα κατά την προηγούμενη σειρά διεξαγωγής της έρευνας (2019). Οι κύριοι λόγοι κατανάλωσης αλκοόλ διαχρονικά παραμένουν οι ίδιοι. Το αλκοόλ καταναλώνεται κυρίως για παρέα με άλλους (75%) και ακολούθως για ανέγασμα της διάθεσης (38%) και για χαλάρωση (24%).

Το 46% αναφέρει ότι έχει μεθύσει τουλάχιστο μία φορά στη ζωή του. Το ποσοστό αυτό καταγράφεται υψηλότερο σε σχέση με το 2019 (40%), ενώ η διάμεσος ηλικία πρώτης μέθης ήταν τα 18 έτη.

Τέλος, το 5% του πληθυσμού ανέφερε μέθη κατά τον τελευταίο μήνα (με τα ψηλότερα ποσοστά να εντοπίζονται στους νέους 15-24 ετών), ενώ σταθερό παραμένει το ποσοστό υπέρμετρης κατανάλωσης αλκοόλ (6 ή περισσότερα ποτών σε μια περίπτωση κατά τον τελευταίο χρόνο) σε σχέση με την προηγούμενη σειρά της έρευνας (2019).

Φοιτητικός Πληθυσμός:

9 στους 10 φοιτητές/φοιτήτριες έχει καταναλώσει αλκοόλ έστω και μια φορά στη ζωή τους, ενώ 4 στους 10 φοιτητές ανέφεραν υπέρμετρη κατανάλωση αλκοόλ (5+ ποτά σε μια περίπτωση) κατά τον τελευταίο μήνα.

Μαθητικός Πληθυσμός:

Η κατανάλωση αλκοόλ κατά τις 30 μέρες αναφέρθηκε από το 44% των μαθητών κατά το έτος 2024, ποσοστό σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο του 2019 (57%) και η μείωση αυτή αφορά τόσο τα αγόρια, όσο και τα κορίτσια.

Σταθερή καταγράφηκε η υπέρμετρη κατανάλωση αλκοόλ τον τελευταίο μήνα (5+ ποτά σε μια περίπτωση), η οποία αναφέρθηκε από το 37%.

Ανησυχητική είναι η πρόσβαση στα αλκοολούχα ποτά από ανήλικους/ες, αφού με βάση τα ευρήματα έρευνας, 7 στους 10 μαθητές/τριες να αναφέρουν πως είναι εύκολο/ πολύ εύκολο να βρουν αλκοόλ.

Έργο ALTO: Επιτήρηση της κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού μέσω επιδημιολογίας αστικών λυμάτων

Το έργο ALTO (ALcohol, TObacco) υλοποιήθηκε από τον Μάιο 2023 έως τον Μάιο 2024 και αποτέλεσε μία από τις πρώτες εφαρμογές της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων (Wastewater-Based Epidemiology – WBE) στην Κύπρο για την παρακολούθηση της κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού σε πληθυσμιακό επίπεδο.

Η μελέτη επικεντρώθηκε σε δύο περιοχές με διαφορετικά κοινωνικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά: τη Λευκωσία, ως αστική περιοχή με σχετικά σταθερό

πληθυσμό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και την Αγία Νάπα, ως τουριστική περιοχή με έντονη εποχικότητα και αυξημένη επισκεψιμότητα κατά τους θερινούς μήνες. Μέσω της ανάλυσης βιοδεικτών στα αστικά λύματα, διερευνήθηκαν οι χωρικές και εποχικές τάσεις κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού κατά τη διάρκεια ενός πλήρους έτους.

Κατανάλωση αλκοόλ

Τα αποτελέσματα κατέδειξαν σαφείς διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο περιοχών. Στην Αγία Νάπα, η κατανάλωση αλκοόλ παρουσίασε έντονη εποχιακή αύξηση κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, στοιχείο που συνδέεται άμεσα με τον τουριστικό χαρακτήρα της περιοχής και την αυξημένη νυχτερινή διασκέδαση.

Συγκεκριμένα, η κατανάλωση αλκοόλ κατά τη θερινή περίοδο, από τον Μάιο έως τον Σεπτέμβριο, ήταν σχεδόν πενταπλάσια σε σύγκριση με τη χειμερινή περίοδο. Η μέγιστη ημερήσια κατανάλωση παρατηρήθηκε τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, ξεπερνώντας τα 18 mL/άτομο/ημέρα. Επιπλέον, η ισχυρή συσχέτιση με τις αφίξεις τουριστών ($R^2 = 0.85$) υποδεικνύει την άμεση επίδραση της τουριστικής δραστηριότητας στα πρότυπα κατανάλωσης αλκοόλ.

Αντίθετα, στη Λευκωσία η κατανάλωση αλκοόλ παρέμεινε σχετικά σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με μικρότερες αυξήσεις κατά τους θερινούς μήνες. Η εικόνα αυτή αντανάκλασε τον μη τουριστικό χαρακτήρα της περιοχής και την πιο σταθερή δημογραφική της σύνθεση, ευθυγραμμισμένη με αστικά πρότυπα κατανάλωσης που έχουν καταγραφεί και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις.

Κατανάλωση καπνού

Ενδιαφέροντα ευρήματα προέκυψαν και σε σχέση με την κατανάλωση καπνού. Στην Αγία Νάπα, η εκτιμώμενη κατανάλωση ήταν ελαφρώς υψηλότερη σε σχέση με τη Λευκωσία, με 2.57 τσιγάρα/άτομο/ημέρα έναντι 1.9 τσιγάρων/άτομο/ημέρα, αντίστοιχα. Παράλληλα, παρατηρήθηκε αύξηση κατά τη θερινή περίοδο, αν και η εποχική διαφοροποίηση ήταν λιγότερο έντονη σε σύγκριση με το αλκοόλ.

Στη Λευκωσία, η κατανάλωση καπνού παρέμεινε πιο σταθερή, γεγονός που πιθανόν αντικατοπτρίζει πρότυπα καθημερινής χρήσης τα οποία επηρεάζονται λιγότερο από εξωτερικούς παράγοντες, όπως ο τουρισμός ή η εποχική μεταβολή του πληθυσμού.

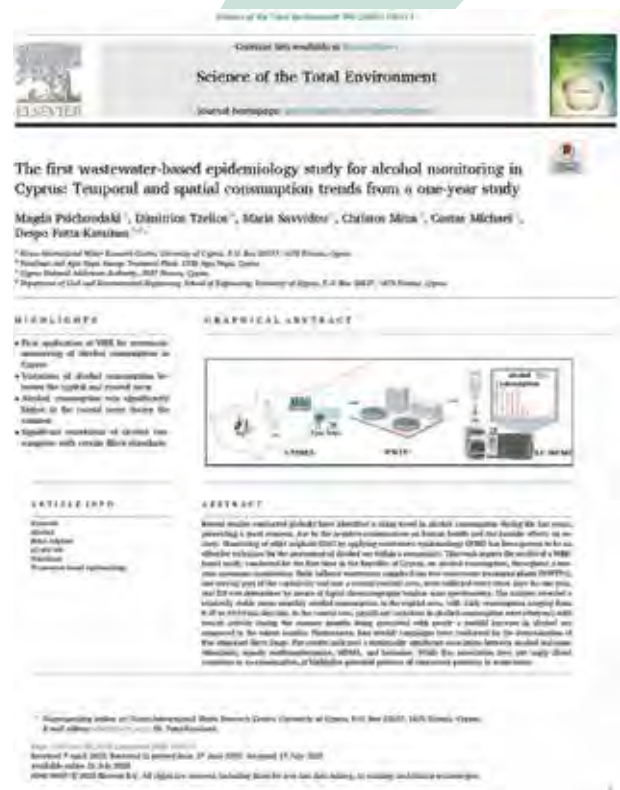
Επιστημονική δημοσίευση

Κατά το 2025, τα ευρήματα του έργου δημοσιεύθηκαν στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *Science of the Total Environment*, στην ερευνητική εργασία με τίτλο:

"The first wastewater-based epidemiology study for alcohol monitoring in Cyprus: Temporal and spatial consumption trends from a one-year study".

Η δημοσίευση αποτελεί σημαντική συμβολή στη διεθνή βιβλιογραφία, καθώς παρουσιάζει την πρώτη ολοκληρωμένη εφαρμογή της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων στην Κύπρο για την παρακολούθηση της κατανάλωσης αλκοόλ σε πληθυσμιακό επίπεδο. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν σαφείς χωρικές και εποχικές διαφοροποιήσεις, με σημαντική αύξηση της κατανάλωσης αλκοόλ κατά τους θερινούς μήνες, ιδιαίτερα σε τουριστικές περιοχές όπως η Αγία Νάπα.

Παράλληλα, η μελέτη εντόπισε συσχετίσεις μεταξύ της κατανάλωσης αλκοόλ και άλλων ψυχοδραστικών ουσιών, όπως η MDMA, η μεθαμφεταμίνη και η κεταμίνη, γεγονός που ενδέχεται να υποδηλώνει μοτίβα συνδυαστικής χρήσης ουσιών σε ψυχαγωγικά περιβάλλοντα.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Τα ευρήματα του έργου ALTO επιβεβαιώνουν τη χρησιμότητα της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων ως καινοτόμου εργαλείου δημόσιας υγείας, καθώς επιτρέπει την έγκαιρη και αντικειμενική παρακολούθηση τάσεων κατανάλωσης ουσιών σε επίπεδο πληθυσμού.

Η μελέτη δείχνει ότι οι τουριστικές περιοχές παρουσιάζουν έντονες εποχιακές διακυμάνσεις, κυρίως στην κατανάλωση αλκοόλ, ενώ οι αστικές περιοχές διατηρούν πιο σταθερά πρότυπα χρήσης. Συνεπώς, οι πολιτικές δημόσιας υγείας θα πρέπει να προσαρμόζονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

Στην Αγία Νάπα, οι παρεμβάσεις θα μπορούσαν να επικεντρωθούν σε στοχευμένες δράσεις πρόληψης κατά την τουριστική περίοδο, στην ενίσχυση της ενημέρωσης σε χώρους νυχτερινής διασκέδασης και στην αυστηρότερη εφαρμογή της νομοθεσίας για την πώληση και διάθεση αλκοόλ. Στη Λευκωσία, οι δράσεις θα μπορούσαν να εστιάσουν περισσότερο στη μείωση της κατανάλωσης καπνού, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ενημερωτικών εκστρατειών και πολιτικών περιορισμού της καθημερινής χρήσης.

Συνολικά, το έργο ALTO ενισχύει την επιστημονική τεκμηρίωση για τις τάσεις κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού στην Κύπρο και αναδεικνύει τη σημασία της αξιοποίησης των δεδομένων αστικών λυμάτων στον σχεδιασμό στοχευμένων, εμπειρικά τεκμηριωμένων πολιτικών πρόληψης και παρέμβασης. Παράλληλα, η δημοσίευση στο Science of the Total Environment ενισχύει τη διεθνή επιστημονική παρουσία της Κύπρου στον τομέα της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων και της έρευνας εξαρτήσεων.

ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΜΕ ΤΑ ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Γενικός Πληθυσμός:

Το ποσοστό του Γενικού Πληθυσμού που έχει ασχοληθεί με στοιχήματα μέσα στους τελευταίους 12 μήνες ανέρχεται στο 23%.

Το πιο δημοφιλές παιχνίδι είναι η κατηγορία λόττο, τζόκερ. Εννέα σχεδόν στα δέκα άτομα που στοιχηματίζουν ασχολούνται με αυτή την κατηγορία παιχνιδιών. Τρεις στους δέκα ασχολούνται με στοιχήματα σε αθλήματα/διαγωνισμούς ζώων, ενώ πιο αραιά είναι η ενασχόληση με φρουτάκια και παιχνίδια με τράπουλα/ζάρια (12% και 19% αντίστοιχα).

Χρησιμοποιώντας το «lie/bet questionnaire», εκτιμάται ότι περίπου το 4% του πληθυσμού παρουσιάζει προβληματική ενασχόληση με το στοιχηματισμό.

Χρησιμοποιώντας το Problem Gambling Screening

Index (PGSI), με σκοπό τη διάκριση των περιπτώσεων προβληματικής ενασχόλησης με το στοιχηματισμό, εκτιμήθηκε ότι περίπου το 2% του πληθυσμού είναι παίκτες σε χαμηλό κίνδυνο, το 2% παίκτες σε μέτριο κίνδυνο και το 1% παθολογικούς ή προβληματικούς παίκτες.

Φοιτητικός Πληθυσμός:

Κατά τον τελευταίο χρόνο, το 8% των φοιτητών και φοιτητριών έπαιξε φρουτάκια, το 14% έπαιξε παιχνίδια με τράπουλα ή ζάρια, το 26% έπαιξε Λόττο/Τζόκερ/Σκρατς/Bingo/Κίνο, το 17% των φοιτητών/φοιτητριών στοιχημάτισε σε αθλήματα και το 3% έπαιξε σε στοιχήματα σε διαγωνισμούς ζώων.

Μαθητικός Πληθυσμός:

Οι μαθητές στην Κύπρο φαίνεται να στοιχηματίζουν χρήματα, όσο και οι υπόλοιποι ευρωπαίοι μαθητές (16% κατά τον τελευταίο έτος).

ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Γενικός Πληθυσμός:

Ανάμεσα στον γενικό πληθυσμό, τέσσερις στους δέκα δηλώνουν ότι γνωρίζουν προσωπικά άτομα που κάνουν χρήση παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών, ενώ περίπου ένας στους τρεις (34%) αναφέρει ότι έχουν φίλους που κάνουν χρήση τέτοιων ουσιών. Επίσης, πολλοί (73%) είναι αυτοί που δήλωσαν ότι θεωρούν ότι είναι εύκολο να βρουν κάνναβη σε ένα 24ωρο.

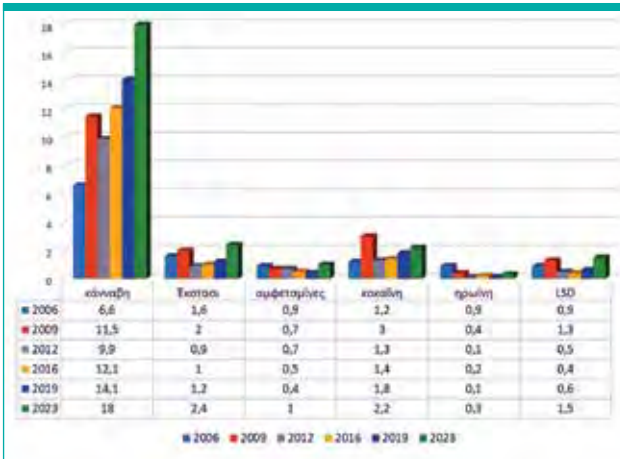
Η κάνναβη συνεχίζει να είναι η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης και η χρήση της έστω και μια φορά σε όλη τη ζωή αναφέρθηκε από το 18% του πληθυσμού, παρουσιάζοντας στατιστικά σημαντική αύξηση σε σχέση με το αντίστοιχο ποσοστό της προηγούμενης έρευνας (14%). Αύξηση παρουσιάζεται στη χρήση της ουσίας τόσο κατά τον τελευταίο χρόνο όσο και τον τελευταίο μήνα, όπως απεικονίζεται πιο κάτω.

Επικράτηση της χρήσης κάνναβης (%) ανά έτος

Η χρήση άλλων ουσιών έστω και μια φορά ήταν σε πολύ μικρότερα ποσοστά.

Χρήση παράνομων ουσιών τουλάχιστον μια φορά σε όλη τη ζωή (%) στο γενικό πληθυσμό 15-64 ετών

Η χρήση διεγερτικών έστω και μια φορά στη ζωή αναφέρθηκε από πολύ μικρό αριθμό ατόμων (κοκαΐνη από 2.2% του πληθυσμού, τα χάπια τύπου έκστασι από 2.4 % και οι αμφεταμίνες από 1%) στην έρευνα Γενικού Πληθυσμού.

Η αύξηση της χρήσης κοκαΐνης αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό φαινόμενο. Στην Κύπρο ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η αύξηση στη χρήση κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης, η χρήση της οποίας επιφέρει πολλαπλά, σοβαρά προβλήματα υγείας.

Η έκταση, αλλά και η εγχώρια παραγωγή της ουσίας επιβεβαιώνεται επίσης, τόσο από τις αυξανόμενες κατασχέσεις της Αστυνομίας, όσο και από τον εντοπισμό εργαστηρίου παρασκευής της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης. Η έκταση του φαινομένου της χρήσης τόσο της κοκαΐνης, όσο και της κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης, επιβεβαιώνεται επίσης από την έρευνα ανάλυσης αστικών λυμάτων.

Κατά τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται γενική μείωση στην κατάχρηση ηρωίνης στην Κύπρο. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται: α) στη μείωση της διαθεσιμότητας της ηρωίνης τα τελευταία χρόνια, κάτι που αποτελούσε και πανευρωπαϊκό φαινόμενο, β) στη μείωση των αλλοδαπών υπηκόων κρατών της ΕΕ, ανάμεσα στους οποίους η χρήση της ηρωίνης ήταν διαχρονικά επικρατέστερη, γ) στη στροφή των χρηστών ηρωίνης σε άλλες ουσίες, λόγω της μη διαθεσιμότητας της.

Φοιτητικός Πληθυσμός:

Το 32% δήλωσε ότι την έχει δοκιμάσει έστω και μια φορά κάνναβη (38,9% των αντρών και 26% των γυναικών). Επίσης, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, το 1,6% των φοιτητών/φοιτητριών έχει δοκιμάσει αμφεταμίνες, το 3,4% LSD και το 3% νέες συνθετικές ουσίες, ενώ η χρήση κοκαΐνης και MDMA/Έκστασι (έστω και μια φορά) αναφέρθηκε από το 4,3% των φοιτητών.

Μαθητικός Πληθυσμός:

Όπως και στον γενικό πληθυσμό, έτσι και ανάμεσα στους/τις μαθητές/τριες η πιο διαδεδομένη ουσία χρήσης είναι η κάνναβη (8% ανέφεραν ότι έκαναν χρήση τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του). Η Κύπρος συγκαταλέγεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης παράνομων ουσιών.

Έρευνα Ανάλυσης Αστικών Λυμάτων:

Η επιδημιολογία αστικών λυμάτων αποτελεί ένα σύγχρονο και αξιόπιστο εργαλείο παρακολούθησης της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών σε επίπεδο πληθυσμού. Μέσα από την ανάλυση ουσιών και μεταβολιτών που αποβάλλονται από τον ανθρώπινο οργανισμό και καταλήγουν στα αστικά λύματα, είναι δυνατή η αποτύπωση συλλογικών προτύπων χρήσης σε πραγματικό χρόνο, χωρίς να βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοαναφορές ή ερωτηματολογία.

Στην Κύπρο, η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής παρέχει σημαντικά δεδομένα για την παρακολούθηση των τάσεων χρήσης ουσιών σε διαφορετικές περιοχές της χώρας. Τα αποτελέσματα του 2025 καταδεικνύουν ότι, παρόλο που τα επίπεδα χρήσης παραμένουν γενικά χαμηλότερα σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, παρατηρούνται σαφείς μεταβολές και τοπικές διαφοροποιήσεις, ιδιαίτερα σε αστικά και τουριστικά κέντρα.

Η Κύπρος συμμετέχει ενεργά στο ευρωπαϊκό δίκτυο παρακολούθησης αστικών λυμάτων από το 2012, μέσω του Εργαστηρίου Γαία του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος και του Διεθνούς Ερευνητικού Κέντρου Νερού Νηρέας του Πανεπιστημίου Κύπρου, υπό την επιστημονική επίβλεψη και τον συντονισμό της Καθηγήτριας Δρ. Δέσπωσης Φάττα-Κάσινου, με χρηματοδότηση από την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου.

Αμφεταμίνη

Στην Κύπρο, τα επίπεδα αμφεταμίνης παραμένουν γενικά χαμηλά. Ωστόσο, κατά την περίοδο 2024-2025 καταγράφεται σαφής ανοδική τάση σε όλες τις περιοχές που συμμετείχαν στην έρευνα.

Οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρούνται στη Λεμεσό, όπου καταγράφεται αύξηση της τάξης του 260%, και στην Αγία Νάπα, όπου η αύξηση ανέρχεται στο 258%. Αυτές οι μεταβολές είναι ιδιαίτερα σημαντικές, καθώς υποδεικνύουν πιθανή ενίσχυση της χρήσης αμφεταμίνης σε περιοχές με έντονη αστική ή τουριστική δραστηριότητα.

Μικρότερες αλλά επίσης αξιοσημείωτες αυξήσεις παρατηρούνται και στις υπόλοιπες περιοχές. Η συνολική εικόνα δείχνει ότι η αμφεταμίνη, αν και δεν εμφανίζεται ακόμη σε υψηλά επίπεδα, παρουσιάζει δυναμική ανόδου που απαιτεί συνεχή παρακολούθηση.

Μεθαμφεταμίνη

Η μεθαμφεταμίνη στην Κύπρο εξακολουθεί να καταγράφεται σε χαμηλά επίπεδα. Παρ' όλα αυτά, τα δεδομένα του 2025 δείχνουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιοχών, με ορισμένες να παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις και άλλες μείωση.

Η πιο έντονη αύξηση παρατηρείται στην Αγία Νάπα, όπου καταγράφεται αύξηση 287%. Ακολουθεί η Λάρνακα, με αύξηση 115%. Τα ευρήματα αυτά είναι σημαντικά, ιδιαίτερα επειδή αφορούν περιοχές με αυξημένη κινητικότητα πληθυσμού και τουριστική δραστηριότητα.

Αντίθετα, σε άλλες περιοχές παρατηρείται μείωση, με πιο χαρακτηριστική τη Λεμεσό. Η εικόνα της μεθαμφεταμίνης στην Κύπρο δεν είναι ενιαία, αλλά παρουσιάζει τοπικές διαφοροποιήσεις που πρέπει να αξιολογούνται προσεκτικά στο πλαίσιο της έγκαιρης προειδοποίησης.

Κοκαΐνη

Η κοκαΐνη παρουσιάζει διαφοροποιημένη εικόνα στην Κύπρο, με σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των περιοχών. Παρόλο που τα συνολικά επίπεδα παραμένουν χαμηλότερα σε σχέση με αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, τα δεδομένα δείχνουν ότι η χρήση της ουσίας δεν ακολουθεί ενιαία τάση σε όλη τη χώρα.

Στη Λεμεσό καταγράφεται σημαντική μείωση, της τάξης του 66%. Το εύρημα αυτό διαφοροποιεί τη Λεμεσό από άλλες περιοχές, όπου παρατηρούνται αυξητικές τάσεις.

Η πιο έντονη αύξηση καταγράφεται στη Λάρνακα, με αύξηση 93%. Η μεταβολή αυτή υποδεικνύει ότι η Λάρνακα παρουσιάζει αυξημένη επιβάρυνση σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο και θα πρέπει να παρακολουθείται περαιτέρω.

Συνολικά, η εικόνα της κοκαΐνης στην Κύπρο δείχνει ότι, παρόλο που τα επίπεδα παραμένουν συγκριτικά χαμηλά, υπάρχουν περιοχές όπου η χρήση φαίνεται να αυξάνεται σημαντικά.

MDMA

Τα δεδομένα για την MDMA στην Κύπρο δείχνουν έντονες τοπικές διαφοροποιήσεις. Η ουσία δεν παρουσιάζει ενιαία τάση σε όλες τις περιοχές, αλλά εμφανίζει αυξομειώσεις ανάλογα με την περιοχή.

Η Λεμεσό παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση, γεγονός που δείχνει σημαντική υποχώρηση των φορτίων MDMA στην περιοχή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

Αντίθετα, στη Λάρνακα καταγράφεται η πιο έντονη αύξηση, η οποία ανέρχεται στο 157%. Η αύξηση αυτή είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτη και υποδεικνύει πιθανή μεταβολή στα πρότυπα χρήσης ή στη διαθεσιμότητα της ουσίας στην περιοχή.

Παρά τις τοπικές αυξήσεις, τα συνολικά επίπεδα χρήσης MDMA στην Κύπρο παραμένουν χαμηλά. Ωστόσο, η έντονη αύξηση σε συγκεκριμένες περιοχές δείχνει την ανάγκη για συστηματική παρακολούθηση, ιδιαίτερα σε περιοχές με αυξημένη κοινωνική και νυχτερινή δραστηριότητα.

Κάνναβη

Η κάνναβη παρουσιάζει αυξητική τάση σε όλες σχεδόν τις επαρχίες της Κύπρου κατά την περίοδο 2024–2025. Το εύρημα αυτό είναι σημαντικό, καθώς δείχνει ότι η χρήση κάνναβης παραμένει διαδεδομένη και εμφανίζει περαιτέρω ενίσχυση.

Οι πιο έντονες αυξήσεις καταγράφονται στη Λευκωσία και τη Λεμεσό. Οι δύο αυτές περιοχές φαίνεται να παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, γεγονός που ενδεχομένως συνδέεται με το μέγεθος του πληθυσμού, την αστική δραστηριότητα και τα κοινωνικά πρότυπα χρήσης.

Μικρότερες αυξήσεις παρατηρούνται στην Αγία Νάπα και τη Λάρνακα, ενώ η Πάφος εμφανίζει σχετική σταθερότητα. Παρά την αύξηση που καταγράφεται, τα επίπεδα στην Κύπρο παραμένουν χαμηλότερα σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η συνολική εικόνα δείχνει ότι η κάνναβη αποτελεί ουσία που απαιτεί συνεχή παρακολούθηση, όχι μόνο λόγω της συχνότητας χρήσης της, αλλά και λόγω της σταθερής ανοδικής τάσης που καταγράφεται σε αρκετές περιοχές.

Κεταμίνη

Η κεταμίνη παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κύπρο, καθώς τα δεδομένα δείχνουν ότι η παρουσία της στα αστικά λύματα δεν είναι πλέον μηδαμινή, όπως συνέβαινε στο παρελθόν.

Παρόλο που τα επίπεδα παραμένουν χαμηλά, καταγράφονται διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιοχών. Στη Λεμεσό παρατηρείται μείωση, ενώ στη Λάρνακα καταγράφεται αύξηση. Η αύξηση αυτή είναι αξιοσημείωτη, καθώς υποδεικνύει ότι η κεταμίνη ενδέχεται να αποκτά μεγαλύτερη παρουσία σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας.

Το πιο σημαντικό στοιχείο είναι ότι, ενώ στο παρελθόν οι συγκεντρώσεις κεταμίνης στην Κύπρο ήταν σχεδόν μηδαμινές, πλέον διαμορφώνονται σε επίπεδα που μπορούν να συγκριθούν με εκείνα αρκετών ευρωπαϊκών πόλεων. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα υψηλή χρήση, αλλά αποτελεί σαφή ένδειξη ότι η ουσία πρέπει να παρακολουθείται στενά στο πλαίσιο της έγκαιρης προειδοποίησης.

Συμπέρασμα:

Τα αποτελέσματα της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων για το 2025 καταδεικνύουν ότι η Κύπρος εξακολουθεί να παρουσιάζει γενικά χαμηλότερα επίπεδα χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών σε σχέση με πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, η συνολική εικόνα δεν είναι στατική.

Αντίθετα, τα δεδομένα δείχνουν σαφείς μεταβολές στο προφίλ χρήσης ουσιών, με αυξητικές τάσεις σε συγκεκριμένες ουσίες και έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ περιοχών. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτούν οι αυξήσεις που καταγράφονται σε ουσίες όπως η αμφεταμίνη, η μεθαμφεταμίνη, η κάνναβη, η MDMA και η κεταμίνη σε ορισμένες περιοχές.

Οι τοπικές διαφοροποιήσεις, κυρίως σε αστικά και τουριστικά κέντρα, υποδεικνύουν την ανάγκη για συνεχή και στοχευμένη επιτήρηση. Η χρήση των αστικών λυμάτων ως εργαλείο δημόσιας υγείας επιτρέπει την έγκαιρη ανίχνευση μεταβολών και μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη τεκμηριωμένων πολιτικών πρόληψης, έγκαιρης παρέμβασης και μείωσης της βλάβης.

Συνολικά, η επιδημιολογία αστικών λυμάτων επιβεβαιώνει τον κρίσιμο ρόλο της ως μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης και ως εργαλείο κατανόησης των σύγχρονων τάσεων χρήσης ουσιών στην Κύπρο.

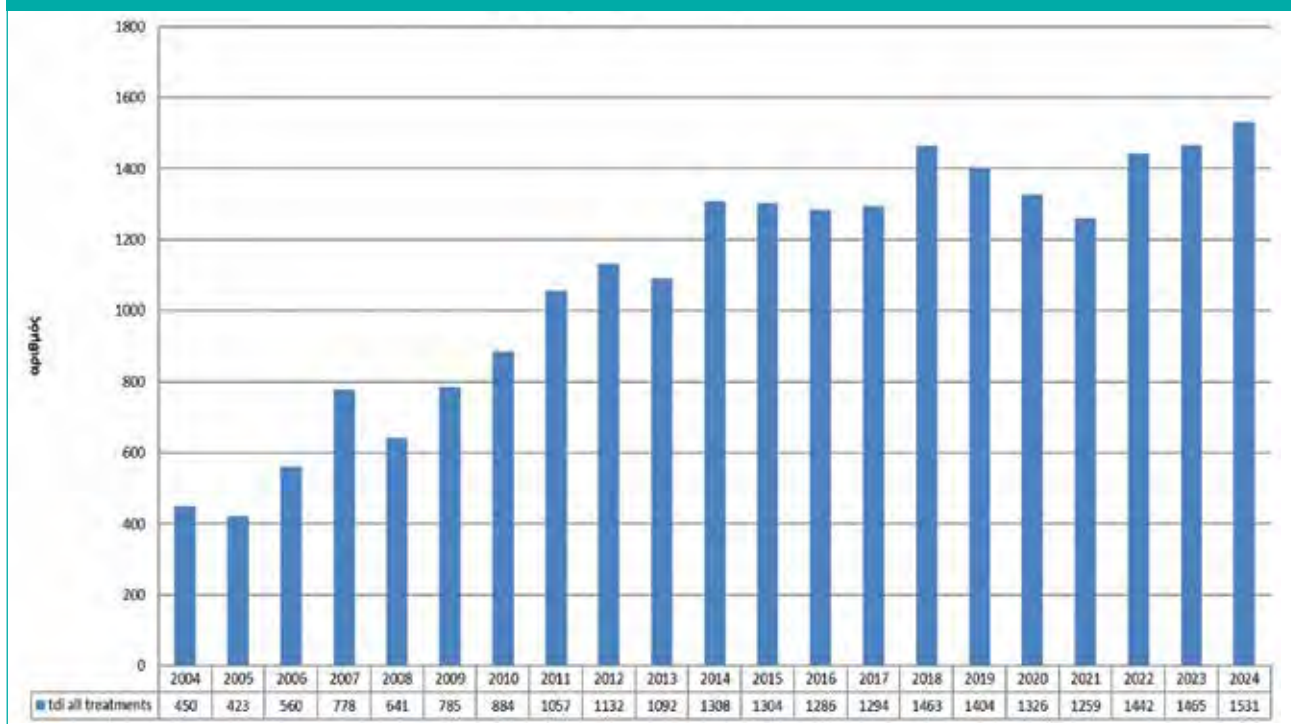
ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Όπως φαίνεται πιο κάτω, κατά το έτος 2024, καταγράφηκαν στη θεραπεία 1531 άτομα, εκ των οποίων οι 713, δηλ. περίπου οι μισοί ήταν «νέοι» χρήστες, αυτοί δηλαδή που ζήτησαν θεραπεία για πρώτη φορά στη ζωή τους, κατά το συγκεκριμένο έτος.

Όσον αφορά την κύρια ουσία κατάχρησης που αναφέρθηκε από τα άτομα που καταγράφηκαν στη θεραπεία (1531 άτομα), κατά το έτος 2024, η κάνναβη με ποσοστό 34% παραμένει η πρώτη ουσία κατάχρησης, ακολουθούμενη από την κοκαΐνη και κράκ (18%) τα οπιούχα (14%), και μεθαμφεταμίνη (8%).

Όσον αφορά τη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου, όπως είναι η ενδοφλέβια χρήση, διαχρονικά καταγράφεται μια σταθερή μείωση. Η τάση αυτή ενδέχεται να οφείλεται στη μείωση των χρηστών ηρωίνης.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ: ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Όσον αφορά την κύρια ουσία κατάχρησης που αναφέρθηκε από τα άτομα που καταγράφηκαν στη θεραπεία (1531 άτομα), κατά το έτος 2024, η κάνναβη με ποσοστό 34% παραμένει η πρώτη ουσία κατάχρησης, ακολουθούμενη από την κοκαΐνη και κράκ (18%) τα οπιούχα (14%), και μεθαμφεταμίνη (8%).

Όσον αφορά τη συμπεριφορά υψηλού κινδύνου, όπως είναι η ενδοφλέβια χρήση, διαχρονικά καταγράφεται μια σταθερή μείωση. Η τάση αυτή ενδέχεται να οφείλεται στη μείωση των χρηστών ηρωίνης.

Προβληματική χρήση

Ο σκοπός εκτίμησης του δείκτη είναι ο υπολογισμός του συνολικού αριθμού των ατόμων με προβληματική χρήση ουσιών, κυρίως οπιοειδών. Μέσω της συγκεκριμένης εκτίμησης επιχειρείται να υπολογιστεί ο «κρυμμένος» πληθυσμός των χρηστών, δηλαδή τα άτομα που δεν καταγράφονται από τις υφιστάμενες υπηρεσίες, όπως οι θεραπευτικές δομές, η Αστυνομία και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς.

Η εκτίμηση του πραγματικού μεγέθους του πληθυσμού αυτού είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς επιτρέπει την αξιολόγηση της επάρκειας και της διαθεσιμότητας των υφιστάμενων δομών που παρέχουν βοήθεια σε άτομα που κάνουν χρήση ναρκωτικών ουσιών. Παράλληλα, συμβάλλει στον τεκμηριωμένο σχεδιασμό παρεμβάσεων και πολιτικών που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του υπό μελέτη πληθυσμού. Επιπρόσθετα, οι πληροφορίες για την έκταση της προβληματικής χρήσης παρέχουν αντικειμενικά δεδομένα για την εκτίμηση του κοινωνικού κόστους που συνδέεται με τη χρήση ουσιών εξάρτησης.

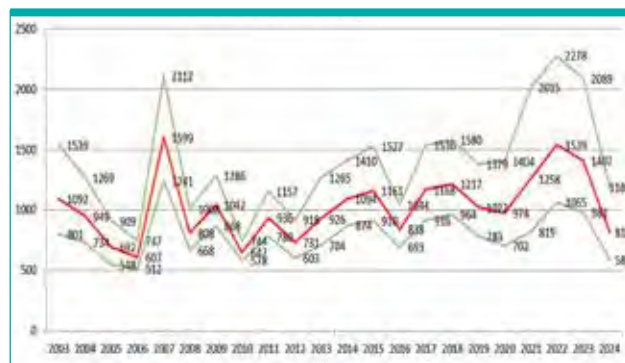
Όπως απεικονίζεται στο γράφημα, το 2024, που αποτελεί το τελευταίο διαθέσιμο έτος αναφοράς, ο εκτιμώμενος αριθμός των χρηστών οπιοειδών ανήλθε στα 1.407 άτομα. Η τιμή αυτή παρουσιάζει μείωση σε σχέση με τα δύο προηγούμενα έτη, κατά τα οποία είχαν καταγραφεί υψηλότερες εκτιμήσεις, και συγκεκριμένα 2.278 άτομα το 2022 και 2.089 άτομα το 2023.

Παρά τη μείωση που παρατηρείται το 2024, ο εκτιμώμενος αριθμός παραμένει σε σημαντικά επίπεδα, γεγονός που επιβεβαιώνει την ανάγκη συνεχούς παρακολούθησης του φαινομένου και τεκμηριωμένου σχεδιασμού υπηρεσιών και παρεμβάσεων για τα άτομα με προβληματική χρήση οπιοειδών.

Όσον αφορά τη σύνθεση του πληθυσμού, η πλειοψηφία των εκτιμώμενων χρηστών εξακολουθεί να αφορά αλλοδαπούς, τάση που παρατηρείται διαχρονικά. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αύξηση στον αριθμό των Ελληνοκυπρίων με χρήση οπιοειδών, γεγονός που χρήζει περαιτέρω παρακολούθησης.

Συνεπώς, παρότι το 2024 καταγράφεται μείωση σε σχέση με την περίοδο 2021–2023, τα στοιχεία δεν επιτρέπουν εφησυχασμό. Ο εκτιμώμενος πληθυσμός παραμένει σημαντικός, ενώ οι μεταβολές στη σύνθεσή του ενδέχεται να υποδεικνύουν νέες ανάγκες για τις υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας και κοινωνικής στήριξης.

Εκτιμώμενος Αριθμός Χρηστών Οπιοειδών

Θάνατοι:

Από το 2004 μέχρι το 2025 καταγράφηκαν συνολικά 190 άμεσοι θάνατοι. Η πλειοψηφία αυτών (63%, δηλαδή 120 θάνατοι) αποδίδεται στη χρήση οπιοειδών (κυρίως ηρωίνης), είτε λόγω χρήσης μόνο οπιοειδών, είτε λόγω συνδυασμού τους με άλλες ψυχοδραστικές ουσίες. Παράλληλα, ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η σημαντική παρουσία θανάτων που σχετίζονται με τη χρήση διεγερτικών ουσιών, όπως η κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη και η κοκαΐνη, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 33% (67 θάνατοι) του συνόλου των άμεσων θανάτων.

Λοιμώδη νοσήματα ανάμεσα σε ενδοφλέβιους χρήστες

Ανάμεσα στα άτομα που ανέφεραν ενδοφλέβια χρήση έστω και μια φορά, σχεδόν οι μισοί βρέθηκαν θετικοί στην ηπατίτιδα Γ, όπως απεικονίζεται πιο κάτω.

Ποσοστό ενδοφλέβιων χρηστών θετικών στην ηπατίτιδα Γ (% από αυτούς που εξετάστηκαν)

Παρόλα αυτά, λόγω του μικρού αριθμού ατόμων που υποβλήθηκαν σε εξετάσεις, το ποσοστό αυτό ενδεχομένως να είναι ψηλότερο.

Εθνική Στρατηγική για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028

Εντός του 2025, η ΑΑΕΚ συνέχισε την παρακολούθηση της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028 και του Σχεδίου Δράσης 2025-2028, έγγραφα τα οποία ήταν αποτέλεσμα μιας έντονης και δημιουργικής δημόσιας διαβούλευσης. Κατά το 2025 η ΑΑΕΚ, μετά από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους συνεργαζόμενους φορείς ανέπτυξε το νέο Σχέδιο Δράσης 2025-2028 το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΑΕΚ τον Μάρτιο του 2025.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ 2021-2028

Η Εθνική Στρατηγική αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για τις εξαρτήσεις και συντονίζει τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της Κυπριακής Πολιτείας, θέτοντας τις κατευθύνσεις πολιτικής και συντονίζοντας την υλοποίηση σε τοπικό αλλά και διεθνές επίπεδο, των προσπαθειών και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της χρήσης και εξάρτησης από νόμιμες και παράνομες ουσίες, καθώς και την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Η προσέγγιση της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων είναι ανθρωποκεντρική, ολιστική, ισορροπημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη ως προς την αντιμετώπιση του φαινομένου. Στην Εθνική Στρατηγική η εξάρτηση είναι θέμα που αφορά πρωτίστως τη δημόσια υγεία.

Απώτεροι στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής είναι:

- Η προστασία των παιδιών και των νέων από τη χρήση, τις καταχρήσεις και κάθε μορφής εξαρτήσεις ώστε να μπορούν να φτάσουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους.

- Η πρόσβαση όλων όσων χρειάζονται βοήθεια, είτε αφορά χρήστες, είτε αφορά τα άτομα της οικογένειάς τους, τα οποία επηρεάζονται άμεσα, σε θεραπευτικές και άλλες υποστηρικτικές υπηρεσίες. Στόχος είναι να διασφαλίζεται ένας πλουραλισμός θεραπευτικών επιλογών, που να μπορεί να καλύψει όλες τις ανάγκες και να παρέχεται ποιοτικά, στο καλύτερο δυνατό επίπεδο.
- Η μείωση των θανάτων που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τη χρήση ουσιών και τις εξαρτήσεις.
- Ο περιορισμός, και εάν είναι δυνατόν, η εξαφάνιση του στίγματος από τα άτομα με ιστορικό εξάρτησης και τις οικογένειές τους.
- Η προστασία της δημόσιας υγείας και της ευημερίας των πολιτών.
- Η διασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας όλης της κοινωνίας, από το σοβαρό, και ιδιαίτερα το οργανωμένο, έγκλημα που συνδέεται με τις παράνομες ουσίες.

Σκοπός της Στρατηγικής είναι τα παιδιά, οι νέοι/ες μας αλλά και όλοι οι πολίτες της κυπριακής κοινωνίας να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας, μείωσης της βλάβης, κοινωνικής υποστήριξης, μέσα σε ένα περιβάλλον προστασίας από κάθε είδους εξάρτησης.

Για την επιτυχημένη εφαρμογή της Στρατηγικής και την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, απαιτείται η συνέργεια όλων των εμπλεκόμενων φορέων, κρατικών και μη, πολιτικών και πολιτειακών αλλά και του καθενός/ καθεμιάς από εμάς ξεχωριστά μέσα από το ρόλο του γονέα, του φίλου, του επαγγελματία στους τομείς των εξαρτήσεων, της δικαιοσύνης, της υγείας, της εκπαίδευσης. Απαιτείται μία κοινωνική συμμαχία σε όλα τα επίπεδα.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2025-2028

Η υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής προκύπτει μέσα από την εφαρμογή δύο σχεδίων δράσης, 2021-2024 και 2025-2028, τα οποία αποτελούν δυναμικά έγγραφα και αναθέτουν σε φορείς, υπηρεσίες και συνεργάτες την ευθύνη για εφαρμογή των συγκεκριμένων δράσεων του κάθε πυλώνα, υπό την καθοδήγηση και συντονισμό της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου. Τα δύο Σχέδια Δράσης είναι τετραετή, έτσι ώστε να παρέχουν την κατάλληλη ευελιξία, που είναι απαραίτητη για σκοπούς αναπροσαρμογής των πολιτικών και μέτρων. Το δεύτερο σχέδιο δράσης για την περίοδο 2025-2028 αναπτύχθηκε με βάση τα αποτελέσματα και ανατροφοδότηση που λήφθηκε από τους εμπλεκόμενους φορείς με την ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης 2021-2024, τα κενά που εντοπίστηκαν αλλά και τις νέες προκλήσεις. Με το πέρας της χρονικής περιόδου 2021-2028, η Εθνική Στρατηγική θα αξιολογηθεί και τα αποτελέσματά της θα αξιοποιηθούν για τη συγγραφή της επόμενης Στρατηγικής.

Τα Σχέδια Δράσης βασίζονται στις διεθνείς και ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές, στην κυπριακή πραγματικότητα η οποία αποτυπώνεται στα στοιχεία από την επιστημονική παρακολούθηση του φαινομένου, του τμήματος παρακολούθησης της ΑΑΕΚ, στα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής 2013-2020 και στη δημόσια διαβούλευση στην οποία προέβη η ΑΑΕΚ.

Το κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028 και των δύο Σχεδίων Δράσης μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ (<https://www.naac.org.cy/el/ethniki-stratigiki>)

4.1 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΝΑ ΠΥΛΩΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

4.1.1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Ο Πυλώνας Πρόληψης της Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028 στηρίζεται στο μοντέλο της Δημόσιας Υγείας, το οποίο έχει μετρήσιμους και αποτελεσματικούς στόχους στην προσφορά ποικιλότητας στήριξης, με το βλέμμα, τόσο στο άτομο (βιοψυχοκοινωνική προσέγγιση), όσο και στην κοινωνική διάσταση της χρήσης και των εξαρτητικών συμπεριφορών, ούτως ώστε κατανοώντας κάτω από ποιες συνθήκες άτομα κάθε ηλικίας κάνουν χρήση ουσιών, νόμιμων ή παράνομων, να παρέχει ενδυνάμωση εκείνων των δεξιοτήτων και επιλογών που ενισχύουν την υγεία και την ευημερία του ατόμου και της κοινωνίας ευρύτερα.

Συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην εφαρμογή προληπτικής πολιτικής σε επίπεδο κοινότητας αποτελεί καλή πρακτική σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και τονίζεται στη σχετική στρατηγική της ΕΕ.

Η ΑΑΕΚ συνέχισε τις συνεργασίες με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εφαρμογή συνεταιριστικών πολύ-επίπεδων και στοχευμένων προληπτικών προγραμμάτων.

Τα προληπτικά προγράμματα σχεδιάστηκαν από την ΑΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες υποδομές των συμβαλλόντων Δήμων και κοινοτήτων. Η ΑΑΕΚ έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των προτάσεων, καθώς και της παρακολούθησης της εφαρμογής του εκάστοτε προγράμματος.

Συγκεκριμένα, συνεχίστηκαν προγράμματα σε συνεργασία με:

(α) τους Δήμους της Επαρχίας Λεμεσού (Λεμεσού, Αγίου Αθανασίου, Μέσα Γειτονιάς, Γερμασόγειας, Ύψωνα, Κάτω Πολεμιδιών)

(β) τους Δήμους της Επαρχίας Πάφου (Πάφου, Πέγειας, Γεροσκήπου και Πόλης Χρυσόχους)

Τα προγράμματα χρηματοδοτούνται από την ΑΑΕΚ και τους συμβαλλόμενους Δήμους/ Κοινότητες.

Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας

Η ΑΑΕΚ και το ΥΠΑΜ συνεχίζουν με απρόσκοπτο και σταθερό τρόπο τη συνεργασία τους μέσα από την εφαρμογή μνημονίου συνεργασίας το οποίο άρχισε το 2012. Οι δράσεις που εμπερικλείονται στο εν λόγω μνημόνιο αναβαθμίζονται ποιοτικά βασισμένες στις αρχές της επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης.

Μέρος των εν λόγω δράσεων αποτελεί η ενίσχυση της διεύθυνσης υγειονομικού, η υλοποίηση προληπτικού προγράμματος για στήριξη των εθνοφρουρών, των συμβασιούχων αλλά και των στελεχών με σαφή αποτελέσματα και την πλήρη επιχορήγηση από την ΑΑΕΚ αλλά και η πραγματοποίηση έρευνας στην Εθνική Φρουρά, η οποία επαναλαμβάνεται κάθε δύο-τρία χρόνια ανάλογα των συνθηκών. Η επόμενη σειρά της έρευνας πραγματοποιήθηκε το 2025. Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας έχουν ως αποκλειστικό στόχο την καθοδήγηση των πολιτικών που θα υλοποιηθούν.

Το προληπτικό πρόγραμμα ανήκει στις παρεμβάσεις επιλεκτικής πρόληψης και στοχεύει στην παροχή ψυχολογικής υποστήριξης πρώτιστα σε στρατιώτες αλλά και ΣΥΟΠ (συμβασιούχοι οπλίτες) και στελέχη. Το πρόγραμμα έχει συμπληρώσει 13 χρόνια ζωής και το 2025 οι ψυχολόγοι εξυπηρέτησαν συνολικά 165 άτομα μέσα από 291 συνεδρίες. Παράλληλα μέρος του μνημονίου αποτελεί και το ανανεωμένο πρωτόκολλο παραπομπής οπλιτών σε θεραπευτικά προγράμματα του Κρατικού και Μη-Κυβερνητικού Τομέα.

Στόχος του μνημονίου παραμένει η αποτροπή της χρήσης κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας και ιδιαίτερα στο χώρο της Εθνικής Φρουράς, η ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων, καθώς και η αντιμετώπιση των παραγόντων κινδύνου.

Πρωτόκολλο συνεργασίας για τη πρόληψη και αντιμετώπιση των παράνομων ουσιών εξάρτησης στο σχολείο μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομίας Κύπρου - Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών), του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (Διευθύνσεις σχολείων) και της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ)

Το εν λόγω πρωτόκολλο συμφωνήθηκε όπως μετονομαστεί σε Οδηγό Πρακτικών Χειρισμού θεμάτων εξαρτητικών συμπεριφορών μεταξύ ΑΑΕΚ- ΥΠΑΝ-ΥΔΔΤ.

Το πρωτόκολλο δημιουργήθηκε το 2020 και δίνει μια πλήρη και σαφή καταγραφή των ενεργειών, στις οποίες οφείλει να προβαίνει, το προσωπικό των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και τα μέλη της ΥΚΑΝ (Σύνδεσμοι, Λειτουργοί Πρόληψης) για σκοπούς πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτητικών συμπεριφορών (χρήσης παράνομων ουσιών εξάρτησης) από τους/τις μαθητές/μαθήτριες στο σχολείο, ώστε να καταστεί αποτελεσματική η μεταξύ τους συνεργασία.

Το πρωτόκολλο κάνει αναφορά στα πιο κάτω θέματα:

- Έλεγχος των χώρων εντός και περιμετρικά των σχολείων
- Υποψία ύπαρξης/διακίνησης ουσιών στο σχολείο

- Υποψία μαθητών/μαθήτριας σε χρήση
- Καταγγελία για κατοχή, διακίνηση
- Μαθητής/μαθήτρια με πρόβλημα χρήσης που ζητά βοήθεια
- Σύλληψη/ ανάκριση /ποινική δίωξη μαθητών/μαθητριών

Το πρωτόκολλο απευθύνεται:

- Στις διευθύνσεις και στο διδακτικό προσωπικό των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.
- Στους/στις καθηγητές/καθηγήτριες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής
- Στα μέλη της ΥΚΑΝ που έχουν οριστεί ως «Σημεία Επαφής- Σύνδεσμοι» με τις σχολικές μονάδες. (Για κάθε σχολική μονάδα Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ορίστηκε «Σημείο Επαφής- Σύνδεσμος» αστυνομικός, που υπάγεται στην εδαφική αρμοδιότητα των Κλιμακίων της ΥΚΑΝ.
- Στους Λειτουργούς Πρόληψης της ΥΚΑΝ

Επιγραμματικά :

- Για κάθε σχολική μονάδα Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ορίστηκε «Σημείο Επαφής- Σύνδεσμος» αστυνομικός της ΥΚΑΝ. Στόχος της αναφερόμενης δράσης είναι η διευκόλυνση του διαλόγου, ο καλύτερος συντονισμός και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, ιδίως σε προληπτικό – αποτρεπτικό επίπεδο.
- Οι Σύνδεσμοι της ΥΚΑΝ στις σχολικές μονάδες επιλαμβάνονται μόνο πληροφοριών που αφορούν σε αδικήματα κατοχής και διακίνησης ναρκωτικών ουσιών στα σχολεία.
- Οι λειτουργοί του Γραφείου Πρόληψης της ΥΚΑΝ προβαίνουν σε δράσεις και επιλαμβάνονται/καταρτίζουν προληπτικά προγράμματα εγκεκριμένα από την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει υποψία Μαθητή/Μαθήτριας σε χρήση ή Μαθητής/Μαθήτρια με πρόβλημα χρήσης που ζητά βοήθεια.

Στις παραπάνω περιπτώσεις ενεργοποιείται το «Πρωτόκολλο για την Παραπομπή Μαθητών που παρουσιάζουν/εμφανίζουν εξαρτητικές συμπεριφορές σε Θεραπευτικά Προγράμματα».

Πρωτόκολλο Παραπομπής μαθητών σε θεραπευτικά κέντρα

Το εν λόγω πρωτόκολλο για την παραπομπή μαθητών/μαθητριών που εμφανίζουν εξαρτητικές συμπεριφο-

ρές σε θεραπευτικά προγράμματα, αποτελεί μια συνεργασία της ΑΑΕΚ με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και συγκεκριμένα με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ), τον Οργανισμό Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας μέσα από τη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και τα κρατικά Θεραπευτικά Προγράμματα, καθώς επίσης και τα Θεραπευτικά προγράμματα Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων σε όλες τις Επαρχίες. Το εν λόγω πρωτόκολλο έτυχε επικαιροποίησης το 2020 και συνεχίζει τη λειτουργία του.

Παρ' όλη την αύξηση της διαθεσιμότητας των προγραμμάτων σε παγκύπρια βάση, διαφάνηκε η ανάγκη αναβάθμισης και ενίσχυσης του μηχανισμού, τόσο του εντοπισμού, όσο και της παραπομπής από το σχολικό σύστημα, των μαθητών/τριών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών ή παρουσιάζουν άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές.

Η συνεργασία με την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ) συνέχισε και εντός του έτους 2025 και συνεχίζει απρόσκοπτα με στόχο την αύξηση των περιπτώσεων παραπομπής. Ως εκ τούτου ανα τακτά διαστήματα πραγματοποιούνται ενημερώσεις προς τους Καθηγητές ΣΕΑ.

Με βάση την Ετήσια Έκθεση του ΥΠΑΝ για τη σχολική χρονιά 2024-2025 έχουμε τα εξής στοιχεία:

	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΛΥΚΕΙΟ	ΤΕΧ. ΣΧΟΛΗ	ΕΞΙΑΤΑΞΙΑ
Συμβουλευτική Παρέμβαση για θέματα εξαρτητικών συμπεριφορών (αλκοόλ, κάπνισμα και παράνομες ουσίες και παθολογική ενασχόληση με τυχερά παιχνίδια) (εξαιρουμένων των γραπτών παραπομπών)	532	414	318	18
Γραπτές παραπομπές προς Θεραπευτικά Προγράμματα με βάση το Πρωτόκολλο	21	12	2	2

Μνημόνιο Συνεργασίας με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ)

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου και ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) διατηρούν εδώ και αρκετά χρόνια μνημόνιο συνεργασίας.

Κατά το 2025, μέσα από το κονδύλι που αφορά στο μνημόνιο συνεργασίας ΑΑΕΚ-ΚΟΑ, παραχωρήθηκε αθλητικός εξοπλισμός σε μαθητές-αθλητές ευάλωτων ομάδων. Συγκεκριμένα στηρίχθηκαν 40 μαθητές/τριες (αθλητές/τριες) πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στα παγκύπρια πρωταθλήματα διαφόρων αθλημάτων και αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες

ες μετά από αίτημα της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας του ΥΠΑΝ. Ο Επίτροπος Προεδρίας μετά από σχετικό αίτημα προς τον ΚΟΑ, μητέρας εγκλωβισμένης αθλήτριας Muai Thai για συμμετοχή της στο Μεσογειακό Πρωτάθλημα Muai Thai 2025, προχώρησε σε κάλυψη των εξόδων της μετά από την έγκριση της ΑΑΕΚ.

Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων και Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου και η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων συμφώνησαν να συνομολογήσουν κατά το έτος 2025 νέο μνημόνιο συνεργασίας, με σκοπό την συνέχιση και περαιτέρω ανάπτυξη της μεταξύ τους συνεργασίας προς αμοιβαίο όφελος και προς όφελος της κοινωνίας. Το μνημόνιο αποσκοπεί στην προώθηση των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι δύο Αρχές βάσει των νομοθεσιών που τις διέπουν. Συγκεκριμένα, στόχος της συνεργασίας αυτής αποτελεί η προώθηση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος όπως η υλοποίηση δράσεων και παρεμβάσεων πρόληψης σε ότι αφορά το θέμα των τυχερών παιχνιδιών, η υλοποίηση μελετών και ερευνών που αφορούν το εν λόγω θέμα, η διοργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων και η επιχορήγηση για δημιουργία νέων δομών θεραπείας, η ενίσχυση των υφιστάμενων θεραπευτικών δομών οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβληματική ή παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Ανάπτυξη και προώθηση Σχεδίου Πολιτικής και διαδικασιών για την πρόληψη, ανίχνευση και αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ και παράνομων ουσιών εξάρτησης στο εργασιακό περιβάλλον

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου ανέπτυξε και προώθησε το Σχέδιο Πολιτικής και διαδικασιών για την πρόληψη, ανίχνευση και αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ και παράνομων ουσιών εξάρτησης στο εργασιακό περιβάλλον, το οποίο ενδιαφερόμενοι οργανισμοί μπορούν να υιοθετήσουν εθελοντικά για τη στήριξη των εργαζομένων τους. Οι πολιτικές και στρατηγικές που θα υιοθετηθούν από οποιαδήποτε υπηρεσία/εταιρεία σκοπεύουν προς την ευημερία των εργαζομένων και τη διασφάλιση του δικαιώματος του ατόμου για εργασία προστατεύοντας ταυτόχρονα τη δημόσια υγεία.

Το εν λόγω σχέδιο έχει σαν στόχο να παρέχει μια κατεύθυνση προς τους εργοδότες για το τι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό ή την εφαρμογή υγειονομικών και κοινωνικών μέτρων για την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τις ουσίες εξάρτησης στον χώρο εργασίας, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δικαίωμα στην εργασία ειδικότερα, και εξαλείφοντας το στίγμα ατόμων με ιστορικό διαταραχής χρήσης ουσιών. Στο παρόν στάδιο το σχέδιο πολιτικής και διαδικασιών για την πρόληψη, ανίχνευση και αντιμετώπιση της χρήσης αλκοόλ και παράνομων ουσιών εξάρτησης στο εργασιακό περιβάλλον αποτελεί εργαλείο που μπορεί να αξιοποιηθεί σε εθελοντική βάση.

Η εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών στο εργασιακό περιβάλλον είναι εξαιρετικά σημαντική λόγω των σοβαρών ζητημάτων που προκύπτουν λόγω της χρήσης αλκοόλ και παράνομων στους χώρους εργασίας, όπως:

- μπορούν να αυξήσουν τα ατυχήματα και τους τραυ-

ματισμούς, τις απουσίες από την εργασία και την ανάρμοστη συμπεριφορά

- μπορούν να επιβάλουν οικονομική επιβάρυνση στους εργοδότες, τις κυβερνήσεις και την κοινωνία.
- οι εργοδότες έχουν καθήκον, βάσει της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια, να προστατεύουν, στον βαθμό που αυτό είναι εύλογο, την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία των εργαζομένων και των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις δραστηριότητές τους.
- οι χώροι εργασίας παρέχουν επίσης ευκαιρίες για εκπαίδευση σε θέματα υγείας σχετικά με το αλκοόλ και τις παράνομες ουσίες και για τον εντοπισμό ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα με το αλκοόλ και τη χρήση παράνομων ουσιών ή έχουν μέλη της οικογένειάς τους με προβλήματα παράνομων ουσιών ή αλκοόλ.

Ο χώρος εργασίας μπορεί επίσης να συμβάλει στη στήριξη της κοινωνικής επανένταξης των ατόμων με ιστορικό προβλημάτων που συνδέονται με ουσίες εξάρτησης, ενισχύοντας έτσι την επιστροφή στην εργασία με την ολοκλήρωση του πλάνου θεραπείας.

Κατά το 2025 το σχέδιο παρουσιάστηκε επίσημα στην 17η Συνάντηση του Δικτύου Επαγγελματιών Εργασιακών Σχέσεων και Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού ως δράση του έργου «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις III» που διοργάνωσε η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων.

Λειτουργία Εθνικής Επιτροπής για την Αντιμετώπιση του Συνδρόμου Εμβρυικού Αλκοολισμού και του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού

Η Εθνική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση του Συνδρόμου Εμβρυικού Αλκοολισμού (ΣΕΑ) και του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού (ΦΔΕΑ), έχει συσταθεί με απόφαση της ΑΑΕΚ το 2018. Σε συνέχεια της επιτυχούς λειτουργίας της Εθνικής Επιτροπής για την αντιμετώπιση του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού τα τελευταία χρόνια και ενόψει του νέου Σχεδίου Δράσης 2025-2028 η σύσταση της εν λόγω Επιτροπής έτυχε ανανέωσης και αναδόμησης.

Η Εθνική Επιτροπή για την αντιμετώπιση του ΦΔΕΑ αποτελείται από επαγγελματίες υγείας οποίοι έχουν άμεση επαφή με γυναίκες και παιδιά, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων της Γυναικολογικής/Μαιευτικής Εταιρείας Κύπρου, της Παιδιατρικής Εταιρείας Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών και Μαιών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ψυχολόγων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Διαιτολόγων και Διατροφολόγων, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού, των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του ΟΚΥΠΥ. Στόχος της Επιτροπής είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης και εισηγήσεων προς την ΑΑΕΚ με σκοπό την προώθηση μέτρων πολιτικής, όπως επίσης και την ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων για την πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού.

Για το 2025 προωθήθηκαν οι πιο κάτω δράσεις:

- Διάχυση του Οδηγού σχετικά με την κατανάλωση αλκοόλ κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και την περίοδο του θηλασμού στα ελληνικά, αγγλικά, βουλγαρικά, ρουμανικά, αραβικά και γαλλικά.
- Προώθηση τηλεοπτικών σποτ για έγκυες γυναίκες και νέους πατέρες για προβολή μηνυμάτων μέσω των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας στο ευρύ κοινό.
- Ενημέρωση επαγγελματιών στο χώρο της κοινωνικής εργασίας για το πρωτόκολλο για τον εντοπισμό ευάλωτων γυναικών και παραπομπή σε υποστηρικτικές υπηρεσίες για στήριξη και αντιμετώπιση του ΦΔΕΑ
- Εφαρμογή του συστήματος παραπομπής παιδιών με ΦΔΕΑ με στόχο τη βελτίωση διάγνωσης και διαχείρισης περιστατικών παιδιών που γεννήθηκαν με ΦΔΕΑ.
- Οι παρεμβάσεις που έχουν αναπτυχθεί και προωθηθεί για την αντιμετώπιση του ΦΔΕΑ αποτελούν καλές πρακτικές στην Ευρώπη και έχουν συμπεριληφθεί στις πρόσφατες εκδόσεις του Συμβουλίου

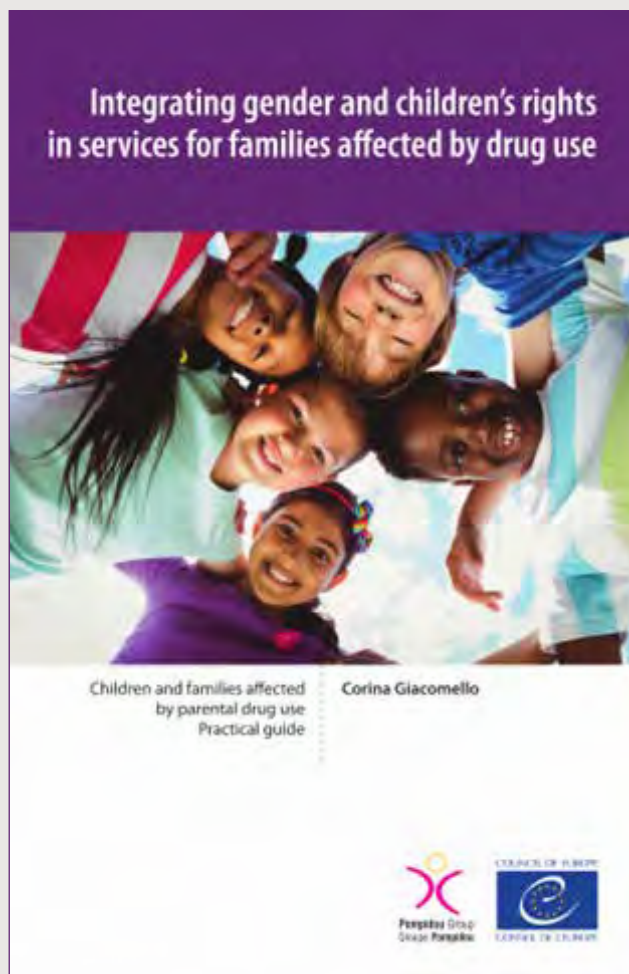
της Ευρώπης στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος στήριξης παιδιών και των οικογενειών τους, με γονείς που κάνουν χρήση ναρκωτικών.

Συνεργασία με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας

Η ΑΑΕΚ στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συνεργασίας της με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας και σε μια προσπάθεια περαιτέρω ενίσχυσης του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν οι Λειτουργοί Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, πραγματοποίησε εντός του 2025 σειρά εκπαιδευτικών ημερίδων σε Λειτουργούς Κοινωνικών Υπηρεσιών του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας από όλες τις επαρχίες.

Συγκεκριμένα το 2025 πραγματοποιήθηκαν οκτώ διήμερες εκπαιδεύσεις σε Λειτουργούς των ΥΚΕ, οι οποίες επικεντρώθηκαν σε θέματα ενίσχυσης του ρόλου των Κοινωνικών Λειτουργών όσον αφορά στην κινητοποίηση και στον εντοπισμό ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα ουσιοεξάρτησης ή/και παρουσιάζουν εξαρτητικές συμπεριφορές. Οι εκπαιδεύσεις πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με λειτουργούς των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

Εκπαιδεύσεις στο Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Πρόληψης

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, αναγνωρίζοντας τη σημασία της επιστημονικά τεκμηριωμένης πρόληψης, επένδυσε ουσιαστικά στην ενίσχυση των ικανοτήτων του προσωπικού της και των συνεργαζόμενων φορέων, μέσω της εκπαίδευσης στο Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη (European Prevention Curriculum - EUPC).

Το Εγχειρίδιο EUPC βασίζεται στα πιο πρόσφατα επιστημονικά και ερευνητικά δεδομένα, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και αποσκοπεί στην παροχή θεμελιωδών γνώσεων για την πρόληψη, καθώς και στην κατανόηση της επιστημονικής τεκμρίωσης πίσω από τις αποτελεσματικές πρακτικές.

Η εκπαίδευση απευθύνεται σε άτομα με ρόλο στη διαμόρφωση αποφάσεων, στάσεων και πολιτικών (Decision - Opinion - Policy makers - DOPs), με στόχο την ευαισθητοποίηση τους και την ενίσχυση της ικανότητάς τους να υποστηρίζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά προγράμματα πρόληψης. Μέχρι σήμερα, συνολικά 88 άτομα που επηρεάζουν την κοινή γνώμη και διάφορες κοινωνικές ομάδες έχουν παρακολουθήσει τη βασική εκπαίδευση του εγχειριδίου.

Η ΑΑΕΚ διαθέτει τέσσερις πιστοποιημένους Εθνικούς Εκπαιδευτές (National Trainers), οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει την εκπαίδευση των εκπαιδευτών από το EUDA, ενισχύοντας περαιτέρω τη δυνατότητα της Αρχής να παρέχει την εκπαίδευση σε συστηματική βάση.

- Κατά το 2025, δεν κατέσται δυνατό να πραγματοποιηθούν εκπαιδεύσεις του EUPC. Η ΑΑΕΚ προγραμματίζει να διοργανώσει τουλάχιστον μια εκπαίδευση EUPC εντός του 2026. Άτομα που ενδιαφέρονται να δηλώσουν ενδιαφέρον για την εκπαίδευση, μπορούν να το κάνουν στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScH2vqhyZXkMjWX6EYS5iQDQa_W45vJU-CEXFyMr4duw1ajg/viewform.

Οι μέχρι τώρα εκπαιδεύσεις φιλοξένησαν επαγγελματίες και συνεργάτες της ΑΑΕΚ από κρατικές και μη-κρατικές υπηρεσίες. Ακολουθούν σχετικοί πίνακες με βασικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.

ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
2022/ 1ο	1	6
2022/ 2ο	2	9
2023/ 1ο	3	13
2023/ 2ο	3	16
2024/ 1ο	3	12
2024/ 2ο	4	16
ΣΥΝΟΛΟ	16	72

ΦΟΡΕΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	50
Υπουργείο Υγείας	11
Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών, Αστυνομία Κύπρου	6
Μη κυβερνητικοί Οργανισμοί	10
Ημικρατικοί Οργανισμοί	8
Ακαδημαϊκοί	3
ΣΥΝΟΛΟ	16

Σύντομη εκδοχή για υψηλού επιπέδου DOP's (Decision - Opinion-Policy Makers) Κατα τη διάρκεια του 2025 η ομάδα εκπαιδευτών της ΑΑΕΚ στο EUPC συμμετείχε σε ομάδα εργασίας με άλλους ευρωπαίους εκπαιδευτές για την ετοιμασία μιας σύντομης εκδοχής της εκπαίδευσης στο ευρωπαϊκό εγχειρίδιο για την πρόληψη που θα απευθύνεται σε υψηλού επιπέδου DOP's όπως π.χ. Υπουργούς, Υφυπουργούς, Βουλευτές, Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων και άλλους υψηλόβαθμους αξιωματούχους της πολιτείας. Ο στόχος της σύντομης εκδοχής του EUPC είναι η μεταφορά των βασικών μηνυμάτων και γνώσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Εγκρίσεις και επιχορηγήσεις προληπτικών προγραμμάτων

Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης προγραμμάτων που προνοείται από τον Νόμο της κατά το έτος 2024, αδειοδότησε τη λειτουργία συνολικά 12 προληπτικών προγραμμάτων (10 επιχορηγημένα και 2 αδειοδοτημένα).

Για σκοπούς κάλυψης των κενών που παρατηρούνται ως προς την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης στην Κύπρο, η ΑΑΕΚ εφαρμόζει τη διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την εφαρμογή στοχευμένων προγραμμάτων, τα οποία επιχορηγούνται στο σύνολο τους από την ΑΑΕΚ.

Πιο κάτω παρατίθενται τα προληπτικά προγράμματα τα οποία επιχορηγήθηκαν από την ΑΑΕΚ μέχρι το τέλος του έτους 2024.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ 2025

ΟΝΟΜΑ: «Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Στους Δήμους Μείζονος Λεμεσού

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το προληπτικό πρόγραμμα «Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά» είναι μία σύμπραξη των Δήμων της Μείζονος Λεμεσού διαμέσου του Συμβουλευτικού Σταθμού «Οδυσσέας» Λτδ, της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου και του ΚΕΝΘΕΑ. Το εν λόγω πρόγραμμα ξεκίνησε την πιλοτική του εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2018. Τον συντονιστικό ρόλο και την ευθύνη υλοποίησης του προγράμματος αναλαμβάνει η λειτουργός πρόληψης του Συμβουλευτικού Σταθμού «Οδυσσέας» Λτδ. Η επιστημονική επο-

πτεία παρέχεται από το ΚΕΝΘΕΑ. Η ΑΑΕΚ συμβάλλει οικονομικά όπως και οι Δήμοι της Μείζονος Λεμεσού.

Στόχοι του προγράμματος είναι ο εντοπισμός παιδιών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, η αξιολόγηση των αναγκών τους σε κοινωνικό, εκπαιδευτικό, ψυχολογικό επίπεδο και η προσπάθεια κάλυψης αυτών των αναγκών μέσω του προγράμματος και άλλων κατάλληλων υπηρεσιών. Απώτερος σκοπός είναι στη ζωή των παιδιών να υπάρξει μείωση των παραγόντων κινδύνου για ανάπτυξη χρήσης, κατάχρησης και εξάρτησης ουσιών ή άλλων συμπεριφορών και ταυτόχρονα να προσφερθούν στο παιδί παράγοντες οι οποίοι να το προστατεύουν όπως η ενασχόληση του με υγιείς δραστηριότητες, πρόοδος στη σχολική του επίδοση, ψυχολογική στήριξη στο ίδιο ή στους γονείς του και οτιδήποτε άλλο κριθεί σημαντικό. Όλες οι υπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν.

Σύνολο στο πρόγραμμα εξυπηρετήθηκαν μέχρι σήμερα 70 παιδιά από 37 διαφορετικές οικογένειες. Στην παρούσα φάση υπάρχει ενεργή συμμετοχή 52 παιδιών. Συγκεκριμένα από κάθε δήμο συμμετέχουν: Λεμεσός 21 παιδιά, Αμαθούντας 15 παιδιά, Κουρίου 7 και Πολεμιδιών 9 παιδιά.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά, έφηβοι, οικογένειες, γονείς που διαμένουν στους Δήμους Μείζονος Λεμεσού.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Μαθησιακή υποστήριξη, υπηρεσίες συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης στα παιδιά ή και τις οικογένειες, διασύνδεση των παιδιών του προγράμματος σε υγιείς δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους φορείς (δημοτικούς, κοινοτικούς, μη-κυβερνητικούς και ιδιωτικούς)

ΦΟΡΕΑΣ: Συμβουλευτικός Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής ΟΔΥΣΣΕΑ - ΚΕΝΘΕΑ

ΟΝΟΜΑ: Πρόγραμμα «Αξίζω μια Ευκαιρία»

ΠΕΡΙΟΧΗ: Περιοχές της Επαρχίας Λευκωσίας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Γενικός Σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση και η υποστήριξη παιδιών και εφήβων (ηλικίας 8-15 ετών) τα οποία ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, και των οικογενειών τους, ως προς την αποτροπή της χρήσης. Το πρόγραμμα αποτελεί αποτέλεσμα της διαδικασίας call for tender όπου κατακυρώθηκε τον Αύγουστο του 2022. Συνεπώς, τον Αύγουστο του 2024 ολοκληρώθηκε η 2η χρονιά λειτουργίας του και ανανεώθηκε για την 3η και τελευταία χρονιά υλοποίησης της εν λόγω προκήρυξης.

Το πρόγραμμα εξυπρέτησε πέραν των 100 παιδιών που είχε ζητηθεί στην προκήρυξη του εν λόγω προγράμματος, ενώ 13 παιδιά που ενηλικιώθηκαν τοποθε-

τήθηκαν στην ομάδα μετά-προληπτικής υποστήριξης 18+, ενώ κατά την επόμενη περίοδο αναμένεται η ενηλικίωση ακόμα 6 παιδιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά και έφηβοι υψηλού κινδύνου ηλικίας 8 – 15 ετών Δράσεις: Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τον εντοπισμό των παιδιών/οικογενειών, αξιολόγηση των αναγκών τους καθώς και στη διασύνδεση τους με σχετικές υπηρεσίες για κάλυψη των αναγκών τους (π.χ. ψυχολογική στήριξη, μαθησιακή υποστήριξη), διασύνδεση με υγιείς δραστηριότητες ή μίσθωση αντίστοιχων υπηρεσιών.

ΦΟΡΕΑΣ: ΚΕΝΘΕΑ

ΟΝΟΜΑ: Πρόγραμμα ΕπίΔΡΑΣΗ Ζωής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Προληπτική παρέμβαση στις ηλικιακές ομάδες της προεφηβείας (8-12 ετών), μέσης (12-16 ετών) και τελικής εφηβείας (16-18 ετών), η οποία να στοχεύει στην αποτροπή των παραγόντων κινδύνου για χρήση νόμιμων (πχ, αλκοόλ) και παράνομων ουσιών εξάρτησης και με γνώμονα την εμπλοκή ατόμων τα οποία προέρχονται από περιβάλλοντα στα οποία παρατηρούνται αυξημένοι παράγοντες κινδύνου για εξέλιξη της εξαρτητικής συμπεριφοράς. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Προεφηβεία (8-12 ετών), Μέση εφηβεία (12-16 ετών), Τελική εφηβεία (16-18 ετών), Γονείς προεφήβων και εφήβων στη μέση ή τελική εφηβεία

ΔΡΑΣΕΙΣ: Παροχή βιωματικών εργαστηρίων για προεφήβους/ εφήβους, για γονείς. Παροχή περαιτέρω υποστηρικτικής καθοδήγησης (mentoring program) σε εφήβους που είτε εκφράσουν την ανάγκη είτε τους προταθεί βάσει της ατομικής τους αξιολόγησης.

ΦΟΡΕΑΣ: Ίδρυμα Μεσόγειος – Πρόληψη & Υγεία, Center of Interdisciplinary Science Promotion & Innovative Research (InSPIRE)

Όνομα: πρόγραμμα «Σύμπλευση για την πρόληψη» - Δημοτική Ομάδα Πρόληψης Γεροσκήπου (ΔΟΠ)

ΠΕΡΙΟΧΗ: Επαρχία Πάφου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Σκοπός του προγράμματος είναι η πρόληψη της εξάρτησης και των εξαρτητικών συμπεριφορών και η προαγωγή της ψυχικής υγείας των παιδιών και εφήβων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, στους Δήμους της Επαρχίας Πάφου.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: παιδιά (6-11)/έφηβοι (12-16), γονείς παιδιών και εκπαιδευτικοί παιδιών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες όπως αυτές ορίζονται από την ΑΑΕΚ.

Κεντρική ιδέα είναι η ενίσχυση της προσωπικότητας των ατόμων και η ανάπτυξη προστατευτικών παραγόντων. Παροχή μαθησιακής στήριξης, συμβουλευτική υποστήριξη σε σχολικό ή απογευματινό χρόνο και συμμετοχή σε εναλλακτικές δραστηριότητες

ΦΟΡΕΑΣ: ΔΟΠ Γεροσκήπου

ΟΝΟΜΑ: Προληπτικό πρόγραμμα «Ιστός» για την παροχή υποστηρικτικών απογευματινών υπηρεσιών σε ευάλωτους/ες μαθητές/τριες, σε Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια Παγκύπρια, στο πλαίσιο συνεργασίας ΥΠΑΝ και ΑΑΕΚ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το πρόγραμμα στοχεύει στο να παρέχει στήριξη και καθοδήγηση προς τους/τις μαθητές/τριες που αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις στην προσωπική, οικογενειακή ή μαθητική τους ζωή, έτσι ώστε να τύχουν αποτελεσματικού χειρισμού μέσω της έγκαιρης παρέμβασης για την απομάκρυνση τους από τους διάφορους κοινωνικούς κινδύνους. Παράλληλα, το πρόγραμμα παρέχει σε αυτά τα άτομα ένα ασφαλές πλαίσιο για την ενίσχυση των βασικών δεξιοτήτων που χρειάζονται για να κάνουν σωστές και υγιείς επιλογές στη ζωή τους. Η υλοποίηση του προγράμματος επανεκκίνησε με τη νέα προκήρυξη στις 28 Φεβρουαρίου 2025.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Το πρόγραμμα έχει σκοπό την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε περιπτώσεις μαθητών/μαθητριών Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου Παγκύπρια, οι οποίοι/οποίες αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες στην προσωπική, οικογενειακή ή μαθητική τους ζωή, και προβλήματα ενσωμάτωσης/συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον, τα οποία πιθανόν να συνδέονται με τη χρήση ουσιών εξάρτησης, καθώς και προβλήματα στη συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο λόγω ενδοοικογενειακών θεμάτων. Ο βαθμός δυσκολίας τους δύναται να είναι τέτοιος ώστε να μην μπορούν να τύχουν χειρισμού από τις υφιστάμενες υπηρεσίες που παρέχονται στο εκπαιδευτικό πλαίσιο ή στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Παράνομων Ουσιών Εξάρτησης στο σχολείο.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Η παροχή στήριξης δίνεται κυρίως μέσω απογευματινών υγιών δραστηριοτήτων, ψυχο-εκπαίδευσης, μαθησιακής στήριξης ή και άλλων υπηρεσιών ανάλογα με την εκτίμηση αναγκών της κάθε περίπτωσης, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της προσωπικότητας, την ανάδειξη των δεξιοτήτων, την αλλαγή της συμπεριφοράς, καθώς και την καθυστέρηση ή και την αποτροπή της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών ή άλλων επιβλαβών συμπεριφορών μέσα από τη δημιουργία αποτρεπτικού περιβάλλοντος.

Παράλληλα με τις συναντήσεις με το οικογενειακό σύστημα και τον/την μαθητή/τρια, η ομάδα έργου εφαρμόζει και παράλληλες δράσεις όπως: (α) επικοινωνία με το σχολείο έτσι ώστε να έχει εικόνα του τι συμβαίνει εκτός σχολείου, και (β) διασύνδεση με πηγές στην κοινότητα με στόχο την κάλυψη μαθησιακών αναγκών, δραστηριοτήτων υγιούς απασχόλησης, αλλά και βοήθεια της οικογένειας όπου αυτή κρίνεται αναγκαία και συναινεί και ή ίδια.

ΦΟΡΕΑΣ: Πανεπιστήμιο Λευκωσίας / Οργανισμός «Yes We Can»

ΟΝΟΜΑ: Πρόγραμμα στην Εθνική Φρουρά

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το πρόγραμμα αποτελεί συμφωνία μεταξύ της ΑΑΕΚ και του ΚΕΝΘΕΑ και συμπεριλαμβάνεται μέσα στα πλαίσια του μνημονίου συνεργασίας με το ΥΠΑΜ.

Το παρόν προληπτικό πρόγραμμα, ανήκει στις παρεμβάσεις επιλεκτικής πρόληψης και στοχεύει στην παροχή ψυχολογικής υποστήριξης πρώτιστα σε στρατιώτες, αλλά και ΣΥΟΠ (συμβασιούχοι οπλίτες) και στελέχη με την εργοδότηση Κλινικών Ψυχολόγων αλλά και Κοινωνικού Λειτουργού. Το πρόγραμμα έχει συμπληρώσει δεκατρία χρόνια ζωής και έχει εξυπηρετήσει πέραν των 5.550 ατόμων.

Πρόκειται για μια συνεργασία ανάμεσα στην Εθνική Φρουρά, το ΚΕΝΘΕΑ και την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, η οποία χρηματοδοτεί το πρόγραμμα πλήρως και ασκεί τον απαραίτητο έλεγχο στην ποιότητα και την οικονομική διαχείριση.

Κατά το 2025, το πρόγραμμα λειτούργησε κανονικά παρέχοντας υπηρεσίες στην Επαρχία Λευκωσίας, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Λεμεσού και με βάση τις ανάγκες στην Πάφο.

ΦΟΡΕΑΣ: ΚΕΝΘΕΑ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΟΝΟΜΑ: «Εργαστήρι Ζωής»

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η ενδυνάμωση μαθητών για αντίσταση σε καπνικά προϊόντα.

Ο γενικός στόχος αφορά στην πρόληψη του πειρατισμού ή και της έναρξης του καπνίσματος κατά την προεφηβεία και εφηβεία διαμέσου της συστηματικής παρέμβασης από την νεαρή παιδική ηλικία (7 ετών) μέχρι και την προεφηβεία (12 ετών) κατά την φοίτηση στο δημοτικό σχολείο.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Μαθητές δημοτικής εκπαίδευσης από Α' μέχρι ΣΤ' τάξη, σε όλα τα δημοτικά σχολεία που έχουν γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική.

ΔΡΑΣΕΙΣ: Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσα από διδραστικές παρουσιάσεις/ βιωματικά εργαστήρια, φύλλα εργασίας, και οπτικοακουστικό υλικό, μέσα στην τάξη, από λειτουργούς Επισκέπτριες/Επισκέπτες Υγείας.

Το πρόγραμμα έχει συμφωνηθεί με το ΥΠΑΜ και εφαρμόζεται σε διδακτικό χρόνο στο μάθημα της Αγωγής υγείας και σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό και την Διεύθυνση του κάθε σχολείου.

ΦΟΡΕΑΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ Σχολιατρική Υπηρεσία/Τμήμα Επισκεπτριών/ών Υγείας

ΟΝΟΜΑ: Κέντρο Ενίσχυσης Ανθεκτικότητας Νέων - ΚΕΑΝ «Περιοδεύουσα Συμβουλευτική Λάρνακας»

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Παροχή πολυεπίπεδης στήριξης για άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και διαμένουν στους Δήμους της Επαρχίας Λάρνακας. Το πρόγραμμα έχει σαν στόχο τον εντοπισμό παιδιών και εφήβων που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και την παροχή στήριξης σε αυτά και τις οικογένειες τους και διασύνδεση τους με υφιστάμενες υπηρεσίες για μαθησιακή στήριξη, ψυχολογική στήριξη ή/και συμμετοχή σε υγιείς, εναλλακτικές δραστηριότητες, αναλόγως της εκτίμησης αναγκών τους.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Παιδιά που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες στην Επαρχία Λάρνακας

ΔΡΑΣΕΙΣ: Πρώτο επίπεδο παρέμβασης: Δράσεις για στοχευμένη ενημέρωση των ευάλωτων στην εξάρτηση οικογενειών που διαμένουν στους Δήμους της Επαρχίας Λάρνακας (πληθυσμός - στόχος) και προσέλκυση του ενδιαφέροντος τους για τις υπηρεσίες της Περιοδεύουσας Συμβουλευτικής και του Λεκτορίου Γονέων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Δράσεις για επεξεργασία αιτημάτων που υποβλήθηκαν από τον πληθυσμό στόχο, έλεγχος καταλληλότητας των αιτητών για λήψη των παρεχόμενων υπηρεσιών και παροχή στον πληθυσμό - στόχος εξατομικευμένης φροντίδας στο πλαίσιο της Περιοδεύουσας Συμβουλευτικής και του Λεκτορίου Γονέων.

ΤΡΙΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ: Δράσεις για την εφαρμογή καινοτόμων και άλλων ιδεών με υψηλή προληπτική αξία σε κοινοτικό επίπεδο αυτόνομα ή ενσωματωμένες σε προγραμματισμένες κοινοτικές

δραστηριότητες στις περιοχές που διαμένει ο πληθυσμός - στόχος.

ΦΟΡΕΑΣ: Κυπριακό Ινστιτούτο Ψυχοθεραπείας, ΚΕΣΥΨΥ

ΟΝΟΜΑ: ΞΕΡΩ ΤΙ ΖΗΤΑΩ @ΕΞΕΛΙΞΙΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Το πρόγραμμα υλοποιείται εντός του σχολικού συστήματος σε Γυμνάσια παγκύπρια ή και σε ομάδες εφήβων εκτός σχολικού συστήματος. Το πρόγραμμα “ Ξέρω τι Ζητάω” είναι ένα πρόγραμμα πρόληψης που σχεδιάστηκε για το σχολείο και απευθύνεται σε εφήβους ηλικίας 12-14 ετών και τους γονείς τους. Βασίζεται στην προσέγγιση της εκπαίδευσης δεξιοτήτων ζωής και των κοινωνικών επιρροών. Το πρόγραμμα υιοθετήθηκε από πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, ενώ αξιοποιήθηκε με τη συνεργασία της Mentor Arabia, σε χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, όπως η Αίγυπτος, ο Λίβανος, η Ιορδανία, τα ΗΑΕ, το Μαρόκο, το Κουβέιτ. Το εγχειρίδιο του προγράμματος “Ξέρω τι Ζητάω” εκδόθηκε στα ελληνικά με την επιστημονική επιμέλεια της ΠΥΞΙΔΑΣ και τη χρηματοδότηση του ΟΚΑΝΑ.

Η παρέμβαση εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια σχολικής χρονιάς από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάιο σε γυμνάσια τα οποία καθορίζονται από τους αρμόδιους φορείς σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας. Κάθε τμήμα παρακολουθεί και τα 12 Βιωματικά Εργαστήρια Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο “Ξέρω τι Ζητάω”.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: έφηβοι 12 μέχρι 14 χρονών. Η ηλικία έναρξης αποτελεί σημαντικό παράγοντα πρόληψης της εξάρτησης. Όσο πιο νωρίς αρχίζει η χρήση, τόσο πιο ευάλωτα είναι τα παιδιά. Και στην ηλικία αυτή παρατηρείται η έναρξη της πειραματικής χρήσης.

ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΟΧΟΣ: Γονείς και Κηδεμόνες

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Στόχος της προσέγγισης αυτής είναι να δώσει στους εφήβους τις δεξιότητες και τα εφόδια που χρειάζονται για να αντισταθούν στις κοινωνικές επιρροές και να αυξήσει τη γνώσεις που διαθέτουν για τις εξαρτησιογόνες ουσίες και τις αρνητικές επιπτώσεις τους στη υγεία και την ζωή τους.

ΦΟΡΕΑΣ: Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου.

ΟΝΟΜΑ: SISTEMA CYPRUS

Στόχος: Παροχή μουσικής εκπαίδευσης σε παιδιά και νέους στην Κύπρο, με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες (μετανάστες, πρόσφυγες, μειονεκτούντες) με στόχο

την κοινωνική τους ενσωμάτωση και την προσωπική ανάπτυξη.

Περιγραφή: Μέσα από τα μουσικά κοινωνικά προγράμματα, στόχος είναι η παροχή ευκαιριών για προσωπική ανάπτυξη, κοινωνική ενσωμάτωση και προσωπικές επιτυχίες (μουσικές και κοινωνικές). Συγκεκριμένα, παρέχεται:

- Δωρεάν συμφωνική μουσική εκπαίδευση σε πέραν των 250 παιδιών από χαμηλά κοινωνικο-οικονομικά στρώματα
- Συμμετοχή ορχήστρας σε 3 εκδηλώσεις με την εμπλοκή της οικογένειας και της κοινότητας
- Διοργάνωση ταξιδιών στο εξωτερικό για συνεργασία με παιδιά από άλλα προγράμματα SISTEMA
- Ενδυνάμωση για να φτάσει το κάθε παιδί στο μέγιστο των δυνατοτήτων του, μέσω της μουσικής, για προσωπική ανάπτυξη, συναισθηματική νοημοσύνη και ηγετικότητα. Ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων για πρόληψη της χρήσης ουσιών
- Σωματική ενσωμάτωση και δημιουργία περιβάλλοντος για αίσθημα του ανήκειν
- Αναγνώριση των επιτυχιών του κάθε παιδιού για μεγαλύτερη κοινωνική ενσωμάτωση
- Παραπομπή παιδιών ή οικογένειας σε ειδικούς (όπως κοινωνικούς λειτουργούς, επαγγελματίες ψυχικής υγείας), εάν προκύπτει ανάγκη.

ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΥ: Παιδιά και νέοι, ηλικίας 6 - 18 χρονών, που προέρχονται κυρίως από ευάλωτες ομάδες με βάση την Εθνική Στρατηγική και συμμετέχουν στη μουσική εκπαίδευση και στις δραστηριότητες της ορχήστρας.

ΦΟΡΕΑΣ: Sistema Cyprus

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Με βάση τη νομοθεσία που διέπει την ΑΑΕΚ όλα τα μέτρα, προγράμματα και παρεμβάσεις τα οποία απευθύνονται στο κοινό και αφορούν την πρόληψη της εξάρτησης πρέπει να αδειοδοτούνται. Προς αυτή την κατεύθυνση η ΑΑΕΚ καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες όπως όλοι οι φορείς που επιθυμούν να εφαρμόσουν προληπτικές παρεμβάσεις ή μέτρα να το κάνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, βασισμένοι σε επιστημονική τεκμηρίωση και σε συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο Πρόληψης (EUPC).

Σύμφωνα με τους ορισμούς της νομοθεσίας υπάρχει ένα διαχωρισμός ανάμεσα στα μέτρα και τις παρεμβάσεις η οποία αφορά τη συστηματικότητα και τη χρο-

νική διάρκεια. Συγκεκριμένα όταν αναφερόμαστε σε «Μέτρα» αυτό σημαίνει τις δράσεις, τα προγράμματα ή τις παρεμβάσεις που αφορούν τη χρήση νόμιμων ή παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών ή την εξάρτηση από αυτές ή από την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια, ενώ σε αντιπαράβολή οι «Παρεμβάσεις» είναι τα συστηματικά και δομημένα μέτρα μακράς διάρκειας με συγκεκριμένους στόχους που σχετίζονται με τις νόμιμες και παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες, καθώς και με την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Με βάση αυτή τη διάκριση, μέτρα πρόληψης νοούνται οι δράσεις, οι παρεμβάσεις ή τα προγράμματα που είναι μεμονωμένα και χωρίς μεγάλη χρονική διάρκεια π.χ. διάλεξη, παρουσίαση, μεμονωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα, αφίσα, συναυλία, θεατρικό έργο. Μέχρι σήμερα για σκοπούς αδειοδότησης παρεμβάσεων (συστηματικά και δομημένα μέτρα μακράς διάρκειας) ακολουθείται η διαδικασία της υποβολής αίτησης αδειοδότησης η οποία βασίζεται στις Ευρωπαϊκές Προδιαγραφές Ποιότητας για την Πρόληψη της Χρήσης Ουσιών (EuΠρο).

Ως εκ τούτου έχει ετοιμαστεί συγκεκριμένο έντυπο για τη διαδικασία αδειοδότησης μέτρων (μεμονωμένες παρεμβάσεις, μη συστηματικές), το οποίο βρίσκεται στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ.

Προγράμματα Πρόληψης 2025	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ
«Ευθύνη όλων μας να είσαι καλά- Λεμεσού»	13.592
«Αξίζω μια Ευκαιρία»- Λευκωσία ΚΕΝΘΕΑ	40.800
Συμφωνία μεταξύ ΑΑΕΚ- ΚΕΝΘΕΑ για ΕΦ	35.901
Επίδραση Ζωής	24.000
Σύμπλευση Πάφου	38.200
ΙΣΤΟΣ	44.820
ΣΥΝΟΛΟ	197.313

4.1.2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) / World Health Organization (WHO), ο όρος της θεραπείας χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τη διαδικασία που ξεκινά όταν ένα άτομο έρχεται σε επαφή με τον επαγγελματία υγείας ή με κάποια άλλη υπηρεσία της κοινότητας, την οποία ενδέχεται να συνεχίσει μέσα από διαδοχικές εξειδικευμένες παρεμβάσεις έως ότου επιτευχθεί το ανώτατο δυνατό επίπεδο υγείας και ευημερίας του.

Ο Οδηγός Θεραπείας της ΑΑΕΚ ορίζει τη «θεραπεία» ως οποιοδήποτε πρόγραμμα ή παρέμβαση απευθύνεται άμεσα σε άτομα που έχουν προβλήματα με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, παράνομων και νόμιμων (αλκοόλ, καπνός, φάρμακα) ή προβλήματα από την ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια, εντός και εκτός Διαδικτύου, και η οποία στοχεύει στη βελτίωση της ψυχολογικής, σωματικής και κοινωνικής τους κατάστασης.

Έγκριση και Επιχορήγηση Θεραπευτικών Κέντρων

Η ΑΑΕΚ, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης προγραμμάτων που προνοεί η νομοθεσία, αδειοδοτεί στην παρούσα στιγμή (2024) τη λειτουργία 32 Θεραπευτικών Κέντρων/ Δομών (17 κρατικών και 15 μη-κρατικών). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αδειοδοτημένα Θεραπευτικά Κέντρα του 2024, ακολουθήστε το σύνδεσμο ή βλ. τον χάρτη παρεχόμενων υπηρεσιών.

Εντός του 2025, εγκρίθηκε από την ΑΑΕΚ η λειτουργία ενός προγράμματος θεραπείας με αγωνιστές οπιοειδών, ιδιωτικού/ κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στην επαρχία Λεμεσού.

Ταυτόχρονα, η ΑΑΕΚ προκηρύσσει σε ετήσια βάση διαδικασία επιχορήγησης των εγκεκριμένων προγραμμάτων. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για σκοπούς επιχορήγησης έχουν οι μη-κυβερνητικοί οργανισμοί (σωματεία, φιλανθρωπικά ιδρύματα και άλλοι ιδιωτικοί μη-κερδοσκοπικοί οργανισμοί), Πανεπιστημιακά ιδρύματα, Κυβερνητικές υπηρεσίες και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα οποία εφαρμόζουν εγκεκριμένα προγράμματα Θεραπείας.

Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας επιχορηγήσεων, η ΑΑΕΚ ενίσχυσε οικονομικά δέκα (12) συνολικά θεραπευτικά προγράμματα κατά το έτος 2024, δαπανώντας το συνολικό ποσό των 521,635 ευρώ. (βλέπε πίνακα)

Πέραν της διαδικασίας των επιχορηγήσεων θεραπευτικών προγραμμάτων, η ΑΑΕΚ χρηματοδοτεί πλήρως

τη λειτουργία δύο θεραπευτικών δομών για ανήλικους και ένα πρόγραμμα στο χώρο του Κέντρου Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας της Κοφίνου, και μερικώς μία Θεραπευτική δομή για την παθολογική εξάρτηση από τα τυχερά παιχνίδια (σε συνεργασία και συγχρηματοδότηση με την Εθνική Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο). Πρόκειται για το Κέντρο Θεραπείας Εσωτερικής διαμονής Ανηλίκων/Νεαρών που ανέλαβε να λειτουργήσει το Ίδρυμα Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη», το Θεραπευτικό Κέντρο Ανηλίκων εξωτερικής διαμονής «Αποφασίζω – 18 κάτω» και το πρόγραμμα "Cyprus Safe Horizon II" που ανέλαβε να λειτουργήσει το ΚΕΣΥΨΥ, και το Πρόγραμμα Συμβουλευτικής και Απεξάρτησης από τα Τυχερά Παιχνίδια «ΦΑΡΟΣ» που ανέλαβε να λειτουργήσει το ΚΕΝΘΕΑ. Για το 2025, οι συγκεκριμένες δομές χρηματοδοτήθηκαν από την ΑΑΕΚ με τα ποσά των 500.000, 24.000, 46.650 και 58.350 ευρώ αντίστοιχα. Παράλληλα η ΑΑΕΚ μέσω της διαδικασίας προκηρύξεων επιχορηγεί με ποσό που λαμβάνει εξ'ολόκληρου από την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων, τη λειτουργία δύο θεραπευτικών προγραμμάτων Συμβουλευτικής και Απεξάρτησης από τα Τυχερά Παιχνίδια με το όνομα "ΚΙΝΗΤΡΟ Αμμοχώστου" και "ΚΙΝΗΤΡΟ Πάφου" τα οποία υλοποιούνται από το ΚΕΝΘΕΑ και το ΚΕΣΥΨΥ αντίστοιχα.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ 2025

A/A	ΦΟΡΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΟΣΟ ΓΙΑ ΤΟ 2025
1	Παγκύπριος Αντιναρκωτικός Σύνδεσμος	Κέντρο άμεσης πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «Στόχος»	23.935
2	ΟΔΥΣΣΕΑΣ	Πρόγραμμα Ψυχολογικής Απεξάρτησης "Οδυσσέας"	17.500
3	ΡΕΤΟ	Θεραπευτικό Πρόγραμμα Απεξάρτησης ΡΕΤΟ Κύπρου και Συμβουλευτικός Σταθμός ΡΕΤΟ Κύπρου	40.000
4	ΚΕΣΥΨΥ	Ψυχοθεραπευτική Εστία Μακρόβιας Απεξάρτησης (Ψ.Ε.Μ.Α)	105.000
5	Σύμπραξη Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου και ΚΕΣΥΨΥ	Σταθμός Συμβουλευτικής "ΑποφασίζΩ Νεοεσού"	30.000
6	Σταθμός Πρόληψης και Συμβουλευτικής «Ιθάκη»	Εξωτερικό Πρόγραμμα Ψυχολογικής Απεξάρτησης "Ιθάκη"	15.200
7	Τολμη Παφου	Θεραπευτικό Πρόγραμμα "Η ΤΟΛΜΗ"	29.000
8	Ίδρυμα Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη»	Θεραπευτική Κοινότητα «Αγία Σκέπη»	175.000
9	ΑΧΙΛΛΕΑΣ	Πρόγραμμα Ψυχολογικής Απεξάρτησης "Αχιλλέας"	22.000
10	ΚΕΣΥΨΥ	Σταθμός Συμβουλευτικής "ΑποφασίζΩ Λήδρα"	20.000
11	ΚΕΣΥΨΥ	Σταθμός Συμβουλευτικής "ΑποφασίζΩ ΚΙΤΙ"	40.000
12	Μεσόγειος	Ομάδες Αυτοβοήθειας	4.000
		ΣΥΝΟΛΟ	521.635

Διαγωνισμός (ΑΔ07/25): Λειτουργία Παγκύπριου Εντατικού Ημερήσιου Προγράμματος για ενήλικες με Πρόβλημα Χρήσης Ουσιών Εξάρτησης και / ή Κατάχρησης Αλκοόλ

Κατά το έτος 2025, η ΑΑΕΚ προχώρησε σε μελέτη αναγκών και ανάλυση δεδομένων και στη συνέχεια, προκήρυξε διαγωνισμό (ΑΔ07/25) για τη λειτουργία «Παγκύπριου Εντατικού Ημερήσιου Προγράμματος για ενήλικες με πρόβλημα χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και/ή κατάχρησης αλκοόλ».

Η ΑΑΕΚ, ως Αναθέτουσα Αρχή, κατέληξε, κατόπιν αξιολόγησης των σχετικών προτάσεων, στην ανάθεση της σύμβασης στο Κέντρο Ενημέρωσης και Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (Κ.ΕΝ.Θ.Ε.Α.).

Σκοπός του Προγράμματος είναι η παροχή εντατικής θεραπείας σε εξωτερική βάση, με στόχο την κάλυψη των αναγκών προβληματικών χρηστών εξαρτησιογόνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένων και ατόμων με προβλήματα εξάρτησης από το αλκοόλ. Το πρόγραμμα θα υλοποιείται σε προκαθορισμένο επίπεδο παρακολούθησης, όπως αυτό θα καθορίζεται στα ατομικά σχέδια θεραπείας των θεραπευομένων. Παράλληλα, θα προσφέρεται σε χώρο ειδικά σχεδιασμένο και διαμορφωμένο για τις ανάγκες του.

Τον Ιανουάριο του 2026 αναμένεται η υπογραφή της Συμφωνίας Χρηματοδότησης του διαγωνισμού, ενώ ο ανάδοχος θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την τελική διαμόρφωση του χώρου και την εκπαίδευση του προσωπικού. Η λειτουργία του προγράμματος κατά το έτος 2026 εκτιμάται ότι θα καλύψει ένα σημαντικό κενό στην παροχή εντατικής θεραπείας σε εξωτερική βάση στην Κύπρο.

Την χρηματοδότηση του προγράμματος αναλαμβάνει η ΑΑΕΚ με κονδύλι 436.000 ευρώ πλέον 39.869,63 ευρώ για έξοδα διαμόρφωσης του χώρου που παρέχεται εξ'ολοκλήρου από τον ΟΠΑΠ Κύπρου.

Συμβουλευτική Επιτροπή στα πλαίσια του Νόμου 41(Ι)/2016 «ο Περί Θεραπείας Κατηγορουμένων, Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων».

Η Συμβουλευτική Επιτροπή (ΣΕ) λειτουργεί στο πλαίσιο του Νόμου 41(Ι)/2016 «Περί Θεραπείας Κατηγορουμένων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων» και συνεδριάζει με τη συμμετοχή εκπροσώπων της ΑΑΕΚ, καθώς και αρμόδιου λειτουργού από το τμήμα πολιτικής της Αρχής. Επιπρόσθετα, από το έτος 2025 η ΑΑΕΚ παρέχει στη ΣΕ σταθερή γραμματειακή υποστήριξη μέσω εργοδοτούμενου γραμματειακού λειτουργού που έχει τοποθετηθεί ειδικά για τον σκοπό αυτό. Σημειώνεται ότι η ΣΕ πραγματοποιεί συνεντεύξεις με τους αιτητές, τόσο στα γραφεία της, όσο και σε χώρους εντός των Κεντρικών Φυλακών, όπου αυτό απαιτείται. Κατά την περίοδο 2023–2025, η ΣΕ χειρίστηκε συνολικά 225 αιτήματα, εκ των οποίων η πλειοψηφία παραπέμφθηκε επιτυχώς σε κατάλληλα θεραπευτικά προγράμματα.

Τηλεφωνική Γραμμή Ενημέρωσης & Βοήθειας 1402

Μέσα στα πλαίσια βελτίωσης της προσβασιμότητας στη θεραπεία, αλλά και της έγκυρης ενημέρωσης της κοινωνίας για θέματα εξαρτήσεων, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συνέχισε για έβδομη συνεχόμενη χρονιά τη λειτουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής Ενημέρωσης και Βοήθειας 1402. Η Γραμμή 1402 λειτουργεί τις καθημερινές από τις 08:00 π.μ. μέχρι τις 10:00 μ.μ. και τα Σαββατοκύριακα από τις 3:00 μ.μ. μέχρι τις 10:00 μ.μ., προσφέροντας ένα σημαντικό δίκτυο υποστήριξης και πληροφόρησης για το κοινό.

Η Τηλεφωνική Γραμμή αποτελεί ιδιοκτησία της ΑΑΕΚ, ενώ η διαχείριση των κλήσεων πραγματοποιείται από το Κέντρο Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», το οποίο λειτουργεί μέσω σύμπραξης του Παγκύπριου Αντιναρκωτικού Συνδέσμου και των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, κατά το 2025 καταγράφηκαν 290 κλήσεις, παρουσιάζοντας μικρή μείωση σε σχέση με το 2024, όπου είχαν καταγραφεί 325 κλήσεις (-11%). Από αυτό τον αριθμό, το 42.8% αφορούσε αιτήματα σχετικά με τις παράνομες ουσίες, ενώ το 23.8% αφορούσε το αλκοόλ. Παράλληλα, περίπου το 11.7% των αιτημάτων σχετιζόταν με την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια, ενώ περίπου το 1.4% αφορούσε το κάπνισμα και το 3.1% των αιτημάτων αφορούσε συνδυαστικά το αλκοόλ και τις παράνομες ουσίες. Η πλειοψηφία των κλήσεων (86%) σχετιζόταν με την παροχή πληροφοριών για θεραπευτικά προγράμματα.

Σε επίπεδο έκβασης, περίπου το 80% των κλήσεων κατέληξε σε παραπομπές προς εξειδικευμένους φορείς, το 45.5% περιλάμβανε παροχή πληροφοριών, ενώ στο 20% των περιπτώσεων παρασχέθηκε και συναισθηματική/ψυχολογική υποστήριξη.

Η σύγκριση με το 2024 καταδεικνύει διαφοροποιήσεις στη σύνθεση των αιτημάτων. Συγκεκριμένα, τα αιτήματα που σχετίζονται με τις παράνομες ουσίες παραμένουν σε σχετικά σταθερά επίπεδα (43.7% το 2024 έναντι 42.8% το 2025), ενώ καταγράφεται σημαντική μείωση στα αιτήματα που αφορούν το αλκοόλ (32% το 2024 έναντι 23.8% το 2025). Αντίθετα, παρατηρείται αύξηση στα αιτήματα που σχετίζονται με την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια (7.7% το 2024 έναντι 11.7% το 2025).

Η μεταβολή αυτή ενδέχεται να αντανακλά διαφοροποίηση στο προφίλ και στις ανάγκες των ατόμων που απευθύνονται στην τηλεφωνική γραμμή, με εντονότερη παρουσία ζητημάτων που εντάσσονται στο φάσμα των συμπεριφορικών εξαρτήσεων, ενώ τα αιτήματα που σχετίζονται με τις παράνομες ουσίες διατηρούνται σε σταθερά επίπεδα.

Τέλος, το υψηλό ποσοστό παραπομπών επιβεβαιώνει τον κομβικό ρόλο της τηλεφωνικής γραμμής ως μηχανισμού έγκαιρης ανίχνευσης και διασύνδεσης των πολιτών με τις αρμόδιες δομές, αναδεικνύοντας τη σημασία της για την πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης και θεραπείας.

Πρόγραμμα Θεραπείας και Μείωσης της Βλάβης για τη στήριξη μεταναστών / αιτητών ασύλου σε θέματα που σχετίζονται με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών που διαμένουν στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας της Κοφίνου.

Για την επιτυχή ενσωμάτωση της ευάλωτης ομάδας των εθνικών μεταναστών στη θεραπεία και την κοινωνική τους αποκατάσταση η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στήριξε την εφαρμογή προγράμματος με εξειδικευμένες προσεγγίσεις για τους εθνικούς μετανάστες που διαμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Φιλοξενίας Κοφίνου της Υπηρεσίας Ασύλου του Υπουργείου Εσωτερικών. Στη Διάσκεψη Τύπου θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα του προγράμματος "Cyprus Safe Horizon II" που εφαρμόστηκε για τρία έτη (2023-2025) από την ΚΕΣΥΨΥ.

Το πρόγραμμα παρείχε στήριξη στα άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη χρήση ουσιών σε επίπεδο θεραπείας και μείωσης της βλάβης. Το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε από την ΚΕΣΥΨΥ λειτούργησε συμβουλευτικό σταθμό με την ονομασία Cyprus Safe Horizon II. Απώτερος στόχος του προγράμματος ήταν η αποτροπή ή ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης που πιθανόν συνδέονται με τις ιδιαίτερες ψυχοκοινωνικές συνθήκες που ενδέχεται να βιώνουν ευάλωτες εθνοτικές ομάδες στα Κέντρα υποδοχής και φιλοξενίας καθώς επίσης και την ενίσχυση κινήτρου για παραπομπή, την επίτευξη ενεργούς συμμετοχής στη θεραπεία και την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων και των οικογενειών τους.

Με την ολοκλήρωση του τριετούς προγράμματος η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου διοργάνωσε διάσκεψη τύπου ενόψει της ολοκλήρωσης του τριετούς προγράμματος στήριξης ατόμων υπηκόων τρίτων χω-

ρών που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών Cyprus Safe Horizon II τον Οκτώβριο του 2025.

Στη διάσκεψη τύπου πραγματοποιήθηκε επίσημη παρουσίαση των αποτελεσμάτων εφαρμογής του τριετούς προγράμματος Cyprus Safe Horizon II με στόχο την αποτίμηση των αναγκών των εθνικών μεταναστών που διαμένουν στα Κέντρα Φιλοξενίας και Υποδοχής στην Κύπρο, την αποτελεσματικότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών που παρείχε το πρόγραμμα και την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας ευρύτερα σχετικά με την προστασία των μεταναστών και των προσφύγων.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης προβλήθηκε και τηλεοπτικό σποτ σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος και την επίδραση των δράσεων στους μετανάστες που διαμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Φιλοξενίας. Το τηλεοπτικό σποτ όπως και τα αποτελέσματα του προγράμματος είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ www.naac.org.cy

Παρακολούθηση Θεραπείας

Αρχίζοντας από τον Ιούλιο και μέχρι αρχές Οκτωβρίου 2025 λειτουργοί του τμήματος Πολιτικής και του τμήματος Παρακολούθησης της ΑΑΕΚ πραγματοποίησαν τις καθιερωμένες ετήσιες επισκέψεις σε όλο το θεραπευτικό δίκτυο, παγκύπρια.

Στις επισκέψεις οι αρμόδιοι λειτουργοί συνοδευόμενοι ενίοτε από τον Προϊστάμενο Τμήματος Πολιτικής ή τον Εκτελεστικό Διευθυντή συναντήθηκαν με τους επαγγελματίες υγείας των θεραπευτικών προγραμμάτων για συζήτηση όσον αφορά στην πορεία του υλοποίησης των προγραμμάτων, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν αλλά και τις επιτυχίες που σημειώθηκαν, ενδεχόμενες ανάγκες για αλλαγές, αναβάθμιση των υπηρεσιών ή και νέες εκπαιδευτικές ανάγκες και την τήρηση όλων των προϋποθέσεων για τη συνέχεια της αδειοδότησης του από την ΑΑΕΚ.

4.1.3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Οι διάφορες μορφές της κοινωνικής υποστήριξης και κυρίως η συναισθηματική, σχετίζονται θετικά με τη σωματική και ψυχική υγεία. Ο στόχος είναι η υποστήριξη των ατόμων που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις εξαρτησιογόνες ουσίες, νόμιμες και παράνομες, αλλά και των ατόμων με προβλήματα εξαρτητικών συμπεριφορών, που στερούνται λόγω συνθηκών, ευκαιρίες επανένταξης. Οι παρεμβάσεις κοινωνικής υποστήριξης απευθύνονται τόσο σε υφιστάμενους, όσο και σε πρώην προβληματικούς χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών και άτομα με εξαρτητικές συμπεριφορές, δηλαδή άτομα που έχουν απεξαρτηθεί, τα οποία είναι λειτουργικά μέσα στην κοινωνία, άτομα που παρακολουθούν μακρόχρονα προγράμματα με υποκατάστατα, έως τα πλέον άπορα άτομα που ζουν στον δρόμο.

Ο γενικός σκοπός του Πυλώνα Κοινωνικής Υποστήριξης είναι η διασφάλιση της επάρκειας και η αύξηση της προσβασιμότητας στις υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης, ενώ επιμέρους στόχος είναι η πολύπλευρη στήριξη των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης, για ένταξη τους στην αγορά εργασίας, η ενίσχυση του μορφωτικού τους επιπέδου, η εξεύρεση στέγασης, η διασφάλιση παροχών κοινωνικής πρόνοιας, η μείωση του στίγματος, κ.ο.κ.

Σχέδιο Κοινωνικής Υποστήριξης ατόμων με ιστορικό εξάρτησης

Στο πλαίσιο της στήριξης των ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της κοινωνικής επανένταξης, η ΑΑΕΚ προχώρησε και το 2025 στην προκήρυξη του Σχεδίου Κοινωνικής Υποστήριξης ατόμων με ιστορικό εξάρτησης. Σκοπός του Σχεδίου είναι η παροχή στήριξης στα άτομα με ιστορικό εξάρτησης και η ενίσχυση της προσπάθειάς τους για αντιμετώπιση των δυσκολιών της μετάβασης από το θεραπευτικό σύστημα στην αυτοδύναμη κοινωνική τους παρουσία.

Επιπρόσθετα η Αρχή, προχώρησε το 2025 στην περαιτέρω στήριξη των προσπαθειών των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης, μέσα από την αγορά και διάθεση κουπονιών για κάλυψη βασικών αναγκών σίτισης, καθώς και στη διάθεση κονδυλίου για σκοπούς κάλυψης των οδοιπορικών τους για προσέλευση τους στη θεραπεία.

Πρόγραμμα Κοινωνικής Υποστήριξης για διασύνδεση των ατόμων που πρόκειται να αποφυλακιστούν και αντιμετωπίζουν προβλήματα ουσιοεξάρτησης “ΓΕΦΥΡΕΣ ΕΠΑΝΑ-ΣΥΝΔΕΣΗΣ”

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Υποστήριξης για διασύνδεση των ατόμων που πρόκειται να αποφυλακιστούν και αντιμετωπίζουν προβλήματα ουσιοεξάρτησης “ΕΠΑΝΑ-ΣΥΝΔΕΣΗ” υλοποιείται με την οικονομική συμβολή των Υπουργείων Υγείας, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, ενώ την ευθύνη για συντονισμό και παρακολούθηση του ανέλαβε η ΑΑΕΚ. Σε συνέχεια της προηγούμενης επιτυχούς υλοποίησης του Προγράμματος ‘ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΣΗ’ η Αρχή προχώρησε το 2025 σε επαναπροκήρυξη του. Την υλοποίηση του Προγράμματος έχει αναλάβει για το 2025 ο ΜΚΟ “Yes We Can” μαζί με τον καθηγητή Δρ. Χρήστο Παναγιωτόπουλο (Πανεπιστήμιο Λευκωσίας) και το Πολυδύναμο Κέντρο “Άγιος Ιωάννης ο Ελεήμων” της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού. Η νέα κοινοπραξία προσφέρει μεγαλύτερη πληθυσμιακή κάλυψη, ενώ μέσα από την προηγούμενη συνεργασία με το ΣΙΚ η κοινοπραξία συνεχίζει να χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του έργου συστημικούς ψυχοθεραπευτές.

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα που αποφυλακίζονται ή πρόκειται να αποφυλακισθούν και έχουν ιστορικό χρήσης ουσιών εξάρτησης. Ειδικότερα το Πρόγραμμα, σε συνεργασία με την Διεύθυνση του Τμήματος Φυλακών και τους επαγγελματίες που τις πλαισιώνουν, και μέσα από την επιστημονική του ομάδα, στοχεύει στην ομαλή ένταξη του ατόμου στην οικογένεια, στην κοινότητα, στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης και στην κοινωνική υποστήριξη και διασύνδεση του με όλες τις απαραίτητες υποστηρικτικές υπηρεσίες.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, τη δράση αυτή πλαισιώνουν Οργανισμοί και επαγγελματίες, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες στην ομάδα στόχο, σύμφωνα με το πιο κάτω σχήμα:

- Κοινωνικοί λειτουργοί, οι οποίοι αξιολογούν τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες των αποφυλακισθέντων και καταρτίζουν σχέδιο δράσης σε συνεργασία με τα ίδια τα άτομα που επιλέγουν να “δουλέψουν” με τους επαγγελματίες, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους.
- Οικογενειακοί θεραπευτές, οι οποίοι προετοιμάζουν το έδαφος επανασύνδεσης με την οικογένεια, ενώ παράλληλα διενεργούνται ομάδες γονέων σε περίπτωση νεαρών ενηλίκων που αποφυλακίζονται έτσι ώστε να γίνεται ανάληψη της ατομικής ευθύνης των μελών της οικογένειας.

- Σύμβουλοι επαγγελματικού προσανατολισμού και ευρέσεως εργασίας, έτσι ώστε να καλύπτονται οι εργασιακές/εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με στόχο την εργασιακή αποκατάσταση αλλά και την πιθανότητα ένταξης σε σχολεία δεύτερης ευκαιρίας εκεί όπου κρίνεται εφικτό.

Επίσκεψη στις Φυλακές Κορυδαλλού

Η επίσκεψη μελέτης πραγματοποιήθηκε στις 23 και 24 Ιανουαρίου στον χώρο της Θεραπευτικής Κοινότητας του Μεταβατικού Προγράμματος Συμβουλευτικής και Ψυχικής Απεξάρτησης Εξαρτημένων ΚΕΘΕΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού Ι, από ομάδα 9 ατόμων από την Κύπρο. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας σχεδιασμού ενός νέου θεραπευτικού προγράμματος εντός των Κεντρικών Φυλακών Κύπρου, το οποίο θα έχει χαρακτήρα εντατικού ημερήσιου προγράμματος.

Η αποστολή αποτελούνταν από τον Δρα Χρίστο Μηνά (Πρόεδρο της ΑΑΕΚ), την κα Θεανώ Μαυρομoustάκη, την κα Κατερίνα Κληρίδου και τον κ. Κώστα Κωνσταντίνου, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΑΕΚ, από τον ψυχίατρο των ΥΨΥ, κ. Δήμο Φωτόπουλο, την κα Μαίρη Ιωάννου, Ψυχολόγο ΥΨΥ, τον κ. Άριστο Τσιάρτα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, την κα Μαρία Σιαλή, Αναπληρώτρια Διευθύντρια του Τμήματος Φυλακών και την κα Ιωσηφίνα Μαύρου, Λειτουργό της ΑΑΕΚ.

Κατά την πρώτη μέρα της επίσκεψης πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

1. Επίσκεψη στους χώρους της Συμβουλευτικής Υποστήριξης Κρατουμένων και στην Θεραπευτική Κοινότητα του Μεταβατικού Προγράμματος Συμβουλευτικής και Ψυχικής Απεξάρτησης Εξαρτημένων ΚΕΘΕΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ στο Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού Ι.
2. Γνωριμία και συζήτηση με τα μέλη και το προσωπικό της Θεραπευτικής Κοινότητας.
3. Ενημέρωση από τον Υπεύθυνο του Θ.Π. ΚΕΘΕΑ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ, κ. Βασίλη Καταγή, σχετικά με το Πλαίσιο Λειτουργίας Συμβουλευτικής Υποστήριξης Κρατουμένων και από την Υπεύθυνη Εκπαίδευσης σχετικά με τις διαδικασίες εκπαίδευσης μελών.

Τη δεύτερη μέρα της επίσκεψης, η ομάδα επισκέφθηκε τους χώρους του ΚΕΘΕΑ στην Κυψέλη, όπου στεγάζονται τα γραφεία του προγράμματος, καθώς και το πρόγραμμα κοινωνικής επανένταξης των αποφυλακισθέντων. Πραγματοποιήθηκε ξενάγηση στους χώρους και παρουσιάστηκε το πρόγραμμα που εφαρμόζεται με τους αποφυλακισθέντες. Κατά τη διάρκεια και των δύο ημερών, προσφέρθηκε γεύμα από τα μέλη του προγράμματος.

Η επίσκεψη αποτέλεσε μια μοναδική εμπειρία και αποδείχθηκε ιδιαίτερα χρήσιμη για το σχεδιασμό του προγράμματος που θα εφαρμοστεί στο Τμήμα Φυλακών Κύπρου.

Πρόγραμμα για παροχή υπηρεσιών κοινωνικών λειτουργιών στα εγκεκριμένα από την ΑΑΕΚ Θεραπευτικά Προγράμματα Παγκύπρια 'Ανάπλαση Ζωής'

Το Πρόγραμμα 'Κερδίζοντας τη Ζωή μου' για την παροχή υπηρεσιών κοινωνικών λειτουργιών στα εγκεκριμένα από την ΑΑΕΚ Θεραπευτικά Προγράμματα Παγκύπρια ολοκλήρωσε το 2024 την τριετή υλοποίησή του και δεδομένης της αποτελεσματικότητάς του η ΑΑΕΚ προχώρησε το 2025 σε επαναπροκήρυξή του. Την υλοποίηση του Προγράμματος 'Ανάπλαση Ζωής' έχει αναλάβει η κοινοπραξία CODECA - Center for Social Cohesion, Development and Care, η Οργάνωση Φίλων και Συγγενών Εξαρτημένων Ατόμων (ΟΦΣΕΑ) και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Μεταναστών – miHUB. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα υλοποιείται με την οικονομική συμβολή του Υπουργείου Υγείας και της ΑΑΕΚ, η οποία έχει την ευθύνη συντονισμού και παρακολούθησης.

Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή υπηρεσιών κοινωνικών λειτουργιών προς τα εγκεκριμένα από την ΑΑΕΚ Θεραπευτικά Προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της θεραπευτικής πορείας των ατόμων με ιστορικό εξάρτησης και κάλυψης του κενού που παρατηρείται σε υπηρεσίες υποστήριξης και κοινωνικής επανέντα-

ξης. Στον πυρήνα της φιλοσοφίας του Προγράμματος βρίσκεται ο εξειδικευμένος ρόλος του κοινωνικού λειτουργού ως πλοηγού στην απαιτητική μετάβαση από την θεραπεία στην κοινωνική επανένταξη. Μέσω επαγγελματικής καθοδήγησης, ο κοινωνικός λειτουργός συν-διαμορφώνει με το θεραπευόμενο ένα εξατομικευμένο σχέδιο δράσης και ενεργοποιεί ένα υποστηρικτικό δίκτυο γύρω του. Αυτή η παρέμβαση, η οποία ξεκινά ήδη από τα τελικά στάδια της θεραπείας, εξομαλύνοντας τη μετάβαση στην κοινωνία, λειτουργεί ως ένας θεσμικός μηχανισμός που διασφαλίζει ότι το κενό μεταξύ θεραπείας και κοινωνικής ενσωμάτωσης καλύπτεται αποτελεσματικά. Η πρακτική εφαρμογή του Προγράμματος έχει αποδείξει ότι η παρουσία των κοινωνικών λειτουργών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι μιας ολοκληρωμένης και επιτυχούς θεραπευτικής προσέγγισης.

Η ομάδα παρέμβασης αποτελείται από 7 Κοινωνικούς Λειτουργούς και υποστηρίζεται από ένα ισχυρό σύστημα εποπτείας και εκπαίδευσης από τον Ειδικό Εμπειρογνώμονα/Εκπαιδευτή και τον Συντονιστή-Επόπτη της ομάδας. Οι κοινωνικοί λειτουργοί διατηρούν άμεση και συνεχή επαφή με τους επαγγελματίες των θεραπευτικών δομών για τον βέλτιστο συντονισμό των δράσεων. Η ομάδα κατανέμεται γεωγραφικά ως εξής: 2 κοινωνικούς λειτουργούς στην επαρχία Λευκωσίας, 2 κοινωνικούς λειτουργούς στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, 2 κοινωνικούς λειτουργούς στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, ενώ ο έβδομος κοινωνικός λειτουργός έχει τον ρόλο του συντονισμού του Προγράμματος και της εποπτείας της ομάδας, διασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία της παρέμβασης.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ 2025

Πρόγραμμα - Σχέδιο	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ €
Κοινωνική υποστήριξη ατόμων με ιστορικό εξάρτησης από την ΑΑΕΚ	53,678
Ανάπλαση Ζωής	75.555
Γέφυρες Επανασύνδεσης	44.442
ΣΥΝΟΛΟ	197.313

4.1.4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ

Η Μείωση της Βλάβης επικεντρώνεται στη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με την κατάχρηση ουσιών, τόσο για το ίδιο το άτομο, όσο και για την κοινωνία ολόκληρη και τη δημόσια υγεία. Περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση της βλάβης και των αρνητικών συνεπειών που προκαλεί η κατάχρηση ουσιών, χωρίς να απαιτείται από τα άτομα να διακόψουν τη χρήση τη δεδομένη στιγμή.

Στον Πυλώνα Μείωσης της Βλάβης προωθούνται δράσεις για:

- Προστασία της υγείας του ίδιου ατόμου και της δημόσιας υγείας.
- Μείωση των θανάτων που συνδέονται με την υπερβολική δόση ουσιών.
- Μείωση της μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων, όπως ο ιός του HIV και της Ηπατίτιδας.
- Μείωση των ατυχημάτων που προκαλούνται από την οδήγηση υπό την επήρεια ουσιών, νόμιμων και παράνομων.
- Πρόληψη άλλων προβλημάτων υγείας που συνδέονται με την ενέσιμη ή προβληματική χρήση ουσιών.

Ο γενικός σκοπός στον Πυλώνα Μείωσης της Βλάβης είναι η μείωση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης νόμιμων και παράνομων ουσιών εξάρτησης και οι επιμέρους στόχοι είναι η μείωση των κοινωνικών συνεπειών και των συνεπειών στην υγεία που συνδέονται με τη χρήση ουσιών και η μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών.

Χορήγηση κουτιών μείωσης της βλάβης

Μέσω των αυτόματων μηχανών που έχουν τοποθετηθεί στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου, αλλά και μέσω του Κέντρου Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», χορηγούνται κουτιά μείωσης της βλάβης σε άτομα που τα έχουν ανάγκη. Από το 2023 άρχισαν επίσης, να χορηγούνται κουτιά μείωσης της βλάβης μέσω των μονάδων χορήγησης αγωνιστών οπιοειδών του ΟΚΥΠΥ σε όλες τις επαρχίες. Τα εν λόγω κουτιά περιλαμβάνουν: συμβουλές μείωσης της βλάβης, σύριγγες, ειδικά δισκία, κιτρικό οξύ, μαντηλάκια εμποτισμένα με αλκοόλ και σε ξεχωριστά κουτιά προφυλακτικά. Επίσης, εμπλουτίστηκε το υλικό μείωσης της βλάβης με διαφορετικά είδη συριγγών, και ατομικά sharpsafe containers για την απόρριψη των χρησιμοποιημένων συριγγών και υλικό για καπνιστή χρήση.

Κατά το 2025, δόθηκαν συνολικά μέσω των αυτόματων μηχανών και των προγραμμάτων μείωσης της βλάβης, τα πιο κάτω:

- 20,150 σύριγγες/βελόνες
- 3,024 προφυλακτικά
- 180 foil sheets
- 100 ατομικά sharpsafe (για χρησιμοποιημένες σύριγγες/βελόνες)
- 3,800 stericup (κουταλάκια)
- 3,800 φίλτρα
- 3,800 κιτρικό οξύ
- 19,000 μαντηλάκια εμποτισμένα με αλκοόλ.

Λειτουργία Κινητής Μονάδας Μείωσης της Βλάβης “Care Zone”

Η κινητή μονάδα, η οποία χρηματοδοτείται εξ' ολοκλήρου από την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου και διαχειρίζεται από το πρόγραμμα Άμεσης Πρόσβασης και Μείωσης της Βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ» του Παγκύπριου Αντιναρκωτικού Συνδέσμου, παρέχει ενημέρωση σε νέους, προωθεί την παραπομπή ατόμων σε δομές θεραπείας, παρέχει συμβουλές για ασφαλή χρήση και διανέμει υλικό μείωσης της βλάβης. Καλύπτει επίσης, περιοχές σε Παγκύπριο επίπεδο που δεν είναι εύκολα προσβάσιμες καθώς και χώρους συνεύρεσης της νεολαίας όπως φεστιβάλ μουσικής, χώρους νυχτερινής διασκέδασης, κ.α.

Τον Ιούνιο του 2024 επαναπροκηρύχθηκε η λειτουργία της κινητής μονάδας και η ανάθεση του έργου δόθηκε εκ νέου στο Κέντρο «ΣΤΟΧΟΣ». Εντός του 2025, η Κινητή Μονάδα πραγματοποίησε 50 επισκέψεις κατά τις οποίες προσφέρθηκαν υπηρεσίες σε 204 άτομα. Οι επισκέψεις κατανεμήθηκαν ως ακολούθως: Λευκωσία 24, Λεμεσός 12, Λάρνακα 10, Πάφος 2 και Αμμόχωστος 2.

Εφαρμογή της πρόνοιας μέσω της οποίας ρυθμίζεται η οδήγηση υπό την επήρεια ναρκωτικών του «Περί Οδικής Ασφάλειας Νόμου» Ν.13(Ι)/2016)

Με στόχο τη μείωση των περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ και παράνομων ουσιών, κατά το έτος 2017 τροποποιήθηκε ο περί Οδικής Ασφάλειας Νόμος (Ν. 174/1986). Η εν λόγω τροποποίηση αφορούσε την εισαγωγή ελέγχων στους οδηγούς για ανίχνευση παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών (των λεγόμενων ελέγχων «νάρκοτεστ»).

Κατά το έτος αναφοράς, πραγματοποιήθηκαν 1.200 έλεγχοι νάρκοτεστ, ενώ πραγματοποιήθηκαν συνολικά 981 καταγγελίες, 921 καταγγελίες με θετικό δείγμα και 60 καταγγελίες για άτομα που αρνήθηκαν να δώσουν δείγμα.

Καθιέρωση συστηματικών και συχνών ελέγχων αλκοτέστ

Αναφορικά με τη μείωση περιστατικών οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ, η Αστυνομία Κύπρου και συγκεκριμένα το Τμήμα Τροχαίας Αρχηγείου και οι κλάδοι Τροχαίας που υπάγονται στις Αστυνομικές Διευθύνσεις των Επαρχιών, διεξάγουν συστηματικούς ελέγχους για την οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ (οι λεγόμενοι έλεγχοι «αλκοτέστ»). Τα αποτελέσματα των ελέγχων «αλκοτέστ», αξιολογούνται τακτικά και λαμβάνονται από την Αστυνομία τα μέτρα που κρίνονται κατάλληλα. Από το σύνολο των 52.138 ελέγχων αλκοτέστ που έγιναν κατά το 2025, 4.095 οδηγοί (δηλαδή το 7.85%) καταγγέλθηκαν για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ. Από τις 4095 καταγγελίες οι 3221 (78.7%) ήταν άνδρες και οι 874 (21.3%) ήταν γυναίκες. Σημαντικό να σημειωθεί ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των ατόμων που ξεπέρασαν το ανώτατο όριο αλκοόλης ήταν ανάμεσα στην ηλικιακή ομάδα 25-39, 1965 άτομα στο σύνολο, δηλαδή το 48.8% των καταγγελιών. Για την ηλικιακή ομάδα 40-59 έγιναν 1160 καταγγελίες (28.3%), για άτομα κάτω των 25 ετών 814 καταγγελίες (19%) και για άτομα 60 και άνω 156 καταγγελίες (3.8%).

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Τμημάτων Επείγοντων Περιστατικών Euro-DEN (European Drug Emergencies Network)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Euro-DEN Plus (European Drug Emergencies Network) αποτελείται από Τμήματα Επείγοντων Περιστατικών σε ευρωπαϊκές και άλλες χώρες και υποστηρίζεται από το Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά. Στόχος του δικτύου είναι η συστηματική συλλογή πληροφοριών για τα περιστατικά έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με τη χρήση ουσιών και παρουσιάζονται στα Τμήματα Επείγοντων Περιστατικών.

Η συμπερίληψη της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Euro-DEN άρχισε το 2020 με τη συμμετοχή του ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Έκτοτε, σε συνεργασία με τον ΟΚΥΠΥ καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για συμπερίληψη στο δίκτυο και των υπόλοιπων ΤΑΕΠ της Κύπρου. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν πραγματοποιηθεί σχετικές συναντήσεις με τον ΟΚΥΠΥ, ενώ το 2025 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με το ΤΑΕΠ του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας, κατά την οποία συμφωνήθηκε η συμμετοχή του στο δίκτυο Euro-DEN.

Συμμετοχή της ΑΑΕΚ στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μείωσης της Βλάβης C-EHRN (Correlation - European Harm Reduction Network)

Στα πλαίσια του European Harm Reduction Network (C-EHRN), η ΑΑΕΚ συμμετέχει ως εστιακό σημείο (focal point) για την παροχή στοιχείων της κατάστασης και των υπηρεσιών που παρέχονται στη χώρα μας. Το 2025 η ΑΑΕΚ συμμετείχε στην εκστρατεία στα ΜΚΔ του Δικτύου όπου παρουσιάζονταν συνεντεύξεις από κάθε χώρα για τα μέτρα μείωσης της βλάβης που υλοποιούν. Επίσης, η ΑΑΕΚ διοργάνωσε ομάδα εστίασης με επαγγελματίες του χώρου για τις νέες τάσεις στη χρήση ουσιών των εξυπηρετούμενων τους. Τα συμπεράσματα συμπεριλήφθηκαν στη σχετική έκθεση του Δικτύου: https://correlation-net.org/wp-content/uploads/2026/02/2025_C-EHRN_Monitoring_New-Drug-Trends.pdf

Διοργάνωση εκπαίδευσης στη χορήγηση ναλοξόνης και καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης

Στις 10 Απριλίου 2025 διοργανώθηκε από την ΑΑΕΚ εκπαίδευση επαγγελματιών στη χορήγηση ναλοξόνης και καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Αναζωογόνησης, του Υπουργείου Υγείας, για τους κοινωνικούς λειτουργούς του προγράμματος "Ανάπλαση Ζωής".

Επιπρόσθετα, εκπρόσωποι της ΑΑΕΚ και των Υπηρεσιών Αναζωογόνησης για σκοπούς παρακολούθησης της δράσης, επισκέφθηκαν τις πέντε (5) δομές που έχουν παραλάβει προπλάσματα (παραχώρηση των Υπηρεσιών Αναζωογόνησης) για την εξάσκηση καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης.

4.1.4 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ

Εκπαίδευση Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης για Θέματα Πρόληψης των Εξαρτήσεων

Στο πλαίσιο της διαχρονικής συνεργασίας της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και κατ' επέκταση, με το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, εκπρόσωποι της ΑΑΕΚ συμμετέχουν κάθε χρόνο σε εκπαιδευτικές Διευθυντών και Βοηθών Διευθυντών Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης σε Λευκωσία και Λεμεσό. Οι εκπαιδευτικές επικεντρώνονται σε θέματα που αφορούν στο φαινόμενο των εξαρτητικών συμπεριφορών και στις στρατηγικές πρόληψής τους.

Μέσω των εν λόγω δράσεων, επιτυγχάνεται η παροχή επιστημονικά έγκυρης και τεκμηριωμένης πληροφόρησης, τόσο για τη φύση των εξαρτήσεων, όσο και για τις αποτελεσματικές παρεμβάσεις πρόληψης στον χώρο της εκπαίδευσης.

Για το έτος 2025, η ομάδα πρόληψης της Αρχής συμμετείχε σε επτά εκπαιδευτικά σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Ακολουθεί πίνακας με τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΣΧΕΔΙΟ	ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2025-2026
Βοηθοί Διευθυντές Μέσης Εκπαίδευσης	145
Διευθυντές/Διευθύντριες Μέσης Εκπαίδευσης	37
Διευθυντές/Διευθύντριες Δημοτικής Εκπαίδευσης	26
ΣΥΝΟΛΟ	208

Εκπαίδευση Αστυνομικών και Δεσμοφυλάκων

Κατά το 2025, λειτουργοί της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου διεξήγαγαν δέκα (10) εκπαιδεύσεις στην Αστυνομική Ακαδημία, απευθυνόμενοι σε αστυνομικούς, νεοσύλλεκτους και λοχίες. Οι εκπαιδεύσεις επικεντρώθηκαν στον κατάλληλο χειρισμό ατόμων που συλλαμβάνονται για αδικήματα σχετιζόμενα με εξαρτησιογόνες ουσίες, καθώς και στις ενδεδειγμένες άμεσες ενέργειες για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων. Στο πλαίσιο των εκπαιδεύσεων παρουσιάστηκε επίσης ο Νόμος για τη Θεραπεία Κατηγορούμενων Χρηστών ή Ουσιοεξαρτημένων του 2016, με στόχο την ενημέρωση και την ορθή εφαρμογή του από τα μέλη της Αστυνομίας.

Συνολικά, κατά το έτος 2025 πραγματοποιήθηκαν δύο εκπαιδεύσεις στην Αστυνομική Ακαδημία. Παράλληλα, η ίδια θεματική εκπαίδευση προσφέρθηκε και σε προσωπικό των Κεντρικών Φυλακών, με συνολικά δέκα εκπαιδεύσεις να λαμβάνουν χώρα εντός του έτους.

Εκπαιδευτική Ημερίδα: Εμβολιασμοί και Εξετάσεις για Λοιμώδη Νοσήματα σε Ευάλωτους Πληθυσμούς

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου σε συνεργασία με το Τμήμα Φυλακών και τις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας, συνδιοργάνωσε εκπαιδευτική ημερίδα με θέμα τους εμβολιασμούς και τις εξετάσεις για λοιμώδη νοσήματα σε ευάλωτους πληθυσμούς. Η ημερίδα είχε στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση επαγγελματιών που εργάζονται με άτομα αυξημένου κινδύνου, καθώς και την ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας για την προαγωγή της δημόσιας υγείας.

Εκπαιδευτική Ημερίδα ενημέρωσης και γνωριμίας για τα θέματα των εξαρτητικών συμπεριφορών

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) και το Γραφείο Πρόληψης της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ) πραγματοποίησαν στις 14 Νοεμβρίου 2025 ημερίδα ενημέρωσης και γνωριμίας για τα θέματα των εξαρτητικών συμπεριφορών.

Στόχος της ημερίδας ήταν η ενημέρωση λειτουργών του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) από τις υπηρεσίες της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΥΕΨ), της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ), των Λειτουργών της Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ), των λειτουργών του ΠΑΒΙΣ καθώς και των Συμβούλων της Δημοτικής Εκπαίδευσης για θέματα που αφορούν στις εξαρτήσεις. Η εν λόγω ημερίδα πραγματοποιήθηκε στην Επαρχία Λευκωσίας για τους λειτουργούς της εν λόγω επαρχίας. Εντός του 2026 έχουν ήδη προγραμματιστεί αντίστοιχες ημερίδες ενημέρωσης για τις άλλες επαρχίες.

Σημειώνεται ότι σε κάθε επαρχία συμμετέχουν τα αντίστοιχα θεραπευτικά προγράμματα τα οποία εξυπηρετούν ανήλικους έτσι ώστε οι Λειτουργοί των υπηρεσιών να έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τους αντίστοιχους λειτουργούς.

ΕΡΕΥΝΕΣ

Έρευνα κοινωνικού κόστους

Ο όρος «κοινωνικό κόστος» αναφέρεται στο κόστος, το οποίο επωμίζεται η κοινωνία από την ύπαρξη του φαινομένου της χρήσης παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών. Συγκεκριμένα, το κόστος θεραπείας και πρόληψης, οι δαπάνες επιβολής του νόμου, η απώλεια εισοδήματος και η μείωση της παραγωγικότητας συνυπολογίζονται στη μέτρηση του κοινωνικού κόστους. Αυτό το κόστος, ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), παρουσιάζει το μέγεθος του προβλήματος των εξαρτησιογόνων ουσιών, από μια άλλη σκοπιά. Το συνολικό κοινωνικό κόστος που συνδέεται με τις παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες για το έτος 2024 εκτιμάται σε €96,2 εκατ., ποσό που αντιστοιχεί περίπου σε 0,29% του ΑΕΠ. Η εικόνα αυτή υποδηλώνει ουσιαστική επιβάρυνση για το κράτος και την κοινωνία, με αυξητική τάση σε σχέση με προηγούμενα έτη, γεγονός που ενισχύει την ανάγκη για σταθερή στρατηγική, ρεαλιστική ιεράρχηση προτεραιοτήτων και στοχευμένη κατανομή πόρων.

Η μεγαλύτερη συνιστώσα του κόστους αφορά την επιβολή του νόμου, η οποία απορροφά περίπου €70,8 εκατ. (73,6% των συνολικών δαπανών). Αυτό περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με αστυνόμευση, ποινική διερεύνηση, δικαστικές διαδικασίες, τελωνειακούς/ελεγκτικούς μηχανισμούς, εργαστηριακούς ελέγχους και λειτουργίες που συνδέονται με την κράτηση. Η κατανομή αυτή δείχνει ότι το σύστημα σήμερα «πληρώνει» κυρίως εκ των υστέρων, όταν το πρόβλημα έχει ήδη εκδηλωθεί σε επίπεδο παραβατικότητας και δημόσιας τάξης.

Οι δαπάνες για περίθαλψη και θεραπεία ανέρχονται περίπου σε €10,38 εκατ. (10,8% των συνολικών δαπανών κατά το έτος 2024) και αντανakλούν τη λειτουργία υπηρεσιών υγείας, θεραπευτικών προγραμμάτων και υποστηρικτικών δομών, με συμμετοχή, τόσο του δημόσιου τομέα, όσο και φορέων της κοινότητας. Το επίπεδο αυτό δαπανών είναι κρίσιμο για τη σταθεροποίηση ατόμων με εξάρτηση και τη μείωση των αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με τη χρήση, ωστόσο υποδηλώνει και την ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας φροντίδας, έγκαιρη πρόσβαση και ισχυρή διασύνδεση με υπηρεσίες στην κοινότητα, ιδίως κατά τη μετάβαση από/προς το σωφρονιστικό σύστημα.

Το έμμεσο κόστος ανέρχεται περίπου σε €10,97 εκατ. (11,4% των συνολικών δαπανών) και συνδέεται κυρίως με απώλειες παραγωγικότητας και εισοδήματος λόγω πρόωγων θανάτων και άλλων συνεπειών που αφαιρούν ανθρώπινο κεφάλαιο από την αγορά εργασίας. Ενδεικτικά, το 2024 καταγράφηκαν 8 άμεσοι

θάνατοι από υπερβολική δόση, όλοι άνδρες, με μέση ηλικία 38,3 έτη, στοιχείο που αποτυπώνει το ανθρώπινο βάρος, αλλά και τις μακροπρόθεσμες κοινωνικοοικονομικές απώλειες.

Οι δαπάνες συντονισμού ανέρχονται σε περίπου €3,20 εκατ. (3,3%) και αφορούν τον κεντρικό σχεδιασμό, τη διακυβέρνηση, την παρακολούθηση, καθώς και τη στήριξη δράσεων/προγραμμάτων. Ο ρόλος αυτός είναι καθοριστικός για να «δένουν» οι παρεμβάσεις μεταξύ τους (πρόληψη-θεραπεία-μείωση βλάβης-επιβολή νόμου-επανάταξη) και να μετατρέπονται οι δαπάνες σε μετρήσιμα αποτελέσματα, με σαφείς δείκτες και λογοδοσία.

Ιδιαίτερα σημαντικό εύρημα είναι ότι η πρόληψη αντιστοιχεί σε μόλις €0,885 εκατ. (0,9%) του συνολικού κόστους. Με απλά λόγια, το σύστημα δαπανά πολλαπλάσια ποσά στην αντιμετώπιση συνεπειών (αστυνόμευση/δικαιοσύνη/κράτηση) σε σχέση με την αποτροπή έναρξης χρήσης, την έγκαιρη παρέμβαση και την ενίσχυση προστατευτικών παραγόντων. Αυτό δημιουργεί στρατηγικό περιθώριο για πιο ισορροπημένη προσέγγιση, όπου η πρόληψη και η έγκαιρη θεραπευτική εμπλοκή λειτουργούν ως «πολλαπλασιαστής» αποτελεσματικότητας και μειώνουν μεσοπρόθεσμα την πίεση στους κατασταλτικούς μηχανισμούς.

Με βάση τα παραπάνω, προκύπτει ότι η πιο ουσιαστική επιλογή πολιτικής δεν είναι απλώς «περισσότερη δαπάνη», αλλά καλύτερη κατανομή: ενίσχυση πρόληψης και πρώιμης παρέμβασης, διασφάλιση συνέχειας φροντίδας (ιδίως πριν και μετά την αποφυλάκιση), και πιο συστηματική αξιολόγηση αποτελεσμάτων ώστε οι πόροι να κατευθύνονται σε ό,τι αποδεδειγμένα μειώνει θανάτους, υποτροπές και εμπλοκή με το σύστημα δικαιοσύνης. Ένα πιο ισορροπημένο μείγμα παρεμβάσεων μπορεί να μειώσει σταδιακά το δυσανάλογα υψηλό βάρος της επιβολής του νόμου και να μετατρέψει το σημερινό κόστος σε μετρήσιμη κοινωνική απόδοση.

Ανάλυση των υπολειμμάτων των συριγγών

Το 2025 αναλύθηκαν συνολικά 37 σύριγγες, οι οποίες παραχωρήθηκαν από το πρόγραμμα μείωσης της βλάβης «ΣΤΟΧΟΣ», το οποίο λειτουργεί στο κέντρο της πόλης. Από τις σύριγγες που εξετάστηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους, σε 31 ανιχνεύθηκε μεθαμφεταμίνη, σε 4 οπιοειδή και σε 2 συνθετικά κανναβινοειδή.

Έρευνα στο στρατό

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) ολοκλήρωσε μια εκτενή επιστημονική μελέτη για τη χρήση ουσιών στον πληθυσμό των στρατευμένων, με συμμετοχή πέραν των 5.000 ατόμων.

Η μελέτη εξετάζει συστηματικά τα πρότυπα χρήσης, τον

ρόλο του στρατιωτικού περιβάλλοντος και κρίσιμους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των νέων κατά τη διάρκεια της θητείας.

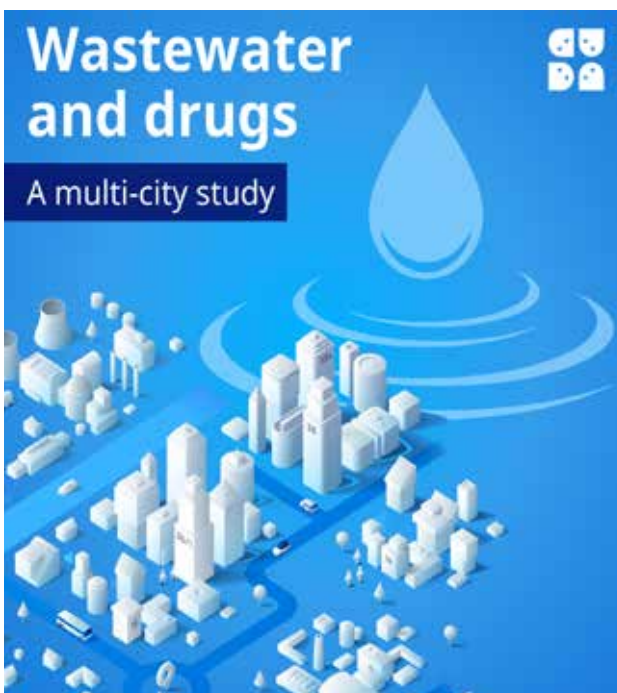
Η έκθεση αποτελεσμάτων θα παραδοθεί από τον Πρόεδρο της ΑΑΕΚ στον Υπουργό Άμυνας, στο πλαίσιο του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων, με στόχο την ανάπτυξη στοχευμένων και εμπειρικά τεκμηριωμένων πολιτικών πρόληψης.

Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία ενισχύει τη διασύνδεση επιστημονικής γνώσης και δημόσιας πολιτικής, αξιοποιώντας δεδομένα για τον σχεδιασμό παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες και ανάγκες των στρατευμένων.

Η ΑΑΕΚ συνεχίζει να επενδύει σε τεκμηριωμένες δράσεις πρόληψης, ενισχύοντας τη θεσμική συνεργασία για την προστασία της υγείας των νέων.

Έρευνα Ανάλυσης Αστικών Λυμάτων με πέντε μετρήσεις εντός του έτους και μελέτη περισσώτερων ουσιών

Με την οικονομική στήριξη της ΑΑΕΚ, πραγματοποιήθηκαν κατά το 2025 πέντε επαναλαμβανόμενες μετρήσεις εκτίμησης συγκεντρώσεων ναρκωτικών ουσιών στα αστικά λύματα, καλύπτοντας όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Παράλληλα, ενισχύθηκε περαιτέρω η συνεργασία της ΑΑΕΚ με το Πανεπιστήμιο Κύπρου μέσω της υπογραφής Μνημονίου Ερευνητικής Συνεργασίας, με στόχο τη συστηματική ανάπτυξη της επιδημιολογίας αστικών λυμάτων στην Κύπρο.

Η ανάλυση αστικών λυμάτων αποτελεί για την ΑΑΕΚ ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο δημόσιας υγείας, καθώς αξιοποιεί σύγχρονες διεθνείς επιστημονικές μεθόδους για την αποτύπωση των τάσεων χρήσης ουσιών σε πραγματικό χρόνο. Μέσα από τη συγκεκριμένη μεθοδολογία καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση των προτύπων κατανάλωσης, η έγκαιρη ανίχνευση μεταβολών στη χρήση ουσιών και η τεκμηριωμένη αξιολόγηση των εξελίξεων διαχρονικά. Τα δεδομένα αυτά συμβάλλουν ουσιαστικά στον σχεδιασμό στοχευμένων πολιτικών πρόληψης και παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το πρόγραμμα RISE-Vac – Reaching the hard-to-reach: Increasing access and vaccine uptake among prison population in Europe, στο οποίο συμμετείχε η ΑΑΕΚ ως εταίρος, ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2024. Συντονιστής του έργου ήταν το Πανεπιστήμιο της Πίζας και η διάρκειά του ήταν 2,5 χρόνια.

Κύριος στόχος του RISE-Vac ήταν η ανάπτυξη τεκμηριωμένων προσεγγίσεων για την ενίσχυση της γνώσης γύρω από τον εμβολιασμό και η βελτίωση της πρόσβασης και της εμβολιαστικής κάλυψης των κρατούμενων. Επιπρόσθετα, το πρόγραμμα υποστήριξε φορείς λήψης αποφάσεων και επαγγελματίες υγείας στην προώθηση ποιοτικής υγειονομικής φροντίδας στις φυλακές, συμβάλλοντας στη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν εννέα οργανισμοί από έξι χώρες (Ιταλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Μολδαβία, Γαλλία και Κύπρος).

Κατά τη διάρκεια του έργου υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικές δράσεις και προβολές ενημερωτικών βίντεο για το προσωπικό και τους κρατούμενους. Μεταφράστηκε και διανεμήθηκε ενημερωτικό υλικό για τους εμβολιασμούς, ενώ σχεδιάστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια αξιολόγησης πριν και μετά τις εκπαιδεύσεις. Τέλος, δημιουργήθηκε ψηφιακή πλατφόρμα για τη διάθεση του εκπαιδευτικού υλικού και τη διευκόλυνση της συνέχισης της εκπαίδευσης.

Σε συνέχεια των δράσεων αυτών, ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2025 η υλοποίηση του νέου ευρωπαϊκού έργου **“Path to Equity: Expanding Access to Cancer-Preventing Vaccination for Adults and Juveniles in European Carceral Settings (PACE)”**, με διάρκεια 36 μηνών.

Στο έργο συμμετέχουν οι ακόλουθοι οργανισμοί: University of Pisa (UNIP), ASST Santi Paolo

e Carlo Presidio Ospedale San Carlo Borromeo - San Paolo Hospital (SPH), Italian Society of Migration Medicine (SIMM), Faculty of Pharmacy, University of Lisbon (FFUL), Research Institute for Medicines (iMed. ULisboa), Centre Hospitalier Universitaire Montpellier (CHUM), unit care of the prison Villeneuve-les-Maguelone, Prolepsis Institute (Ελλάδα), National Administration of Penitentiaries - Romania (NPA-RO), National Administration of Penitentiaries Moldova (NPA-MD), Cyprus National Addictions Authority (NAAC) και Cyprus Prisons Department (CYPD).

Το έργο PACE στοχεύει στη μείωση της επιβάρυνσης από καρκίνους που προκαλούνται από τον ιό των ανθρώπινων θηλωμάτων (HPV) και τις ιογενείς ηπατίτιδες (HBV, HCV) σε ενήλικες και ανηλίκους που βρίσκονται σε σωφρονιστικά ιδρύματα στην Ευρώπη, πληθυσμούς που αντιμετωπίζουν σημαντικές ανισότητες στον τομέα της υγείας, λόγω διαρθρωτικών, πολιτισμικών και λειτουργικών εμποδίων στην πρόσβαση στη φροντίδα. Αξιοποιώντας μια συμμετοχική και διατομεακή μεθοδολογία, το PACE ενσωματώνει τεκμηριωμένες πρακτικές με παρεμβάσεις που είναι κλιμακούμενες και προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες, με στόχο τη βελτίωση του εμβολιασμού, του προσυμπτωματικού ελέγχου και της σύνδεσης με υπηρεσίες υγείας, προωθώντας βιώσιμα αποτελέσματα υγείας για υποεξυπηρετούμενους πληθυσμούς. Το έργο είναι δομημένο γύρω από επτά πακέτα εργασίας και υλοποιείται με τη συμμετοχή επτά χωρών. Ο πυρήνας του PACE είναι ο εντοπισμός, η προσαρμογή και η εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, μέσω πιλοτικών παρεμβάσεων («pathfinder interventions») που ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες και παρέχουν μοντέλα επεκτάσιμα στα σωφρονιστικά συστήματα. Αυτές οι προσπάθειες θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη του Prison Implementation Compass – ενός πρακτικού πλαισίου για την αναπαραγωγή των διαδικασιών. Το PACE ενισχύει τη παρακολούθηση και αξιολόγηση μέσω ενός διακρατικού δικτύου «φρουρών φυλακών», το οποίο επιτρέπει τη συλλογή ποιοτικών δεδομένων και τη τυποποιημένη αποτίμηση με τη χρήση ενός ελάχιστου συνόλου δεικτών και εργαλείων παρακολούθησης. Οι δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων θα ενδυναμώσουν τους επαγγελματίες υγείας, το προσωπικό των φυλακών και άλλους φορείς, ώστε να διατηρήσουν και να επεκτείνουν αυτές τις παρεμβάσεις. Το έργο δίνει επίσης έμφαση στη διεθνή συνερ-

γασία, μέσα από τη δημιουργία ενός επαγγελματικού δικτύου, που θα διευκολύνει τη συνεχή ανταλλαγή γνώσεων και την υποστήριξη της χάραξης πολιτικής. Ο πολιτικός διάλογος και οι συστάσεις θα συμβάλουν περαιτέρω στην ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων του PACE στις εθνικές και ευρωπαϊκές στρατηγικές υγείας, σύμφωνα με τους στόχους του ΠΟΥ για την εξάλειψη της ηπατίτιδας και το Σχέδιο της ΕΕ για την καταπολέμηση του καρκίνου. Το PACE παρέχει ένα πλαίσιο βιώσιμων και δίκαιων παρεμβάσεων υγείας σε σωφρονιστικά περιβάλλοντα, συμβάλλοντας τελικά στη βελτίωση της δημόσιας υγείας και στη μείωση των ανισοτήτων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Συμμετοχή της ΑΑΕΚ σε δύο Ευρωπαϊκά Προγράμματα για το άτμισμα και το κάπνισμα:

1. 'InteRvening EarLier In life for hEalthier liFestyles (RELIEF): An evidence-based approach to reduce exposure and use of emerging tobacco products among school children' (EU4Health Programme)

Το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει τέλος του 2025, θα έχει διάρκεια 3 χρόνια Εταίροι: Κύπρος (ΑΑΕΚ, ΤΕΠΑΚ), Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Ισλανδία και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Πρόληψη του Καπνού (ENSP)

Το RELIEF θα αντιμετωπίσει τα κενά που παρατηρούνται στην εφαρμογή προγραμμάτων, μέσα και από την πιο πάνω ανασκόπηση, αξιοποιώντας προηγούμενες επιτυχίες και εισάγοντας καινοτόμες δραστηριότητες και εργαλεία που έχουν σχεδιαστεί για να βελτιώσουν την ανταλλαγή γνώσεων και τη χρήση βέλτιστων πρακτικών από τα κράτη μέλη με σκοπό τη μείωση της έκθεσης και της χρήσης των νέων προϊόντων καπνού σε νεαρή ηλικία (μαθητές ηλικίας 10-15 ετών). Ο στόχος της επιλογής αυτής της ηλικιακής ομάδας είναι η έγκαιρη παρέμβαση για την πρόληψη της χρήσης που παρατηρείται αργότερα στην εφηβεία (γυμνάσιο), όπως δείχνουν τα αποτελέσματα της έρευνας μαθητικού πληθυσμού ESPAD, αλλάζοντας τις στάσεις και τις αντιλήψεις απέναντι σε αυτά τα προϊόντα και υιοθετώντας πιο υγιεινές συνήθειες στη μετέπειτα ζωή και ως εκ τούτου, ελαχιστοποιώντας την έκθεση σε αυτά.

Η ιδέα του έργου βασίζεται στις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου. Το RELIEF έχει ως κύριους στόχους:

- (α) να διερευνήσει τις στάσεις των μαθητών, των γονέων και των εκπαιδευτικών απέναντι στα νέα προϊόντα καπνού και τις εθνικές πολιτικές για τον έλεγχο του καπνού σε τέσσερις χώρες (Κύπρος, Ισλανδία, Ιταλία, Ισπανία)
- (β) να χαρτογραφήσει τις τρέχουσες πολιτικές για τον έλεγχο της χρήσης νέων προϊόντων καπνού στην Ευρώπη, με έμφαση στην εξαγωγή συμπερασμάτων

σχετικά με τη συμπεριφορά των καταναλωτών

(γ) να δημιουργήσει ένα εργαλείο παρέμβασης βασισμένο σε στοιχεία και προσανατολισμένα στον χρήστη, για την ανάπτυξη ανθεκτικών δεξιοτήτων στα σχολεία, με έμφαση σε τρεις ομάδες-στόχους (μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικοί)

(δ) να μετατρέψει τα στοιχεία σε κατευθυντήριες γραμμές για τη χάραξη πολιτικής, με έμφαση στις ευάλωτες ομάδες

2. Joint Action on smoke and aerosol-free environments' (SAFE)'

Διάρκεια: 36 μήνες

Συμμετοχή Κύπρου (ΑΑΕΚ, Πανεπιστήμιο Κύπρου)

Αποτελεί συνέχεια της Σύμπραξης 'Joint Action on Tobacco Control 2' (JATC2). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, είναι μια 'συνεργατική δράση' μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των κρατών μελών της ΕΕ για την υλοποίηση μιας πρωτοβουλίας βασισμένης σε τεκμηριωμένες πολιτικές ελέγχου του καπνού και την εφαρμογή τους σε εθνικό, περιφερειακό ή ευρωπαϊκό επίπεδο, με πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση της προσταςίας της δημόσιας υγείας της ΕΕ.

Κύριοι στόχοι του Προγράμματος:

- Υποστήριξη της διάδοσης των πληροφοριών στις ομάδες-στόχους
- Παρακολούθηση και υποστήριξη όσον αφορά στη ρύθμιση των προϊόντων καπνού και του ηλεκτρονικού τσιγάρου.
- Υποβοήθηση της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ των εργαστηρίων των κρατών μελών για την αξιολόγηση των προϊόντων καπνού και των ηλεκτρονικών τσιγάρων.

Στο πρόγραμμα μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται και έρευνα που αφορά στην έκθεση στο παθητικό κάπνισμα σε παιδότοπους, εισόδους σχολείων και εξωτερικούς χώρους εστίασης, αλλά και σε εσωτερικούς χώρους (πχ. κύριες εισόδους νοσοκομείων).

Από τη συμμετοχή της ΑΑΕΚ σε αυτά τα πρόγραμμα αναμένεται να εξαχθούν χρήσιμα αποτελέσματα για εφαρμογή αποτελεσματικών παρεμβάσεων αναφορικά με το κάπνισμα και τα νέα καπνικά προϊόντα, κυρίως στη σχολική κοινότητα, αλλά και σε δημόσιους χώρους (πχ. παιδότοπους).

«Προώθηση της ψυχικής υγείας παιδιών και νέων μέσω της αντιμετώπισης των κινδύνων από τα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια» (Promoting mental health of Children and Youth by Addressing the risks of Online gambling and gaming)

Όπως έχει προαναφερθεί η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συμμετέχει στην πρόταση Flagship technical support project/ "Mental health: fostering well-being and mental health" κάτω από το European Technical Support Instrument (TSI 2024) στην οποία συμμετέχουν 9 ευρωπαϊκές χώρες. Η πρόταση είναι μια πρωτοβουλία της Ομάδας Πομπιντού (Pompidou Group-Council of Europe International Cooperation Group on Drugs and Addictions). Σκοπός το Προγράμματος είναι η καταγραφή της κατάστασης στις συμμετέχουσες χώρες, αλλά και η ανταλλαγή καλών πρακτικών σχετικά με την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων που σχετίζονται με το διαδικτυακό ηλεκτρονικό παιχνίδι και στοιχηματισμό.

Το πρόγραμμα τέθηκε σε εφαρμογή τον Οκτώβριο του 2024 με περίοδο εφαρμογής τα 2 έτη.

Στις 28 και 29 Ιανουαρίου 2025 πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη, το συνέδριο του Ευρωπαϊκού προγράμματος με τη συμμετοχή δύο λειτουργών της ΑΑΕΚ, της κ. Εύας Συμεωνίδου και της κ. Μαρία Ματθαίου. Οι λειτουργοί της ΑΑΕΚ παρουσίασαν στο εν λόγω συνέδριο τον στρατηγικό σχεδιασμό της ΑΑΕΚ για την συμπερίληψη επιστημονικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων επι του θέματος.

Στις 3-5 Ιουλίου 2025 ο Δρ. Μιχάλης Μιχαηλίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος συμμετέχει στην ομάδα ερευνητών του προγράμματος συμμετείχε σε συνάντηση εργασίας στο Παρίσι. Εκτός από εκπροσώπους από τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, εκεί βρίσκονταν και αρκετοί ειδικοί, κλινικοί και ακαδημαϊκοί από πολλές χώρες. Συνολικά άνω των 30 συμμετεχόντων. Οι συντονιστές του προγράμματος

χρησιμοποίησαν τη συνάντηση αυτή για να διευκρινίσουν διάφορα ζητήματα ως προς τις πιθανές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να γίνουν για τα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια, καθώς και για μεθοδολογίες για αξιολόγηση τους ώστε να μπορούν να υποβληθούν ως προτάσεις πολιτικής.

Στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος πραγματοποιήθηκε επίσης εργαστήριο για άτομα χάραξης πολιτικής στις 13-16 Οκτωβρίου στην Πράγα. Στο εν λόγω εργαστήριο συμμετείχαν οι Λειτουργοί Πολιτικής της ΑΑΕΚ, κ. Μαρία Ματθαίου και κ. Εύα Συμεωνίδου και η Επιστημονική Υπεύθυνη του Συμβουλευτικού Κέντρου Εφήβων και Οικογένειας «Περσέας» κ. Ντόρις Καμαρά, εκπροσωπώντας.

Παράλληλα το 2ο εξάμηνο του 2025 ξεκίνησε η ετοιμασία του blueprint communication strategy που θα ετοιμαστεί στα πλαίσια του προγράμματος.

Συμμετοχή στην έρευνα του EUDA για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης με αγωνιστές των οπιοειδών

Σκοπός της μελέτης είναι με τη χρήση της μεθοδολογίας Delphi και τη συμμετοχή ομάδας εμπειρογνομόνων που θα αποτελείται από επαγγελματίες και εξυπηρετούμενους των προγραμμάτων θεραπείας υποκατάστασης (ΘΥ), να αναπτυχθούν κατευθυντήριες γραμμές από το EUDA για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της Θεραπείας Υποκατάστασης (δείκτες, μέθοδοι), οι οποίες θα είναι χρήσιμες για τους θεραπευόμενους, τους επαγγελματίες και τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Στην πρώτη φάση διεξαγωγής της έρευνας, πραγματοποιήθηκαν συνεδριάσεις με μια διεθνή ομάδα εμπειρογνομόνων (31 άτομα από 16 χώρες), προκειμένου

να προσδιοριστούν οι κύριοι δείκτες αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης, η οποία κατέληξε σε ένα σύντομο βασικό κατάλογο 13 δεικτών. Σε δεύτερη φάση, η ΑΑΕΚ-Τμήμα Παρακολούθησης, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του ΟΚΥΠΥ, προώθησε τη μελέτη Delphi σε μια ευρύτερη ομάδα, η οποία αποτελείτο από εμπειρογνώμονες που εργάζονται σε αυτόν τον τομέα, αλλά και εξυπηρετούμενους, προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση επί των δεικτών αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης.

Εντός του 2025, ξεκίνησε η δοκιμή δυνατότητας (feasibility testing) που αποτελεί μέρος των κατευθυντήριων γραμμών OPTIMUS για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας υποκατάστασης με αγωνιστές οπιοειδών. Συγκεκριμένα, θα δοκιμαστεί η σκοπιμότητα του ερωτηματολογίου OPTIMUS σε εξυπηρετούμενους των δομών ΘΥ της Διεύθυνσης ΥΨΥ του ΟΚΥΠΥ και θα συλλεχθούν δεδομένα σχετικά με τη διάρκεια της συνέντευξης, τις μεταβλητές του πλαισίου και των εξυπηρετούμενων, καθώς και οι εισηγήσεις του και των ερευνητών για βελτίωση του ερωτηματολογίου.

Σε εθνικό επίπεδο, η ΑΑΕΚ θα αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της έρευνας για να προτείνει μέτρα και παρεμβάσεις βελτίωσης της θεραπείας υποκατάστασης και αύξησης της προσβασιμότητας στη θεραπεία, ούτως ώστε να παρέχεται στο μέγιστο δυνατό αποτελεσματική και υψηλής ποιότητας θεραπεία στην Κύπρο.

4.1.5 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Αναβάθμιση / Λειτουργία του τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) Αναφορικά με την αναβάθμιση του τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) για σκοπούς έγκαιρου και αποτελεσματικού μηχανισμού ενημέρωσης σε σχέση με τις νέες ψυχοτρόπες ουσίες, εδραιώθηκε και βελτιώθηκε περαιτέρω η συνεργασία του Γενικού Χημείου του Κράτους με τα κέντρα θεραπείας των Υ.Ψ.Υ, τα οποία αποστέλλουν έντυπα ενημέρωσης για την εμφάνιση νέων συνθετικών ουσιών έτσι που να επιτυγχάνεται η τάχιστα ενημέρωση του ΣΕΠ για την εμφάνιση τέτοιων ουσιών στην Κύπρο. Περαιτέρω καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια για επέκταση του τοπικού δικτύου ΣΕΠ, μέσω της αύξησης ανταποκριτών από τα κέντρα θεραπείας και τα Γενικά Νοσοκομεία.

Κατά το 2024, το Γενικό Χημείο του Κράτους προχώρησε σε 60 καταχωρήσεις στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) του EUDA σχετικά με την παρουσία Νέων Ψυχοτρόπων Ουσιών (NPS) στην Κύπρο, οι οποίες εντοπίστηκαν σε κατασχέσεις ή βιολογικά δείγματα. Παράλληλα, αντίστοιχες καταχωρήσεις έγιναν και στο σύστημα του UNODC. Δεν πραγματοποιήθηκαν διαζώσεις συναντήσεις του Τοπικού ΣΕΠ, ενώ εισηγείται η ενίσχυση της λειτουργίας του μέσω αναβάθμισης του με πληροφορίες από ΤΑΕΠ, θεραπευτικά κέντρα και άλλους αρμόδιους φορείς.

Μείωση της διακίνησης των παράνομων ουσιών εξάρτησης

Ο πυλώνας μείωσης της προσφοράς περιλαμβάνει την υιοθέτηση μέτρων και δράσεων καταστολής με στόχο τη μείωση της διακίνησης, διαθεσιμότητας και αγοράς παράνομων ουσιών, καθώς και της συναφούς εγκληματικότητας. Ο γενικός σκοπός του πυλώνα είναι η μείωση της εγκληματικότητας που σχετίζεται με την παράνομη διακίνηση ουσιών εξάρτησης.

Ένας από τους κύριους στόχους του πυλώνα είναι η αποτροπή της εισαγωγής παράνομων ουσιών εξάρτησης μέσω των νόμιμων σημείων εισόδου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ενισχύεται η συνεργασία μεταξύ της Αστυνομίας Κύπρου, του Τμήματος Τελωνείων και άλλων αρμόδιων φορέων. Επίσης, η διατομεακή αυτή συνεργασία αποσκοπεί στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων στα σύνορα της Κυπριακής Δημοκρατίας, περιλαμβανομένων και των σημείων διέλευσης από και προς τα κατεχόμενα εδάφη.

ΥΚΑΝ

Η Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (Υ.ΚΑ.Ν) διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη μείωση της προσφοράς μέσω της συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών για παράνομες ουσίες και σοβαρό οργανωμένο έγκλημα, τη σύλληψη εμπλεκόμενων προσώπων και την ενίσχυση της συνεργασίας με εθνικούς και διεθνείς φορείς. Παράλληλα, συμμετέχει ενεργά στον έλεγχο διακίνησης από περιοχές εκτός κρατικού ελέγχου, στη στελέχωση κρίσιμων σημείων όπως μαρίνες και ταχυδρομικές υπηρεσίες και στην οικονομική διερεύνηση σχετικών υποθέσεων.

Η Υ.ΚΑ.Ν στελεχώνει τον Αερολιμένα Λάρνακας καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, με στόχο την επιβολή των νόμων διέλευσης προς και από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η επιτήρηση της Μαρίνας Λεμεσού και του Νέου Λιμανιού Λεμεσού πραγματοποιείται από ομάδα τριών ατόμων, ενώ στη Μαρίνα Αγίας Νάπας λειτουργεί υποκλιμάκιο στελεχωμένο με δύο άτομα. Αντίθετα, στη Μαρίνα Λάρνακας δεν υπάρχει μόνιμη παρουσία προσωπικού επιτήρησης.

Κατά το 2025 έχουν καταγραφεί 25 υποθέσεις που εξελίχθηκαν και σχετίζονται με παράνομες ουσίες από ελέγχους που διενεργήθηκαν από την Υ.ΚΑ.Ν στα Αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, 1 υπόθεση στο Λιμάνι Λεμεσού, 25 υποθέσεις μέσω ταχυδρομείου και 26 υποθέσεις μέσω Ιδιωτικών Εταιρειών Μεταφορών. Το 2025, καταγράφηκαν 1144 υποθέσεις σχετικές με παράνομες ουσίες εξάρτησης και 1179 πρόσωπα ενεπλάκησαν σε αδικήματα παραγωγής, εισαγωγής, διακίνησης, κατοχής και προμήθειας. Οι αριθμοί αυτοί αντανakλούν την επιχειρησιακή δραστηριότητα της Υ.ΚΑ.Ν στο πλαίσιο της εφαρμογής του πυλώνα μείωσης της προσφοράς.

Το 2025 συνεχίστηκαν και ενισχύθηκαν οι έλεγχοι στα σημεία διέλευσης με στόχο την πρόληψη της διακίνησης ουσιών εξάρτησης από τις περιοχές που δεν ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία. Καταγράφηκαν 3 υποθέσεις με προέλευση τα κατεχόμενα, στις οποίες ενεπλάκησαν 3 πρόσωπα (3 αλλοδαποί), με κατασχεθείσες ποσότητες να περιλαμβάνουν 3,7932 γραμμάρια κάνναβης.

Λειτουργία της γραμμής 1498 για να δίνονται πληροφορίες από τους πολίτες σχετικά με θέματα παράνομων ουσιών και οργανωμένου εγκλήματος. Καταγράφηκαν 1642 κλήσεις με πληροφορίες για θέματα παράνομων ουσιών.

ΜΟΚΑΣ

Το 2025, η ΜΟΚΑΣ συνέχισε με συνέπεια την ανάλυση ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται από υπόχρεες οντότητες, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 188(Ι)/2007, στο πλαίσιο της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με ναρκωτικά και άλλες παράνομες ενέργειες. Η ανάλυση αυτή είναι συνεχής και αποτελεί βασικό καθήκον της Μονάδας. Στοιχεία για τα αποτελέσματα της ανάλυσης και τον αριθμό διαβιβάσεων περιπτώσεων της ανάλυσης και τον αριθμό διαβιβάσεων περιπτώσεων προς την Αστυνομία για σκοπούς διερεύνησης πιθανής διάπραξης ποινικών αδικημάτων περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση της Μονάδας.

Περαιτέρω, το 2025, η ΜΟΚΑΣ προέβη σε Στρατηγική Ανάλυση των μεθόδων και πρακτικών για ξέπλυμα παράνομου χρήματος όπως προκύπτουν από την ανάλυση ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στη ΜΟΚΑΣ από υπόχρεες οντότητες. Η έκθεση αποτυπώνει σημαντικά «red flag indicators» και εντοπίζει τις ενδείξεις ύποπτων συναλλαγών που σχετίζονται με αδικήματα όπως το «Drugs Trafficking».

Συγκεκριμένα, για το 2025, οι δεσμεύσεις παράνομων εσόδων σε εγχώριες υποθέσεις ξεπέρασαν τα €12 εκατομμύρια, ενώ οι δημεύσεις εγχώριων υποθέσεων αφορούσαν ποσό ύψους €2 εκατομμύρια. Ειδικότερα για υποθέσεις ναρκωτικών υπήρξαν δεσμεύσεις περιουσίας αξίας €562.468 σε 5 υποθέσεις και δημεύσεις ύψους €510.700 σε 4 υποθέσεις.

Επιπλέον, η ΜΟΚΑΣ συνέχισε να προσφέρει εκπαίδευση στην Αστυνομική Ακαδημία μέσω διαφόρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικά με τον εντοπισμό, τη δέσμευση και τη δήμευση παράνομων εσόδων.

Γενικό Χημείο του Κράτους

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Χημείου του Κράτους, κατά το 2025 παραλήφθηκαν 2848 δείγματα για ανίχνευση ελεγχόμενων ουσιών από την Αστυνομία, το Τμήμα Τελωνείων και το Τμήμα Φυλακών. Από αυτά, τα 739 αφορούσαν επείγουσες υποθέσεις λόγω ολιγοήμερης προσωποκράτησης υπόπτων, καθιστώντας αναγκαία την άμεση ανάλυσή τους.

Το 2025 αναλύθηκαν 1027 δείγματα νάρκοτεστ. Τα δείγματα αυτά αφορούν τα θετικά δείγματα μετά την προκαταρκτική ανάλυση νάρκοτεστ. Στο πλαίσιο του ελέγχου περιεκτικότητας σε THC πραγματοποιήθηκε ανάλυση συνολικά 5 δειγμάτων, που περιλάμβαναν 4 δείγματα σπόρων κάνναβης και 1 δείγμα σκόνη πρωτεΐνης. Δεν έχουν γίνει κατασχέσεις πρόδρομων και προ-πρόδρομων ουσιών

Παραλήφθηκαν 514 δείγματα από καταστήματα κάνναβης από τα οποία αναλύθηκαν τα 100. Η αυξημένη παραλαβή δειγμάτων, λόγω της ποικιλίας των διαθέσιμων προϊόντων, προκαλεί σημαντικές καθυστερήσεις στην ανάλυση σοβαρών υποθέσεων που αφορούν ελεγχόμενες ουσίες.

Έχουν παραληφθεί 594 δείγματα ούρων από την Πυροσβεστική/ Αστυνομία για ελέγχους ταχείας ανίχνευσης ελεγχόμενων ουσιών σε υποψήφιους για προσλήψεις.

Έχουν γίνει 71 καταχωρήσεις από το ΓΧΚ στο Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης του EUDA που αφορούσαν την παρουσία στην Κύπρο Νέων Ψυχοτρόπων Ουσιών (NPS) σε κατασχέσεις ή βιολογικά υγρά (αίμα, σάλιο κλπ.).

Παρόλα αυτά στο ΓΧΚ έχουν ανιχνευθεί ναρκωτικά σε 56 δείγματα που παραλήφθηκαν από το Νοσοκομείο (ΤΑΕΠ και ΜΕΘ). Τα δείγματα αυτά λήφθηκαν από 56 ασθενείς.

Συμμετοχή στο επιχειρησιακό πρόγραμμα του INCB-GRIDS με την ονομασία eVaper8 που γίνεται παγκόσμια και σε συνεργασία με τις τελωνειακές αρχές. Η επιχείρηση e-Vapor 8 επικεντρώθηκε σε κατασχέσεις ηλεκτρονικών τσιγάρων, vapes και συναφών προϊόντων που θεωρούνταν ύποπτα για περιεκτικότητα σε νέες ψυχοδραστικές ουσίες (NPS). Κατασχέθηκαν 66 δείγματα (vapes και έλαια). Σε 24 vapes ανιχνεύθηκαν NPS, κυρίως συνθετικά κανναβινοειδή όπως ΗHC.

Ο εκσυγχρονισμός του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 παραμένει διαρκής στόχος, με συνεχή παρακολούθηση, τόσο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης, του EUDA, όσο και του Τοπικού Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης. Τροποποίηση της νομοθεσίας του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου του 1977 (ΚΔΠ 367/2025) που περιλαμβάνει:

- προσθήκη νέων ημισυνθετικών κανναβινοειδών που ήδη παρατηρούνται στην εγχώρια αγορά (καταστήματα προϊόντων κάνναβης)
- προσθήκη άλλων νέων συνθετικών ουσιών που εντοπίστηκαν από το Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης της EUDA

Τμήμα Τελωνείων

Το Τμήμα Τελωνείων συνεχίζει να επιτελεί σημαντικό έργο στον έλεγχο της διακίνησης παράνομων ουσιών μέσω των σημείων διέλευσης και των νόμιμων σημείων εισόδου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Τμήμα έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για την παρεμπόδιση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ουσιών μέσω των νόμιμων σημείων εισόδου της Δημοκρατίας, των σημείων διέλευσης και στα ταχυδρομικά πακέτα και σε εμπορευματοκιβώτια. Το 2025, κατασχέθηκαν συνολικά από ελέγχους στην ενδοχώρα, όσο και στα

σημεία διέλευσης, σημαντικές ποσότητες νόμιμων ουσιών εξάρτησης όπως 8.556.344 τεμάχια τσιγάρων, 1.395.096 τεμάχια θερμαινόμενων τσιγάρων, 5.846 πούρα, 674.411 γρ. καπνού του ναργιλέ και 1.121.615 γραμμάρια καπνού για στριφτό τσιγάρο, επισημαίνοντας τη συνέπεια του Τμήματος στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης αυτών των προϊόντων.

Για το 2025, το Τμήμα Τελωνείων προχώρησε στην κατάσχεση 66 υποθέσεων ναρκωτικών, αναβολικών και άλλων ελεγχόμενων ουσιών στα σημεία διέλευσης και τις νόμιμες εισόδους της Δημοκρατίας. Κατά το 2025 έγιναν 22 συλλήψεις ατόμων από το Τμήμα Τελωνείων. Κατά το 2025 υπήρξαν 4 νέες προσλήψεις προσωπικού. Η απόκτηση νέου ανιχνευτικού εξοπλισμού παραμένει ύψιστης σημασίας για το Τμήμα Τελωνείων, κάτι το οποίο ενισχύθηκε και το 2025 μέσω του χρηματοδοτικού προγράμματος “Customs Control Equipment Instrument” και κρατικών κονδυλίων.

Κατά το 2025, διενεργήθηκαν συνολικά 40 κατασχέσεις ναρκωτικών/αναβολικών ουσιών σε δέματα που διακινούνταν μέσω των ταχυδρομικών υπηρεσιών και ταχυμεταφορέων.

Φαρμακευτικές Υπηρεσίες

Στο πλαίσιο της πρόληψης της διαθεσιμότητας και παράνομης διακίνησης πρόδρομων και προ-πρόδρομων ουσιών καθώς και νέων ψυχοδραστικών ουσιών, το 2025 εκδόθηκαν από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες: 6 άδειες εισαγωγής και 23 άδειες εξαγωγής (Κατηγορία 4) για πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών. Αυτοί οι έλεγχοι συμβάλλουν στην αποτελεσματική παρακολούθηση των κινήσεων αυτών των ουσιών και στην πρόληψη της κατάχρησής τους.

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο, υλοποιούν ετήσιο πρόγραμμα δειγματοληψίας τροφίμων που περιέχουν σπόρους βιομηχανικής κάνναβης, με στόχο τον έλεγχο της περιεκτικότητας σε THC και τη συμμόρφωση με τα ανώτατα επιτρεπτά όρια της σχετικής νομοθεσίας.

Παράλληλα, σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου και τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, εφαρμόζεται Μνημόνιο Συνεργασίας για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης φαρμακευτικών προϊόντων, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιούνται και κοινές εκστρατείες.

Το 2025 λήφθηκαν 10 δείγματα, τα οποία βρέθηκαν πλήρως συμμορφούμενα με τα προβλεπόμενα όρια THC, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4.1.6. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Συμμετοχή στην Οριζόντια Ομάδα Εργασίας για τα Ναρκωτικά – Ε.Ε.

Η Οριζόντια Ομάδα επιτελεί τόσο νομοθετικό έργο όσο και έργο χάραξης πολιτικής σε δύο βασικούς τομείς: τη μείωση της προσφοράς ναρκωτικών και τη μείωση της ζήτησης. Το έργο αυτό καθοδηγείται από τρεις οριζόντιες θεματικές: τον συντονισμό, τη διεθνή συνεργασία, καθώς και την έρευνα, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Η ομάδα εργασίας συνεργάζεται στενά με οργανισμούς της ΕΕ, όπως το European Union Drugs Agency (EUDA) και η Europol, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και χώρες εκτός ΕΕ. Αποτελεί τον κύριο φορέα συντονισμού της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής και των Σχεδίων Δράσης για τα Ναρκωτικά, ενώ παράλληλα λειτουργεί ως πλατφόρμα διαλόγου της ΕΕ με τρίτες χώρες.

Κατά το 2025, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (AAEK) συμμετείχε ενεργά στην Οριζόντια Ομάδα Εργασίας για τα Ναρκωτικά (Horizontal Working Party on Drugs) του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπώντας την Κυπριακή Δημοκρατία στις Προεδρίες Πολωνίας και Δανίας.

Στις εργασίες του 2025, η ΑΑΕΚ σε συνεργασία με την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών, συμμετείχε σε:

- προετοιμασία για την 68η Σύνοδο της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά του ΟΗΕ στη Βιέννη
- συζητήσεις για την ανάπτυξη της νέας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τα ναρκωτικά και τη διαμόρφωση των βασικών πυλώνων της, καθώς συζητήσεις ένεκα του νέου Σχεδίου Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών
- θεματικές συζητήσεις για ζητήματα όπως η πολυχρήση ουσιών, τα ελάχιστα πρότυπα ποιότητας στη μείωση της ζήτησης (minimum quality standards) και η προώθηση του EUPC, τα συνθετικά οπιοειδή στην Ευρώπη και οι συνθετικές καθιόνες, η διακίνηση ναρκωτικών μέσω κρυπτογραφημένων και μη πλατφορμών, οι στρατηγικές πρόληψης της εγκληματικότητας που σχετίζεται με τη βία και τη χρήση ουσιών, κ.α
- ερευνητικό διάλογο με θέμα τη χρηματοδότηση της έρευνας στον τομέα των ναρκωτικών, τα συστήματα αναφοράς και τον συντονισμό με στόχο την αποφυγή κατακερματισμού, την ενίσχυση ερευνητικών πλατφορμών και δικτύων, την προώθηση της διεπιστημονικής έρευνας και ανταλλαγής πληροφοριών,

καθώς και την πρόληψη της εμπλοκής νέων στο οργανωμένο έγκλημα

- διαλόγους με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Βραζιλίας, χωρών της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής, των Δυτικών Βαλκανίων και των Ηνωμένων Πολιτειών
- θεματικούς διαλόγους με την Ουκρανία και τη Μολδαβία

Εθνικοί Συντονιστές της Ε.Ε για τα Ναρκωτικά

Ο Πρόεδρος της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Δρ. Χρίστος Μηνά, εκπροσώπησε την Κυπριακή Δημοκρατία στις δύο ετήσιες Συναντήσεις των Εθνικών Συντονιστών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ναρκωτικά, που διοργανώθηκαν από την Πολωνική και τη Δανική Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. Οι συναντήσεις αποτελούν ένα σημαντικό θεσμικό εργαλείο για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα των ναρκωτικών, καθώς προσφέρουν τη δυνατότητα ανταλλαγής εμπειριών, καλών πρακτικών και συντονισμού δράσεων και προτεραιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών.

Η πρώτη συνάντηση έλαβε χώρα στις 23–24 Απριλίου 2025 στη Βαρσοβία, και οργανώθηκε από τη Πολωνική Προεδρία. Η δεύτερη συνάντηση διεξήχθη στις 16–

17 Δεκεμβρίου 2025 στην Κοπεγχάγη, υπό την αιγίδα της Δανικής Προεδρίας.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης συνάντησης πραγματοποιήθηκε συζήτηση σε μορφή εργαστηρίων για τη νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Ναρκωτικά. Συζητήθηκαν έννοιες όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η παγκοσμιοποίηση, η θεραπεία διεγερτικών ουσιών και η ψηφιοποίηση. Σχεδόν όλοι οι ομιλητές τόνισαν τη σημασία διατήρησης της ισορροπίας προσέγγισης μεταξύ μείωσης της ζήτησης και μείωσης της προσφοράς στη νέα στρατηγική.

Το πρόγραμμα της δεύτερης συνάντησης επικεντρώθηκε σε δύο βασικές θεματικές: τις ολιστικές κυβερνητικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα των ναρκωτικών και τις μελλοντικές προκλήσεις και δυνατότητες, με έμφαση στις απειλές και ευκαιρίες που προκύπτουν από την τεχνητή νοημοσύνη και άλλες προηγμένες τεχνολογίες. Η συνάντηση των Εθνικών Συντονιστών ήταν επίσης, αφιερωμένη στο ζήτημα των μελλοντικών προκλήσεων στον τομέα των ναρκωτικών στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης, δεδομένου ότι η ταχεία ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών επηρεάζει, τόσο την εξέλιξη των ουσιών και των απειλών, όσο και τη δημιουργία νέων μεθόδων αντιμετώπισης τους.

Οι συμμετοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας σε αυτές τις συναντήσεις συνέβαλαν ουσιαστικά στην ενημέρωση γύρω από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν άλλα κράτη μέλη, ενίσχυσαν την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, και υποστήριξαν τη διαμόρφωση κοινών προσεγγίσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά.

Συμμετοχή στο Συμβούλιο της Ευρώπης - Ομάδα Πομπιντού (Pompidou Group)

Η Ομάδα Πομπιντού (ΟΠ) λειτουργεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης από το 1971 και στην παρούσα φάση απαρτίζεται από 35 κράτη μέλη. Στόχος της Ομάδας είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη μιας πολυτομεακής, καινοτόμου και αποτελεσματικής πολιτικής για θέματα των παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών. Η ΑΑΕΚ εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στις συναντήσεις Μόνιμων Αντιπροσώπων και του Μεσογειακού Δικτύου (MEDNET). Επιπρόσθετα, συνεργάτες της ΑΑΕΚ από διάφορες υπηρεσίες συμμετέχουν στις ομάδες εργασίας που λειτουργούν στα πλαίσια της Ομάδας Πομπιντού.

Συνάντηση Μονίμων Αντιπροσώπων Ομάδας Πομπιντού

Κατά το 2025 πραγματοποιήθηκαν δύο συναντήσεις μόνιμων αντιπροσώπων της Ομάδας Πομπιντού στις οποίες συμμετείχαν ο Εκτελεστικός Διευθυντής της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου κ. Κωνσταντίνος Στυλιανού και η κα. Λήδα Χριστοδούλου. Η ΑΑΕΚ συμμετείχε στην 96η και στην 97η Συνάντηση των Μόνιμων Αντιπροσώπων της Ομάδας Πομπιντού/Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Μαΐου στη Βέρνη και στις 27 Νοεμβρίου στο Στρασβούργο αντίστοιχα.

Στην 96η συνάντηση συζητήθηκαν μεταξύ άλλων η αποχώρηση της Ιταλίας από την ΟΠ, το προκαταρκτι-

κό πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2026-2029, τις προτεινόμενες συμμετοχές για την επερχόμενη Προεδρία από την Αυστρία και την Τσεχία και τις προετοιμασίες για την 19η Υπουργική Συνάντηση που θα πραγματοποιούνταν στις 27-28 Νοεμβρίου του 2025.

Στην 97η συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου, το πρωινό πριν από την 19η Υπουργική Διάσκεψη. Κατά τη συνάντηση συζητήθηκε η επερχόμενη κοινή Προεδρία της Αυστρίας και της Τσεχίας όπου και η Προεδρία θα αρχίσει με την Αυστρία για την πρώτη διετία και μετέπειτα την σκυτάλη θα πάρει η Τσεχία για να ολοκληρώσει τη δεύτερη διετία. Την Αντιπροεδρία ανέλαβε το Μεξικό. Στην συνάντηση οι ΜΑ καλωσόρισαν την νέα ΜΑ της Ισπανίας μετά την πρόσφατη προσχώρηση της στην ΟΠ, υιοθετήθηκε το πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2026-2029, οι αναθεωρημένοι κανονισμοί των διαδικασιών της ΟΠ, οι κατευθυντήριες γραμμές και κύριες προτεραιότητες για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος που σχετίζεται με τη διακίνηση ναρκωτικών, την ανάπτυξη νέας Επιτροπής για τη διαδικτυακή και τη ψηφιακή εξάρτηση, και την Υπουργική Διακήρυξη της 19ης Υπουργικής Διάσκεψης. Όλα τα θέματα που συζητήθηκαν έτυχαν υιοθέτησης και παρουσιάστηκαν στην 19η Υπουργική Διάσκεψη που ακολούθησε. Στη συνάντηση σημαντικό να σημειωθεί ότι οι ΜΑ μετά από ψηφοφορία εξέλεξαν το νέο Γραφείο (Bureau) στο οποίο θα συμμετέχει και η Κύπρος. Συνεπώς, η Κύπρος θα συνεχίσει να συμβάλλει ενεργά στο έργο της Ομάδας Πομπιντού, συμμετέχοντας και στο Bureau για την περίοδο 2026-2029.

19^η Υπουργική Διάσκεψη της Ομάδας Πομπιντού

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συμμετείχε στη 19^η Υπουργική Διάσκεψη της Ομάδας Πομπιντού του Συμβουλίου της Ευρώπης, που πραγματοποιήθηκε στο Στρασβούργο στις 27-28 Νοεμβρίου 2025.

Κατά τη διάσκεψη, οι Υπουργοί και ανώτατοι αξιωματούχοι των κρατών-μελών υιοθέτησαν το Πρόγραμμα Εργασίας 2026–2029, το οποίο εστιάζει σε μια ανθρωποκεντρική και βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα προσέγγιση στις πολιτικές για τα ναρκωτικά.

Εγκρίθηκε επίσης η νέα δομή ηγεσίας της Ομάδας Πομπιντού, με Τσεχία και Αυστρία να αναλαμβάνουν διαδοχικά την Προεδρία στη διάρκεια της τετραετίας 2026–2029.

Το νέο Πρόγραμμα Εργασίας δίνει έμφαση σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

- Πρόληψη
- Μείωση της βλάβης
- Θεραπεία & κοινωνική επανένταξη
- Μείωση της προσφοράς

Παράλληλα, παρουσιάστηκαν νέα προσχέδια κατευθυντήριων γραμμών για την υποστήριξη των κρατών στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος που συνδέεται με τη διακίνηση ναρκωτικών και άλλες σχετικές εγκληματικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο της Υπουργικής Διάσκεψης απονεμήθηκε και το Βραβείο Πρόληψης της Ομάδας Πομπιντού,

το οποίο τίμησε τρεις καινοτόμες πρωτοβουλίες για τη νεολαία. Ανάμεσά τους και το Sistema Cyprus, ένα καινοτόμο πρόγραμμα που προβάλλει εξαιρετικές πρακτικές στον τομέα της πρόληψης και της ενδυνάμωσης των νέων.

Εκ μέρους της Κύπρου, η Αντιπρόεδρος της ΑΑΕΚ, Κωνσταντίνα Αχιλλέως, έκανε παρέμβαση παρουσιάζοντας τα μαθήματα που αντλήθηκαν σχετικά με την υλοποίηση του Προγράμματος Εργασίας 2023–2025 και τα επόμενα βήματα.

Μεσογειακό Δίκτυο Ομάδας Πομπιντού/Συμβουλίου της Ευρώπης

Λόγω απρόσμενων δυσκολιών σχετικά με τη στελέχωση της ΟΠ και της Προεδρίας, δεν πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Μεσογειακού Δικτύου. Παρόλα αυτά τα ΚΜ διατήρησαν ηλεκτρονική επαφή, αντάλλαξαν απόψεις και αναθεώρησαν το έγγραφο χρηστής ορολογίας για άτομα με διαταραχή χρήσης ουσιών και προώθησαν νέες δράσεις σε εθνικό επίπεδο μέσα στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το έτος.

Δίκτυο Εστιακών Σημείων/ Εκπροσώπων για το Αλκοόλ του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας

Μέσα στο πλαίσιο συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η λειτουργός της ΑΑΕΚ κα. Λήδα Χριστοδούλου συμμετείχε σε σειρά συναντήσεων των Δικτύων Συνεργατών του προγράμματος EVID-ACTION. Η ΑΑΕΚ συμμετέχει ως εκπρόσωπος της Κύπρου στο το Δίκτυο Σημείων Επαφής των Κρατών Μελών/ Member States Focal Point network (MSFC). Στις συναντήσεις μαζί με τους εκπροσώπους των Κρατών Μελών συμμετείχαν επίσης εκπρόσωποι του Δικτύου Νεολαίας / Youth Network και του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού Υγείας για το Αλκοόλ/ European Health Alliance on Alcohol (EHAA).

Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΟΥ και οι συναντήσεις που υλοποιούνται αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες για την οικοδόμηση δυναμικής, την ενίσχυση της συλλογικής μας κατανόησης των αποδεικτικών στοιχείων και την προετοιμασία για πραγματικές προκλήσεις πολιτικής, ιδιαίτερα ενόψει της αντίδρασης της Βιομηχανίας.

Η 4^η συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας του ΠΟΥ στο πλαίσιο του προγράμματος EVID-ACTION και της εκδήλωσης για το έργο πολιτικής ελέγχου του αλκοόλ στη Βαλτική, πραγματοποιήθηκε στις 17-18 Φεβρουαρίου στο Βίλνιους της Λιθουανίας.

Ανάμεσα στα κύρια θέματα συζήτησης ήταν οι παράγοντες που καθιστούν αποτελεσματικές τις πολιτικές για το αλκοόλ. Συμπερασματικά οι πολιτικές ελέγχου

του αλκοόλ λειτουργούν αποτελεσματικά με την αύξηση της φορολογίας, τις συνολικές απαγορεύσεις διαφήμισης, οι οποίες και έχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο από τις μερικές απαγορεύσεις, οι περιορισμοί διαθεσιμότητας αφού μειώνουν τις βλάβες που σχετίζονται με το αλκοόλ και περιορισμοί, μέτρα στο νέο πεδίο μάχης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Συζητήθηκαν επίσης οι τρόποι ενίσχυσης της υπεράσπισης της πολιτικής για το αλκοόλ, όπως η ισχυρή ηγεσία, η οποία είναι απαραίτητη για την επιτυχία της πολιτικής, τα θετικά πλαίσια και η παρουσίαση των πολιτικών ως νίκες για τη δημόσια υγεία και την οικονομία. Περαιτέρω διευκρινίστηκε πως τα δεδομένα από μόνα τους δεν αρκούν και η αφήγηση που τα πλαισιώνουν έχει σημασία. Συνεπώς, χρειάζεται να προβλέπουμε την αντιπολίτευση και να προετοιμάζουμε αντεπιχειρήματα, να αξιοποιούμε ευκαιρίες πολιτικών συζητήσεων, να ενισχύουμε την συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και της νεολαίας, να προωθούμε τη δικτύωση εφόσον ενισχύει τις προσπάθειες χάραξης πολιτικής και ο διάλογος πολιτικής να είναι διαδραστικός και ελκυστικός.

Σχετικά με τις διασυννοριακές και πολυτομεακές συζητήθηκε πως η διεθνής/ευρωπαϊκή συνεργασία ενισχύει τον αντίκτυπο της πολιτικής, οι εταιρικές σχέσεις μεταξύ τομέων είναι απαραίτητες, το θεμέλιο της αποτελεσματικής συνεργασίας είναι η εμπιστοσύνη και η επένδυση σε μηχανισμούς εταιρικής σχέσης έχει μακροπρόθεσμο αντίκτυπο.

Τέλος, διερευνώντας τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να ξεπεράσουμε αυτούς που αντιτίθενται στις θέσεις και πολιτικές μας και να διατηρήσουμε την πρόοδο, συμφωνήθηκε πως οι προληπτικές (proactive) στρατηγικές είναι απαραίτητες, η διαφάνεια και η προσαρμοστικότητα είναι καίριας σημασίας, η ανθεκτικότητα και η επιμονή είναι καίριας σημασίας για την αλλαγή πολιτικής, η συμμετοχή του κοινού ενισχύει τις πολιτικές και τα Διεθνή/ευρωπαϊκά δίκτυα βοηθούν στην αντιμετώπιση της αντιπολίτευσης

Η 5η συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη στις 14-15 Οκτωβρίου συγκέντρωσε και τα τρία δίκτυα του EVID-ACTION — τα Εστιακά Σημεία των κρατών μελών, τη Νεολαία και τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών και ερευνητές για δύο ημέρες ανάπτυξης ικανοτήτων, στρατηγικού σχεδιασμού και συνεργατικής δράσης.

Κύριοι στόχοι ήταν :

- Τρόποι με τους οποίους η δουλειά μας μπορεί να βασιστεί στη βιοματική εμπειρία για διατήρηση του πραγματικού αντίκτυπου στο επίκεντρο
- Πρόβλεψη και αντιμετώπιση των επιχειρημάτων της Βιομηχανίας με τεκμηριωμένες απαντήσεις και στρατηγική πλαισίωση

- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δικτύων για τη συνδημιουργία ενός κοινού αφηγήματος σχετικά με την πολιτική για το αλκοόλ

Συνεργασία με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA)

Κατά το έτος 2024 το EMCDDA μετονομάστηκε σε Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA - European Union Drugs Agency). Τον Ιούλιο του 2024, έγιναν τα εγκαίνια του νέου Οργανισμού στην παρουσία της Επιτρόπου Εσωτερικών Υποθέσεων, κας Ylva Johansson.

Η Κύπρος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο του EUDA δια του Προέδρου της ΑΑΕΚ Δρ. Χρίστου Μηνά (Εκπρόσωπος). Επιπρόσθετα, η Προϊσταμένη του Τμήματος Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ, κα Ιωάννα Γιασεμή συμμετείχε μέχρι τον Δεκέμβριο του 2025 στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου του EUDA ως εκλεγμένη εκπρόσωπος του δικτύου Reitox.

Επιπρόσθετα, η ΑΑΕΚ, μέσω του Τμήματος Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ, ως το εθνικό εστιακό σημείο του EUDA και μέλος του δικτύου Reitox, συμμετέχει θεσμικά στις εργασίες του Οργανισμού, όπως αυτό προνοείται από τη σχετική σύμβαση που υπογράφει με το κέντρο.

68η Σύνοδος της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά (CND)

Η 68η Σύνοδος της Επιτροπής για τα Ναρκωτικά έλαβε χώρα στις 10-14 Μαρτίου 2025 στη Βιέννη. Κατά τη διάρκεια της Γενικής Συζήτησης, ο Πρόεδρος της ΑΑΕΚ, Δρ. Χρήστος Μηνά, υπογράμμισε τη σταθερή δέσμευση της Κύπρου στην υλοποίηση των διεθνών υποχρεώσεων για τα ναρκωτικά, σε πλήρη ευθυγράμμιση με την ατζέντα 2030, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το διεθνές δίκαιο. Τόνισε την ενίσχυση του προϋπολογισμού της ΑΑΕΚ, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών πρόληψης και θεραπείας, καθώς και τη σημασία επαρκούς και βιώσιμης χρηματοδότησης του UNODC. Παράλληλα, εξέφρασε τη στήριξη της Κύπρου σε διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως το CHAMPS, επισημαίνοντας τη σημασία της προώθησης της πρόληψης σε συστημικό επίπεδο.

Το 2025 τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA) ήταν τα ακόλουθα:

- Ο νέος κανονισμός του Οργανισμού και οι νέες αρμοδιότητες του, οι οποίες έχουν άμεση επίπτωση στις αρμοδιότητες των εθνικών εστιακών σημείων
- Διορισμός νέου Εκτελεστικού Διευθυντή του EUDA
- Οι προϋπολογισμοί του 2025 και ο προκαταρκτικός προϋπολογισμός του 2026
- Το πρόγραμμα εργασίας του EUDA 2025-2027
- Συνεργασία με Τρίτες Χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλους οργανισμούς της ΕΕ

Η ΑΑΕΚ συμμετείχε σε side-event με θέμα τα μοντέλα συμμετοχικής δημοκρατίας στη χάραξη πολιτικής για τα ναρκωτικά, όπου παρουσιάστηκαν καλές πρακτικές από την Ιρλανδία. Στο ίδιο πλαίσιο, ο Εκτελεστικός Διευθυντής της ΑΑΕΚ συμμετείχε σε πάνελ και παρουσίασε τη διαδικασία εκπόνησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων 2021-2028, η οποία αναπτύχθηκε μέσα από ευρεία διαβούλευση με

εμπλεκόμενους φορείς και βασίζεται σε μια ολιστική, επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση.

Επιπλέον, η κυπριακή αντιπροσωπεία συμμετείχε σε θεματικές συναντήσεις και διεθνείς διαλόγους, όπως η συνάντηση των κρατών-μελών της ΕΕ με την Κοινωνία των Πολιτών (CSFD) και η 12η συνάντηση εμπειρογνομόνων για τα ναρκωτικά ΕΕ-Βραζιλίας. Παράλληλα, συμμετείχε σε σειρά παράλληλων εκδηλώσεων που κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως η ετοιμότητα για τις εξελισσόμενες προκλήσεις στον τομέα των ναρκωτικών, η ενίσχυση της πρόληψης, η μείωση της βλάβης, η ανάπτυξη υπηρεσιών για άτομα με εξαρτήσεις, η αντιμετώπιση των ουσιών σε σωφρονιστικά πλαίσια, καθώς και η αξιοποίηση της διεθνούς συνεργασίας και των επιχειρησιακών εργαλείων της ΕΕ για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

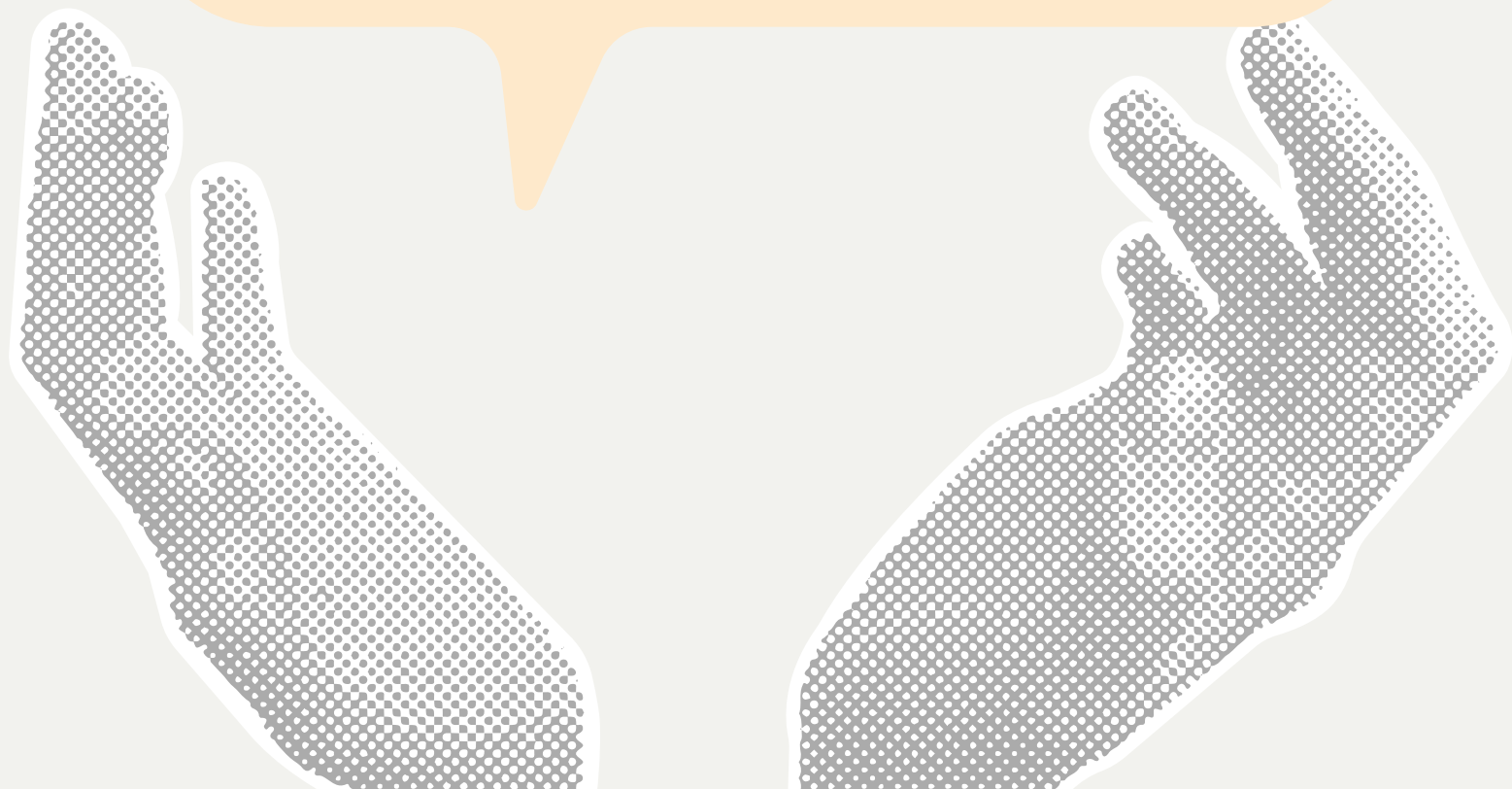
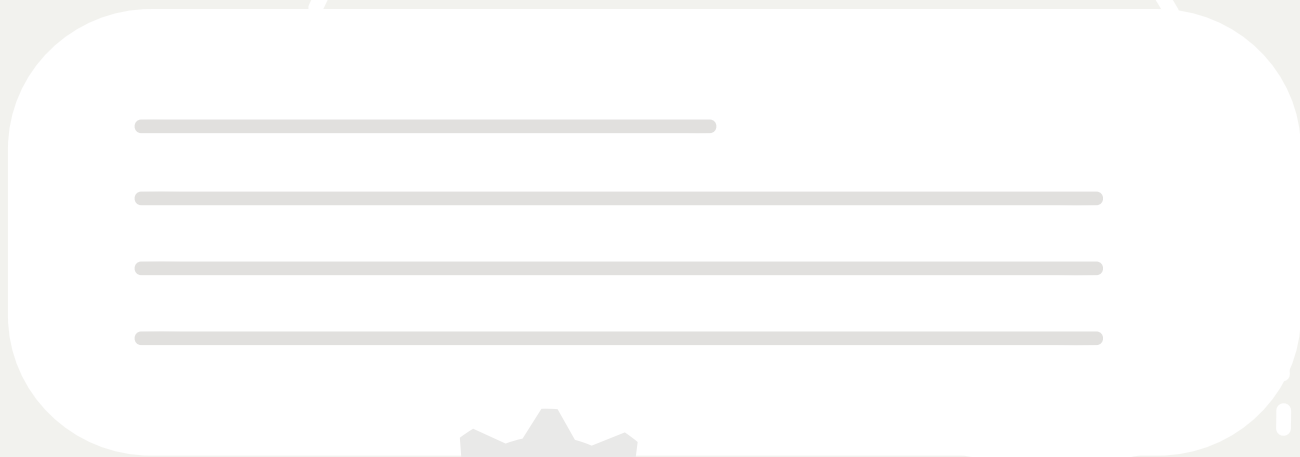
Συμμετοχή στο 15^ο Συνέδριο του European Society for Prevention Research (EUSPR)

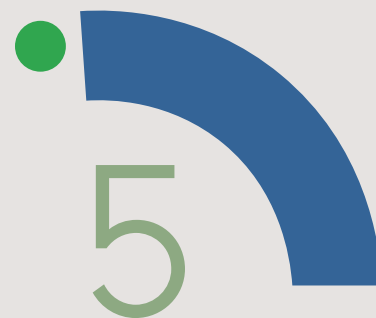
Το συνέδριο του European Society for Prevention Research (EUSPR), με θέμα «Πρόληψη εντός και με τις Κοιότητες», πραγματοποιήθηκε από τις 23 – 26 Σεπτεμβρίου 2025 στο Βερολίνο της Γερμανίας με τη συμμετοχή της κας Έλενας Δημοσθένους και της κας Νάσιας Φωτσίου, λειτουργών του Τμήματος Πολιτικής της ΑΑΕΚ.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου αναπτύχθηκαν μεταξύ άλλων θεματικές που αφορούσαν στις νευροβιολογικές συνέπειες του άγχους στην πρώιμη ηλικία, στη λήψη πολιτικών αποφάσεων στον τομέα της πρόληψης, σε προληπτικά προγράμματα που αποτελούν βέλτιστες πρακτικές, ενώ το πρόγραμμα περιλάμβανε και παράλληλες συνεδρίες με ποικίλες θεματικές που αφορούσαν την πρόληψη, δίνοντας τη δυνατότητα συμμετοχής αναλόγως ενδιαφερόντων.

Το επόμενο συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας, στις 16-18 Σεπτεμβρίου 2026.

Επικοινωνία - Ενημέρωση του κοινού

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ

Με το μηνιαίο της Ενημερωτικό Δελτίο, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συνεχίζει την ενημέρωση των συνεργατών της και της κοινωνίας ευρύτερα για θέματα που άπτονται του ρόλου της ως του ανώτατου φορέα της χώρας μας σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της ουσιοεξάρτησης. Τα ενημερωτικά δελτία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ στο σύνδεσμο εδώ.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ “BUSINESS INTELLIGENCE” ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΑΕΚ

Για την ΑΑΕΚ, η είσοδος σε συστήματα επιχειρηματικής ευφυΐας «Business Intelligence» αποτελεί πλέον απαραίτητη συνθήκη εναρμόνισης με την τεχνολογική εξέλιξη της ανάλυσης και διαδραστικής απεικόνισης των

δεδομένων. Επίσης, τόσο μέσα στα πλαίσια της πιστοποίησης του ΕΚΤΕΠΝ από το ΕΥΔΑ, όσο και στη Στρατηγική του Ευρωπαϊκού Κέντρου, γίνεται σύσταση για εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών μέσων για απεικόνιση των στοιχείων που συλλέγονται. Ως εκ τούτου, ενσωματώθηκε στην ιστοσελίδα της ΑΑΕΚ, το εργαλείο διαδραστικής απεικόνισης των δεδομένων, τόσο για τον Δείκτη Αίτησης Θεραπείας, όσο και για την Έρευνα Ανάλυσης Λυμάτων.

Για πρόσβαση ακολουθήστε τον σύνδεσμο Διαδραστικός Πίνακας (naac.org.cy)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ 2025

Με γνώμονα τις αρνητικές συνέπειες του καπνίσματος στη δημόσια υγεία, η ΑΑΕΚ συνέχισε και φέτος την εκστρατεία της κατά του καπνίσματος εστιάζοντας ιδιαίτερα στη νεολαία, πραγματοποιώντας στοχευμένη εκστρατεία διαφώτισης όσον αφορά στα νέα προϊόντα καπνίσματος. Συγκεκριμένα, έχει δημιουργηθεί ενημερωτικό έντυπο το οποίο κοινοποιήθηκε σε καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής σε όλα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης, ως εργαλείο παρέμβασης. Διαθέσιμο στο σύνδεσμο εδώ.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην παροχή εκπαίδευσης, για αυτό και η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), σε συνεργασία με την Πνευμονολογική Εταιρεία Κύπρου, διοργάνωσε στις 22-23 Μαΐου εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα την πρόληψη και τη διακοπή του καπνίσματος. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, εξειδικευμένοι επιστήμονες και επαγγελματίες υγείας παρουσίασαν θεματικές που αφορούσαν την τρέχουσα κατάσταση στην Κύπρο, τις επιπτώσεις του καπνίσματος στην υγεία, τις φαρμακευτικές προσεγγίσεις, την ψυχολογική υποστήριξη, τις καινοτόμες τεχνικές παρέμβασης, καθώς και βιωματικά εργαστήρια.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα, η ΑΑΕΚ προώθησε στους κινηματογράφους, στους τηλεοπτικούς σταθμούς και στα ΜΚΔ σποτ αναφορικά με τα θετικά ενός περιβάλλοντος απαλλαγμένου από καπνό με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού.

Επιπρόσθετα η ΑΑΕΚ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και την Εθνική Επιτροπή Περιβάλλον και Υγεία του παιδιού, διοργάνωσαν εκστρατεία διαφώτισης με διενέργεια μετρήσεων μονοξειδίου του άνθρακα σε καπνιστές. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 31 Μαΐου, ανήμερα της Παγκόσμιας Ημέρας κατά του καπνίσματος, στο εμπορικό Κέντρο Nicosia Mall με μεγάλη προσέλευση και ενδιαφέρον από το κοινό.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΣΜΑ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΕΜΒΡΥΙΚΟΥ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΥ- ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για το Φάσμα Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού (ΦΔΕΑ) η ΑΑΕΚ σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση του ΦΔΕΑ προωθεί σειρά μέτρων για την ευαισθητοποίηση του κοινού και ιδιαίτερα των γυναικών σε γόνιμη ηλικία.

Η Παγκόσμια Ημέρα Ευαισθητοποίησης για το ΦΔΕΑ πραγματοποιείται σε διεθνές επίπεδο κάθε χρόνο στις 9 Σεπτεμβρίου. Η ένατη μέρα του ενάτου μήνα του χρόνου, η οποία επιλέγεται με βάση τους εννέα μήνες κύησης, σκιαγραφεί τις αρνητικές συνέπειες που σχετίζονται με την κατανάλωση του αλκοόλ κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και του θηλασμού. Κατά την ημέρα αυτή, ενισχύονται οι προσπάθειες για ενθάρρυνση της πλήρους αποχής από το αλκοόλ στις κρίσιμες αυτές περιόδους για την σωστή ανάπτυξη του εμβρύου και του νεογνού και για αποφυγή όχι μόνο προβλημάτων υγείας του αγέννητου παιδιού και της μητέρας, αλλά και των κοινωνικών προβλημάτων που μπορεί να επιφέρει.

Μέσα στο πλαίσιο της ημέρας ευαισθητοποίησης, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων και η Εθνική Επιτροπή για την Αντιμετώπιση του Συνδρόμου Εμβρυικού Αλκοολισμού και του Φάσματος Διαταραχής Εμβρυικού Αλκοολισμού προώθησε ενημερωτική εκστρατεία προς το κοινό μέσω τηλεοπτικών σποτ για την υιοθέτηση υγιεινού τρόπου ζωής στην εγκυμοσύνη και στην περίοδο του θηλασμού από τις μητέρες και τους πατέρες, όπως επίσης και του οδηγού για τον υγιεινό

τρόπο ζωής στην εγκυμοσύνη και στην περίοδο του θηλασμού, μεταφρασμένο σε 7 γλώσσες, που διοχετεύτηκαν σε νοσηλευτήρια και άλλες σχετικές υπηρεσίες που εξυπηρετούν τη γυναίκα και το παιδί.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ

Με αφορμή την Εβδομάδα Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ (ΕΕΑ) που διήρκεσε από τις 08-14 Δεκεμβρίου 2025, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων με τα δίκτυα του προγράμματος Τεκμηριωμένη Δράση για το Αλκοόλ (Evid Action on Alcohol) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την διερεύνηση τεκμηριωμένων δράσεων για την μείωση της διαθεσιμότητας του αλκοόλ ανάμεσα σε παιδιά και νέους και την ανάπτυξη συνεργειών για περαιτέρω στήριξη της εφαρμογής των στόχων και δράσεων της Εθνικής Στρατηγικής για αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

Ενόψει έναρξης συζητήσεων στην Βουλή των Αντιπροσώπων για την προτεινόμενη τροποποίηση του πλαισίου λειτουργίας κέντρων αναψυχής, δηλαδή του “Περί Κέντρων Αναψυχής Νόμου” σε μετονόμαση του σε “Περί ίδρυσης και λειτουργίας χώρων εστίασης και διασκέδασης”, η 13η ΕΕΑ είχε στο επίκεντρο την μείωση της διαθεσιμότητας του αλκοόλ. Το εν πέραν από ένα από τους στόχους που υιοθετεί η ΑΑΕΚ από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, προτρέπει το κοινό να

αναλάβει δράση, να μάθει περισσότερα για τους κινδύνους στην υγεία που συνδέονται με το αλκοόλ και να λάβει υπόψη του τα οφέλη που μπορεί να έχει όταν καταναλώνει λιγότερο αλκοόλ ή και καθόλου.

Οι συνεργάτες του Δικτύου Πρόληψης και Θεραπείας συνέβαλαν με την προώθηση σχετικών μηνυμάτων και δράσεων για την μείωση της προσβασιμότητας και διαθεσιμότητας του αλκοόλ ανάμεσα στους νέους και την μείωση των αρνητικών συνεπειών της χρήσης αλκοόλ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ 2025 – 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας κατά των Ναρκωτικών, η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA, πρώην EMCDDA) πραγματοποίησαν στις 5 Ιουνίου 2025 την παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Έκθεσης για τα Ναρκωτικά 2024, στην αίθουσα της ΠΟΕΔ στη Λευκωσία.

Κατά την εκδήλωση παρουσιάστηκαν τα βασικά ευρήματα της Έκθεσης, καθώς και η κατάσταση του φαινομένου των εξαρτήσεων στην Κύπρο, με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα. Έγινε αναφορά στις ευρωπαϊκές τάσεις, τις νέες προκλήσεις, και την ανάγκη για ενίσχυση της πρόληψης, της θεραπείας και της μείωσης της βλάβης.

RUNNING UNDER THE MOON

Στο πλαίσιο των δράσεων της για την Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών (26 Ιουνίου), η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συμμετείχε και φέτος στον επετειακό, νυχτερινό αγώνα δρόμου Running Under The Moon που φέτος γιόρτασε τα 10 χρόνια διοργάνωσης!

Η ομάδα της ΑΑΕΚ έτρεξε τη διαδρομή των 5 χλμ, η οποία ξεκινούσε και τερμάτιζε στο Αθλητικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου στις 13 Ιουνίου 2025. Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συνεργάτες και φίλους της ΑΑΕΚ που έτρεξαν μαζί μας, στηρίζοντας με την παρουσία τους το μήνυμα πρόληψης και ευαισθητοποίησης για τις εξαρτήσεις

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ – 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

Πραγματοποιήθηκε και φέτος η ετήσια συνάντηση του Δικτύου Συνεργατών της ΑΑΕΚ, με στόχο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, τον συντονισμό και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ επαγγελματιών και φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μείωσης της ζήτησης, στον τομέα των εξαρτήσεων.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης παρουσιάστηκαν, μεταξύ άλλων, το πρόγραμμα συμβουλευτικής και θεραπείας «ΚΙΝΗΤΡΟ» Πάφου για άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τα τυχερά παιχνίδια, το προληπτικό πρόγραμμα «Ιστός» για την υποστήριξη ευάλωτων μαθητών και μαθητριών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, καθώς και το Ευρωπαϊκό έργο για την προώθηση της ψυχικής υγείας παιδιών και νέων μέσα από την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με τα διαδικτυακά τυχερά παιχνίδια και τα βιντεοπαιχνίδια.

Η ενεργός συμμετοχή των συνεργατών και η γόνιμη συζήτηση που ακολούθησε ανέδειξαν τη σημασία της δικτύωσης και της συνεχούς υποστήριξης στην εφαρμογή προγραμμάτων και παρεμβάσεων στους τομείς της πρόληψης, θεραπείας, μείωσης της βλάβης και κοινωνικής υποστήριξης.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ 4Ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ FEMME FEST 2025

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συμμετείχε δυναμικά στο 4ο FEMME FEST Cyprus 2025, ένα φεστιβάλ που προάγει την ισότητα των φύλων και ενισχύει την ευαισθητοποίηση για τα ζητήματα έμφυλης ισότητας σε όλα τα κοινωνικά επίπεδα.

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της, η ομάδα της ΑΑΕΚ ενημέρωσε το κοινό διανέμοντας έντυπο υλικό σχετικά με τις εξαρτήσεις και τις εξαρτησιογόνες ουσίες, καθώς και τα προγράμματα θεραπείας που αδειοδοτούνται και επιχορηγούνται από την Αρχή.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΦΕΣΤΙΒΑΛ "UP TO YOUTH" ΤΟΥ ΟΝΕΚ

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συμμετείχε και φέτος στο Φεστιβάλ Νέων «Up To YOU(th)» 2025, που διοργάνωσε ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, σε συνεργασία με το NGO Support Centre και το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου.

Στο φεστιβάλ συμμετείχαν περισσότερες από 70 μη κυβερνητικές οργανώσεις και διάφοροι άλλοι οργανισμοί και φορείς.

Η ΑΑΕΚ είχε την ευκαιρία να ενημερώσει τη νεολαία και το ευρύτερο κοινό για θέματα που αφορούν τις εξαρτήσεις, καθώς και για τον ρόλο και τους στόχους της στον τομέα της πρόληψης και της αντιμετώπισης.

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ #20ΓΙΑΣΕΝΑ

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συμμετείχε στην εκστρατεία #20ΓιαΣένα της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Κύπρου, με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση.

Στο πλαίσιο αυτό, στηρίξαμε την ανάγκη για ενίσχυση της προστασίας των παιδιών, μέσω πρόσβασης σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας, ενδυνάμωσης της εκπαίδευσης, έγκαιρης αναγνώρισης περιστατικών και αποτελεσματικών μηχανισμών αντιμετώπισης της διαδικτυακής κακοποίησης.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ “ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ”, ΠΑΡΚΟ ΣΑΛΙΝΑ

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου συμμετείχε στα εγκαίνια του Κέντρου Δημιουργικής Ενασχόλησης Λάρνακας, στο Πάρκο Σαλίνα, σε συνεργασία με τον Δήμο Λάρνακας.

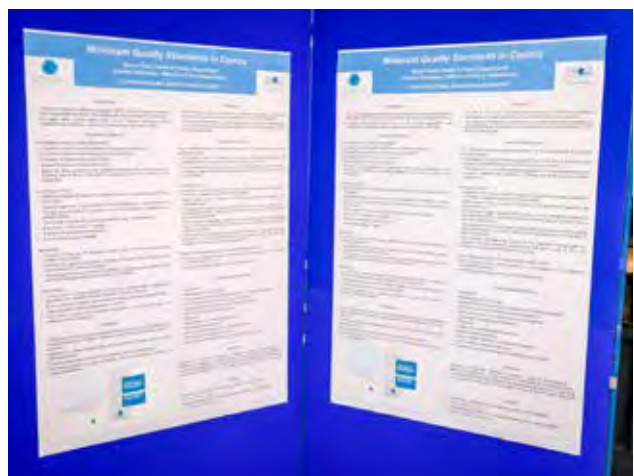
Το ανακαινισμένο κτίριο αξιοποιείται από την ΑΑΕΚ για τη φιλοξενία αδειοδοτημένων και επιχορηγούμενων προγραμμάτων πρόληψης, τα οποία παρέχονται δωρεάν και απευθύνονται σε παιδιά, νέους και οικογένειες, με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται δράσεις πρόληψης εξαρτήσεων (συμπεριλαμβανομένης της προβληματικής χρήσης διαδικτύου), ενίσχυσης ανθεκτικότητας και συμβουλευτικής στήριξης.

NATIONAL DRUGS FORUM 2025, IRELAND

Στα πλαίσια του National Drugs Forum 2025 με θέμα «Adapting to change: meeting new demands in drug services», ο Προϊστάμενος του Τμήματος Πολιτικής της ΑΑΕΚ, Δρ. Βύρωνας Γκέιστ, και ο λειτουργός Πολιτικής, Γαβριήλ Ευστρατίου, συμμετείχαν στο συνέδριο μετά από πρόσκληση των Ιρλανδών συνεργατών μας.

Κατά τη διάρκεια του Forum, η ΑΑΕΚ έλαβε μέρος στο Marketplace Poster Presentation με θέμα «Quality assurance in drug services in EU countries», όπου παρουσιάστηκαν οι ενέργειες της Αρχής για τη διασφάλι-

ση ποιοτικών παρεμβάσεων και προγραμμάτων στον τομέα των υπηρεσιών υγείας.

Παράλληλα, οι εκπρόσωποί μας συμμετείχαν στο Panel Discussion: “Approaches to service improvement in Czechia, Poland, Cyprus and Ireland”, ανταλλάσσοντας εμπειρίες, πρακτικές και προσεγγίσεις που συμβάλουν στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών και πολιτικών στον τομέα των εξαρτήσεων.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΚΑ JENNIFER MURNANE O'CONNOR

Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου πραγματοποίησε συνάντηση με την Υπουργό Δημόσιας Υγείας, Ευημερίας και Εθνικής Στρατηγικής για τα Ναρκωτικά της Ιρλανδίας, κα Jennifer Murnane O'Connor, καθώς και με τον Πρέσβη της Ιρλανδίας στην Κύπρο, κ. Conor Long.

Κατά τη συνάντηση παρουσιάστηκε η Εθνική Στρατηγική για τις Εξαρτήσεις στην Κύπρο και το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, ενώ πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών στον τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων. Παράλληλα, διερευνήθηκαν δυνατότητες ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ Κύπρου και Ιρλανδίας στον συγκεκριμένο τομέα.

Η συνάντηση συνέβαλε στην ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη αποτελεσματικών πολιτικών στον τομέα των εξαρτήσεων.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΔΟΣΗ

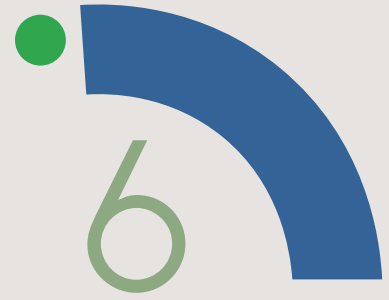
Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας, τίμησε τη Διεθνή Ημέρα Ευαισθητοποίησης για την Υπερβολική Δόση Ουσιών φωτίζοντας με μωβ χρώμα την Πλατεία Ελευθερίας – το χρώμα της παγκόσμιας εκστρατείας. Η δράση πραγματοποιήθηκε στις 31 Αυγούστου 2025 και είχε συμβολικό χαρακτήρα, εις μνήμη των ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους από υπερβολική δόση και εις αναγνώριση της θλίψης που βιώνουν οι οικογένειες και τα αγαπημένα τους πρόσωπα.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, το προσωπικό της ΑΑΕΚ και η Κινητή Μονάδα βρέθηκαν στην Πλατεία Ελευθερίας, διένειμαν ενημερωτικό υλικό μείωσης της βλάβης, καθώς και πληροφορίες για τα διαθέσιμα θεραπευτικά προγράμματα στήριξης και απεξάρτησης.

Το φετινό μήνυμα, «Ενώνουμε Δυνάμεις για τη Ζωή», υπογραμμίζει τη σημασία της συλλογικής δράσης και της αλληλεγγύης στην πρόληψη των θανάτων από υπερβολική δόση. Η ΑΑΕΚ στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινού, στην πρόληψη των θανάτων από υπερβολική δόση και στην άρση του στίγματος που περιβάλλει την εξάρτηση, προάγοντας μια κοινωνία που αγκαλιάζει την ελπίδα, την κατανόηση και την ανάκαμψη.

Στόχοι και προτεραιότητες της Αρχής για το 2026

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΑΕΚ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΟΡΙΣΤΕΙ ΓΙΑ ΤΟ 2026 ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ:

1. Παρακολούθηση και υλοποίηση της νέας Εθνικής Στρατηγικής 2021-2028 για τις Εξαρτήσεις μέσω της προώθησης του νέου Σχεδίου Δράσης 2025-2028.
2. Επέκταση της ενέσιμης βουπρενορφίνης ως μία από τις φαρμακευτικές επιλογές στη θεραπεία υποκατάστασης με αγωνιστές οπιοειδών και συμπερίληψη της υγρής μεθαδόνης στο πρόγραμμα υποκατάστασης των Κεντρικών Φυλακών.
3. Διεκπαίρεση της Προεδρίας της Οριζόντιας Ομάδας Εργασίας για τα Ναρκωτικά του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Συνέχιση εφαρμογής εντατικών ελέγχων για την πρόσβαση αλκοόλ από ανήλικους σε υποστατικά που πωλούν ή διαθέτουν αλκοόλ.
5. Προώθηση και παροχή εκπαίδευσης στην υπεύθυνη πώληση και διάθεση αλκοόλ σε πωλητές αλκοόλ σε χώρους αναψυχής και φεστιβάλ για νέους.
6. Συνέχεια της άμεσης στήριξης των ατόμων με προβλήματα ουσιοεξάρτησης για κάλυψη βασικών αναγκών σε παγκύπρια βάση μέσω της Κινητής Μονάδας Μείωσης της Βλάβης.
7. Επέκταση των υπηρεσιών Μείωσης της Βλάβης στην Λεμεσό.
8. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (έχει ήδη υπογραφεί σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας).
9. Λειτουργία του χώρου της οικίας του Αστυνομικού Διοικητή Λάρνακας με υπηρεσίες στήριξης ευάλωτων ομάδων.
10. Ανάπτυξη παγκύπριου προληπτικού προγράμματος δεξιοτήτων για γονείς.
11. Δημιουργία ολοκληρωμένου θεραπευτικού προγράμματος εντός του Τμήματος Φυλακών.
12. Ενίσχυση και υποστήριξη των συνεργατών της ΑΑΕΚ στο έργο τους, συνέχιση της παροχής εκπαίδευσεων και ευκαιριών επιμόρφωσης σε συνεργάτες και επαγγελματίες του χώρου των εξαρτήσεων.
13. Δημιουργία παγκύπριου προγράμματος κοινωνικής εργασίας εκτός δομής για εντοπισμό ατόμων με εξαρτητική διαταραχή και ενθάρρυνση τους για διασύνδεση με υποστηρικτικές υπηρεσίες (στέγαση, σίτιση, ιατρική φροντίδα, μείωση της βλάβης, θεραπευτικές παρεμβάσεις).
14. Ολοκλήρωση των κλινικών κατευθυντήριων γραμμών για την διακοπή του καπνίσματος.
15. Λειτουργία Εντατικού Ημερήσιου Προγράμματος Θεραπείας στην Επαρχία Αμμοχώστου.
16. Προώθηση βέλτιστων πρακτικών και μεθοδολογιών πρόληψης, θεραπείας, κοινωνικής υποστήριξης και σε όλους τους πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής.
17. Προώθηση δράσεων που απευθύνονται σε ευάλωτους πληθυσμούς που έχουν άμεσες ανάγκες, όπως μετανάστες, εφήβους, άτομα που επηρεάζονται από θέματα φύλου και άλλους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος.
18. Δημιουργία one stop centre για παροχή υπηρεσιών μείωσης της βλάβης, το οποίο θα περιλαμβάνει χώρο εποπτευόμενης ασφαλούς χρήσης.

19. Παροχή της εκπαίδευσης για το Ευρωπαϊκό Εγχειρίδιο για την Πρόληψη σε όσο το δυνατόν περισσότερους DOPs (Decision-Opinion-Policy makers).
 20. Προώθηση εφαρμογής προληπτικών προγραμμάτων για την εξάρτηση στο διαδίκτυο/ gaming/ οθόνες. Η ΑΑΕΚ εντός του 2024 εξασφάλισε συμμετοχή σε σχετικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, το οποίο αναμένεται να δώσει σημαντικές κατευθύνσεις για την περαιτέρω υλοποίηση αυτού του στόχου.
 21. Προώθηση εφαρμογής προληπτικού προγράμματος για τα τυχερά παιχνίδια που να απορρέει από πρόσφατα επιστημονικά και ερευνητικά αποτελέσματα για το θέμα.
 22. Λειτουργία Παγκύπριου Εντατικού Ημερήσιου Προγράμματος για ενήλικες με Πρόβλημα Χρήσης Ουσιών Εξάρτησης και / ή Κατάχρησης Αλκοόλ.
 23. Καταγραφή εμποδίων στη διάγνωση και διασύνδεση με θεραπεία για Ηπατίτιδα Β και Γ ανάμεσα σε άτομα που κάνουν χρήση ουσιών και εξεύρεση λύσεων, στο πλαίσιο της Εθνικής Επιτροπής Ηπατίτιδας.
- βάση τα διαχρονικά στοιχεία του ΕΚΤΕΠΝ.
13. Εφαρμογή της διαγνωστικής διαδικασίας για εντοπισμό των εμποδίων, αλλά και των ευκαιριών, για βελτίωση της εξέτασης και αντιμετώπισης της Ηπατίτιδας Γ.
 14. Εφαρμογή εργαλείου συλλογής πληροφοριών για το Ψυχιατρείο Αθαλάσσιας
 15. Διαμόρφωση των εργαλείων συλλογής πληροφοριών από το τμήμα Φυλακών
 16. Αξιολόγηση του πρωτοκόλλου παραπομπής νεαρών συλληφθέντων από την ΥΚΑΝ στη θεραπεία.

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ/ ΕΚΤΕΠΝ

1. Βελτίωση του ηλεκτρονικού αρχείου διαχείρισης της θεραπευτικής πορείας των εξαρτημένων ατόμων.
2. Διεξαγωγή έρευνας ανάλυσης αστικών λυμάτων για τις παράνομες ουσίες.
3. Επέκταση των δεικτών μείωσης της προσφοράς.
4. Εφαρμογή δείκτη ανθρωποκτονιών σχετιζόμενων με τα ναρκωτικά.
5. Διεξαγωγή έρευνας αστικών λυμάτων στο τμήμα Φυλακών.
6. Διεξαγωγή έρευνας γενικού πληθυσμού
7. Βελτίωση των υφιστάμενων πρωτοκόλλων και δεικτών επικράτησης της χρήσης.
8. Επέκταση της εφαρμογής δικτύου Euro-DEN και σε άλλα ΤΑΕΠ των κρατικών νοσηλευτηρίων.
9. Ανάλυση υπολειμμάτων των συριγγών.
10. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων του θεραπευτικού προγράμματος για την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια
11. Δημιουργία και εφαρμογή εργαλείων συλλογής πληροφοριών για τους κρατούμενους.
12. Ενίσχυση συνεργασίας με πανεπιστημιακά ιδρύματα για συγγραφή επιστημονικών άρθρων με

Συστάσεις προς Υπουργεία-Υπηρεσίες 2025

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

- Πραγματοποίηση ελέγχων για την εφαρμογή της νομοθεσίας για το κάπνισμα.
- Τροποποίηση της νομοθεσίας για το κάπνισμα για συμπερίληψη και μη νικοτινούχων προϊόντων.
- Επέκταση των προγραμμάτων άμεσης πρόσβασης και μείωσης της βλάβης σε άλλες επαρχίες
- Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων.
- Δημιουργία πλάνου για ηλεκτρονική συνταγογράφηση φαρμάκων όπως η βουπρενορφίνη και άλλων ελεγχόμενων φαρμάκων.
- Κάλυψη του κόστους εγγραφής στη θεραπεία υποκατάστασης των προγραμμάτων του ΟΚΥΠΥ.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΟΚΥΠΥ)

- Ενίσχυση των προγραμμάτων θεραπείας και υποκατάστασης της Διεύθυνσης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, με βάση τις εισηγήσεις της ΑΑΕΚ που προέκυψαν κατόπιν των επισκέψεων στις δομές αυτές
- Ενίσχυση του προγράμματος παροχής αποτοξίνωσης από το αλκοόλ (ΘΕΜΕΑ).
- Ενίσχυση δυνατότητας παροχής φαρμακευτικών σκευασμάτων για τους ασθενείς στα υφιστάμενα προγράμματα διακοπής του καπνίσματος.
- Συμμετοχή όλων των ΤΑΕΠ στο δίκτυο Euro-Den.
- Αναίρεση εμποδίων πρόσβασης στη θεραπεία για όλα τα άτομα με προβλήματα χρήσης ουσιών.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

- Εγκαθίδρυση μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής του μαθήματος αγωγής υγείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- Διασφάλιση ότι ακολουθούνται οι πρόσφατες επιστημονικά τεκμηριωμένες κατευθύνσεις για την πρόληψη σε όλες τις ενέργειες που πραγματοποιούνται

οούνται στις σχολικές μονάδες.

- Συμπερίληψη Κοινωνικών Λειτουργών και ενίσχυση με Εκπαιδευτικούς/ Σχολικούς Ψυχολόγους, Καθηγητές Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής στις σχολικές μονάδες.
- Δημιουργία διαδικασιών συμμόρφωσης σχολικών μονάδων και διευθύνσεων με την νομοθεσία για την απαγόρευση του καπνίσματος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

- Εφαρμογή της νομοθεσίας για την Πώληση Οινόπνευματων Ποτών μέσω εκστρατειών εντατικών ελέγχων της Αστυνομίας Κύπρου σε υποστατικά κοντά από σχολεία και σημεία που συχνάζουν νέοι. Σύσταση για εντατικοποιημένες δράσεις για τους μήνες Οκτώβριο και Δεκέμβριο στο πλαίσιο και της Εβδομάδας Ευαισθητοποίησης για το Αλκοόλ.
- Διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τον έλεγχο του καπνίσματος.
- Δημιουργία ολοκληρωμένου θεραπευτικού προγράμματος εντός του τμήματος Φυλακών.
- Δημιουργία υποδομών για τις διαδικασίες καταστροφής ναρκωτικών.
- Δημιουργία μηχανισμού παραπομπής κατηγορούμενων οδηγών υπό την επήρεια ναρκωτικών σε ψυχοεκπαιδευτικά προγράμματα ή προγράμματα θεραπείας.
- Δημιουργία εξειδικευμένων δικαστηρίων το οποίο θα χειρίζεται με ταχείς διαδικασίες περιπτώσεις κατηγορουμένων ατόμων των οποίων τα αδικήματα σχετίζονται με την χρήση και κατανάλωση ουσιών εξάρτησης.
- Συμπερίληψη της μεθαδόνης στο πρόγραμμα υποκατάστασης στις Φυλακές.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

- Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της ΑΑΕΚ.
- Δημιουργία σχεδίου κοινωνικής επανένταξης στην εργασία ατόμων που ολοκληρώνουν τη θεραπεία.

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

- Βελτίωση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου συνεργασίας με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, το οποίο ρυθμίζει τη διαδικασία παραπομπής ανηλίκων/νεαρών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις ουσίες εξάρτησης στα Θεραπευτικά Κέντρα των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας «ΠΕΡΣΕΑΣ» και «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ».
- Συνέχιση των εκπαιδεύσεων στους Λειτουργούς των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας.
- Καταγραφή των περιστατικών που αφορούν τις ευάλωτες ομάδες, καθώς και των ατόμων/οικογενειών με θέματα χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Καταγραφή στοιχείων αναφορικά με παραπομπές σε προγράμματα πρόληψης και άλλες Υπηρεσίες.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- Αύξηση των κονδυλίων για την πρόληψη, θεραπεία και κοινωνική επανένταξη για να εξισορροπηθούν με τα κονδύλια που αξιοποιούνται στον Πυλώνα της Μείωσης της Προσφοράς, μέσω της αύξησης του προϋπολογισμού της ΑΑΕΚ.
- Μείωση της διαθεσιμότητας των καπνικών προϊόντων και των οινόπνευματων ποτών, μέσω της αύξησης της φορολογίας
- Περαιτέρω αύξηση του αριθμού των τελωνειακών λειτουργιών.
- Βελτίωση/τροποποίηση του Νόμου Περί ελέγχου δεμάτων/επιστολοδεμάτων των ταχυδρομείων, για σκοπούς αποτελεσματικού ελέγχου διακίνησης παράνομων ουσιών.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

- Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού, των Δήμων και Κοινοτήτων όπως επίσης και των υποστατικών που πωλούν και διαθέτουν αλκοόλ για τις πρόνοιες του τροποποιητικού “Περί Πώλησης Οινόπνευματων Ποτών Νόμου ΚΕΦ 144”.
- Συμπερίληψη κονδυλίου για όλους του Δήμους για δράσεις περιβαλλοντικής πρόληψης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

- Εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων, ενημερωτικών παρεμβάσεων και δράσεων που απορρέουν από τα αποτελέσματα της έρευνας στην ΕΦ.
- Αξιοποίηση Κοινωνικών Λειτουργών για παρέμβαση στα στρατόπεδα.
- Περαιτέρω προώθηση της δράσης για τον εντοπισμό, έγκαιρη παρέμβαση, ψυχολογική στήριξη και παραπομπή στρατιωτών σε θεραπεία.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ

AAEK – Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

ΔΣ – Διοικητικό Συμβούλιο

ΕΕ – Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΚΠΝΤ – Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας

ΕΚΤΕΠΝ – Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά

ΕΟΑΝ – Ειδική Ομάδα Αντιμετώπισης Ναρκωτικών

ΕΣ – Εθνική Στρατηγική

ΣΧ – Σχέδιο Δράσης

ΚΜ – Κράτη-Μέλη ΕΕ

ΝΨΟ – Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες

ΥΔΔΤ – Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης

ΥΚΑΝ – Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών

ΥΚΕ – Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας

ΥΠΑΝ – Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

ΥΨΥ – Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

CNAPA – Committee of National Alcohol Policy and Action

CND – Commission on Narcotic Drugs of the United Nations

EDDRA – Exchange on Drug Demand Reduction Action

ELDD – European Legal Database on Drugs

EMCDDA – European Monitoring Centre for Drugs and Drugs Addiction

HDG – Horizontal Working Party on Drugs of the Council of the EU

EUDA – European Union Drugs Agency

HDG – Horizontal Working Party on Drugs of the Council of the EU

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

2025 Ετήσια Ανασκόπηση

Ιωσήφ Χατζιωσήφ 35
και Ανδρέα Αβραμίδη,
1ος όροφος, 2028
Στρόβολος, Λευκωσία

Τηλ: 22442960/72

Φαξ: 22305190

E-mail: info@naac.org.cy
www.naac.org.cy

Για Περισσότερες
Πληροφορίες:

